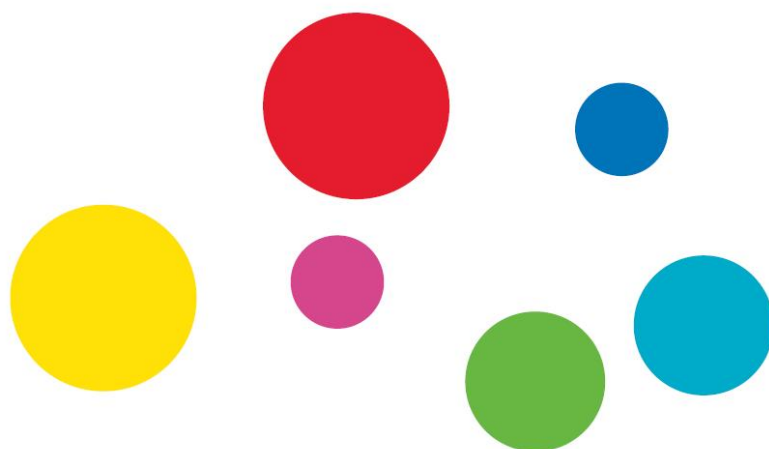

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Č. j.: 16/2025 FM

**Základní
umělecká škola
Karla Malicha**

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Počet oborů, velikost	5
2.2 Historie a současnost	6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	7
3. Zaměření školy a její vize	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Vize školy.....	9
4. Výchovně-vzdělávací strategie.....	10
4.1. Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci.....	10
4.2. Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	10
4.3. Strategie pro kompetenci kulturní	11
5. Organizace studia	12
6. Vzdělávací obsah hudebního oboru.....	13
6.1 Charakteristika hudebního oboru	13
6.2 Učební plány pro jednotlivé nástroje.....	14
6.2.1. Učební plán Hra na varhany	15
6.2.2 Učební plán Hra na klavír	22
6.2.3 Učební plán Hra na housle	31
6.2.4 Učební plán Hra na violu.....	36
6.2.5 Učební plán Hra na violoncello	40
6.2.6 Učební plán Hra na kontrabas	45
6.2.7 Učební plán Hra na zobcovou flétnu	50
6.2.8 Učební plán Hra na flétnu.....	55
6.2.9 Učební plán Hra na klarinet.....	60
6.2.10 Učební plán Hra na hoboj.....	68
6.2.11 Učební plán Hra na saxofon	73
6.2.12 Učební plán Hra na trubku	81
6.2.13 Učební plán Hra na lesní roh.....	87
6.2.14 Učební plán Hra na tenor / baryton	93
6.2.15 Učební plán Hra na trombon	99
6.2.16 Učební plán Hra na tubu.....	105
6.2.17 Učební plán Hra na klasickou kytaru	112
6.2.18 Učební plán Hra na elektrickou kytaru.....	118

6.2.19 Učební plán Hra na basovou kytaru (baskytaru):	123
6.2.20 Učební plán Hra na harfu:	128
6.2.21 Učební plán Hra na bicí nástroje	134
6.2.22 Učební plán Hra na elektronické klávesové nástroje.....	140
6.2.23 Učební plán Hra na akordeon	147
6.2.24 Učební plán Sólový zpěv.....	154
6.2.25 Přípravná hudební výchova	159
6.2.26 Hudební nauka.....	160
7. Kolektivní interpretace	165
7.1 Hra v souboru	165
7.2 Hra v orchestru	166
7.3 Komorní hra	167
7.4 Sborový zpěv.....	167
7.4.1 Vyučovací předmět Přípravný sbor	167
7.4.2 Vyučovací předmět Dětský pěvecký sbor Malicháček.....	168
7.5 Vyučovací předmět Komorní zpěv – Komorní pěvecký sbor	170
7.6 Vyučovací předmět Praxe klávesových nástrojů.....	173
7.6.1 Vyučovací předmět Hra na cembalo	173
7.6.2 Vyučovací předmět Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN).....	174
7.6.2 Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)	176
7.6.3 Čtyřruční hra + základy klavírní improvizace, harmonizace písní.....	177
7.6.4 Hra na varhany	178
7.7 Doprovod/Korepetice	179
7.8. Kolektivní interpretace – tabulková část	181
8. Vzdělávací obsah výtvarného oboru	183
8.1 Charakteristika výtvarného oboru	183
8.2 Výtvarný obor.....	184
9. Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru	190
9.1 Charakteristika literárně-dramatického oboru	190
9.2 Literárně-dramatický obor.....	Chyba! Záložka není definována.
10. Vzdělávací obsah tanečního oboru.....	196
10.1. Charakteristika tanečního oboru.....	196
10.2. Taneční obor: <i>učební plán č. T 01</i>	196
11. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími	209
potřebami.....	209
12. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	210
13. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	211

13.1 Zásady a způsob hodnocení žáků	211
13.2 Vlastní hodnocení školy	212
14. Studium pro dospělé *	213

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Karla Malicha

Předkladatel: Základní umělecká škola Holice, okres Pardubice

Husova 406, 534 01 Holice

IČ: 48159760

Ředitel: Mgr. art. František Machač

Telefon: 466 682 166, 702 074 611

E-mail: reditel@zusholice.cz

od 1. 9. 2014

Základní umělecká škola Karla Malicha

Holubova 1234, 534 01 Holice

IČ: 48159760

Ředitel: Mgr. art. František Machač

Telefon: 466 682 166, 702 074 611

E-mail: reditel@zusholice.cz

Zřizovatel: Město Holice

Holubova 1, 534 14 Holice

Telefon: 466 741 211

E-mail: holicemestoholice.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2012

K úpravám bude docházet 1x do roka, vždy s platností od 1. 9. následujícího školního roku. Změny však budou zveřejněny do konce června, aby se s nimi mohli seznámit rodiče.

1) Změna ŠVP ZUŠ Holice proběhla 17. 6. 2013 (LDO).

2) Změna názvu a adresy ZUŠ Holice, okres Pardubice od 1. 9. 2014:

Základní umělecká škola Karla Malicha

Holubova 1234

Holice 534 01

Změna ŠVP – Hra na Hoboj, Varhany a Dechový orchestr proběhla 24. 6. 2014

3) Změna - celková revize ŠVP ZUŠ Karla Malicha proběhla 25. 6. 2017

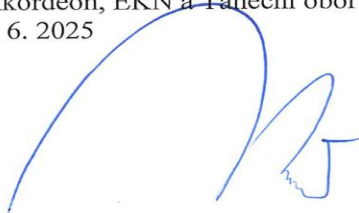
4) Změna – kolektivní interpretace a studium pro dospělé 27. 6. 2019

5) Změna – celková revize ŠVP ZUŠ Karla Malicha proběhla 24. 4. 2020

6) Změna – revize Hra na Akordeon, EKN a Taneční obor 24. 6. 2023

7) Změna – revize LDO 25. 6. 2025

Podpis ředitele školy:

razítko:

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Karla Malicha je čtyř-oborová (Hudební obor /HO/, Výtvarný obor /VO/, Literárně – dramatický obor /LDO/, Taneční obor /TO/). Od září 2014 jsou všechny obory ZUŠ vyučovány v nových prostorách budovy ZUŠ – Holubova 1234, Holice. V hlavní budově se vyučují všechny předměty, které jsou popsány v ŠVP ZUŠ Karla Malicha. Kromě výuky v Holicích probíhá výuka ještě na těchto odloučených pracovištích:

Býšť: **Hudební obor**
                                 Výtvarný obor

Dašice: **Hudební obor**
                                 Výtvarný obor

Dolní Roveň: **Hudební obor**

Moravany: **Hudební obor**

Jednotlivé obory mají v průměru tyto počty žáků:

- hudební obor – 360 žáků
- výtvarný obor – 190 žáků
- taneční obor – 35 žáků
- literárně-dramatický obor – 10 žáků

Celkový počet vyučovaných žáků ve všech oborech odpovídá kapacitě školy, která je 600 žáků.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola Karla Malicha vznikla v roce 1952. Od roku 1994 působí jako příspěvková organizace s právní subjektivitou a jejím zřizovatelem je Město Holice. Vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. U všech žáků je prováděna diferenciací studijních plánů. Je přihlíženo k jejich talentu, schopnostem a dalšímu využití získaných dovedností. Posláním školy je poskytovat odbornou výuku v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Vzdělávání je zaměřeno na rozvíjení talentu s cílem připravit žáky k cílevědomému prohlubování dispozic. Zvláště nadaní žáci jsou připravováni k dalšímu vzdělávání a jejich profesionálnímu uměleckému uplatnění. Vzhledem k velkému zájmu o výuku byla zřízena odloučená pracoviště, a působnost školy se tak rozšířila i na okolní obce - Býšť, Dašice, Dolní Roveň a Moravany. Je rozšiřována nabídka vyučovaných předmětů s cílem vytvářet ve škole takové prostředí, kam by děti chodily rády, výuka pro ně byla zajímavá a umělecké vzdělávání bylo pro všechny žáky a jejich budoucí osobní i profesní život maximálně přínosné. Vzhledem k dlouhé tradici spolkové umělecké činnosti v samotných Holicích i v okolním regionu škola klade důraz a systematicky pracuje na aktivním zapojení žáků do nejrůznějších uměleckých kolektivů (dechový orchestr BaŠaPa, přípravný dechový orchestr BaŠaPa, Smyčcový orchestr, Smíšený soubor Maximix, Přípravný smyčcový soubor, Kytarový orchestr, Přípravný kytarový soubor, Dětský pěvecký sbor Malicháček, Komorní sbor a Akordeonový orchestr).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Aktuální počty zaměstnanců a složení pedagogického sboru je k nahlédnutí na www.izus.cz. Kvalifikace pedagogů odpovídá platným legislativním předpisům. Ve škole pracují 5 předmětových komisí (dechové + bicí nástroje, strunné nástroje, smyčcové nástroje, klávesové nástroje + zpěv a VO + LDO + TO), které jsou řízeny vedoucími.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola kromě spolupráce s ostatními ZUŠ v regionu spolupracuje především se základními školami, kde jsou zřízena odloučená pracoviště ZUŠ Karla Malicha. Další pestrá spolupráce probíhá s KD Holice a dalšími obcemi a organizacemi v mikroregionu Holicko. Zahraniční kontakty navazují především na partnerské aktivity města Holice (Slovensko, Polsko). Pravidelně se účastníme na akcích nejrůznějšího druhu a plníme tak nezastupitelnou funkci kulturně společenského centra města Holic a jeho okolí.

ZUŠ Karla Malicha dále organizuje přehlídku dechových orchestrů „Festival Jana Holuba“ a přehlídku smyčcových orchestrů ZUŠ. Pravidelně pořádá především instrumentální soutěže nejrůznější úrovně od regionálních a okresních přes celostátní až po soutěže mezinárodního charakteru.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola ke své výuce používá v roce 2014 nově postavenou budovu v Holubově ulici č. 1234. V této budově je soustředěna výuka předmětů rozepsaných v ŠVP ZUŠ Holice a sídlí zde i ředitelství školy. Budova je zařízena tak, aby žákům nabízela podněty k sociálnímu i duševnímu růstu. K dispozici jsou také dva sály (Koncertní sál a Společenský sál), které jsou vybaveny promítací a ozvučovací technikou. Ve škole se nachází také prostory pro taneční obor (taneční sál se sociálním zařízením) a výtvarný obor (výukové prostory pro rozvíjení nejrůznějších výtvarných technik s patřičným vybavením včetně keramických pecí a grafického lisu).

Žákům výtvarného oboru jsou veškeré pomůcky hrazeny školou. Pro začínající žáky zapůjčuje škola hudební nástroje (dechové, strunné a smyčcové). Materiální vybavení školy je systematicky obnovováno a v současné době disponuje škola vybavením odpovídajícím požadavkům dnešní doby.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

- Škola musí být prostředím, kde se dětem s velmi rozdílnými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované umělecké vzdělávání, ale kde se současně cítí bezpečně, spokojeně a mají pokud možno ty nejlepší podmínky k tomu, aby se z nich stali kulturně založení lidé.
- Prostřednictvím systematické práce a činnosti se žák naučí obecným estetickým i morálním zásadám.
- Žák je veden k patřičným dovednostem a schopnostem ke zvládnutí techniky hry na nástroj (zpěvu), jakož i výtvarných a tanečních technik. V literárně-dramatickém oboru získává základní návyky v jevištní činnosti i tvůrčím psaní.
- Žáci školy se veřejnými kulturními aktivitami podílejí na kulturním životě města Holic i holického regionu. Získávají tak nezpochybnitelnou zkušenost do dalšího života - totiž že hra na hudební nástroj či jiná umělecká tvorba je zcela základní součástí všeobecné vzdělanosti.
- Škola se chce prezentovat v povědomí žáků, jejich rodičů a ostatní veřejnosti jako stabilní vzdělávací instituce s pevnou vazbou k městu a regionu, jako škola s léty svébytnou osobitou identitou. Vedle prezentace s luxusním zázemím, které škola získala výstavbou a přestěhováním do nové budovy, je prostředí školy budováno také „zevnitř“: přátelskou atmosférou, zájmem o člověka a snahou vyjít mu vstříc.
- Cílem uměleckého vzdělávání naší školy není pouze připravovat děti a mládež pro uměleckou dráhu, ale především z nich vychovávat citově bohaté osobnosti, poskytovat jim základy uměleckého vzdělávání a rozhled, naučit je poznávat kulturní hodnoty, vážit si jich a předávat je dalším generacím.

3.2 Vize školy

- Základní umělecké školství se stává vyhledávanou součástí vzdělávání a výchovy mnoha žáků nejen pro širokou nabídku uměleckých oborů či kvalitu vzdělávání. Vychovává osobnosti vnímavé, empatické, kreativní a manuálně zručné - zaměřuje se tedy na ty schopnosti, které na základních školách ustupují do pozadí na úkor rozvoje dovedností spjatých s informačními technologiemi. Základní umělecké školy jsou navíc jedním z mála typů škol, které nabízejí individuální přístup k žákům podle jejich vrozených vlastností a míry nadání.
- Absolvent naší školy je dobře připraven na vstup do života dospělých díky dlouhodobě a soustavně rozvíjené schopnosti soustředění a detailní práci na svém uměleckém zdokonalování. Klademe důraz na samostatnost žáků - počínaje docházkou do individuálních lekcí, ale podporujeme i toleranci a schopnost spolupracovat na společných cílech (např. ve hře v souborech, tvorbě výstav a vernisáží) nejen v ZUŠ, ale i při spolupráci s jinými institucemi.
- Naše škola je otevřená i zájemcům z okolních měst a vesnic díky velkému počtu odloučených pracovišť. Naši učitelé dojíždějí do základních škol v okolí, kde mají vytvořeno odpovídající zázemí pro umělecký rozvoj místních žáků. Žáci tak mají možnost aktivně se zapojit do dění a reprezentace školy v místě či blízkém okolí svého bydliště.
- V souvislosti s výstavbou nové budovy získala škola výrazný impuls k realizaci další vize: chce se stát kulturně-vzdělávací institucí města Holic, ve které by se scházeli nejen žáci a jejich rodiče, ale i zainteresovaná veřejnost, popř. i zástupci města. K pořádání reprezentativních akcí (koncertů, výstav apod.) má v současnosti k dispozici moderní čtyřpatrovou budovu s dvěma multifunkčními sály a odpovídajícím zázemím.
- K naplnění těchto vizí bude nutná maximálně možná podpora zřizovatele, rodičů našich žáků a veřejnosti. Nenabízíme jednoduchou nebo polovičatou cestu – je zřejmé, že dennodenní umělecký vývoj je (podobně jako systematická sportovní příprava) tvrdou prací, která klade nároky jak na žáka samotného, tak i na jeho okolí. Základní umělecká škola není domem dětí a mládeže se zájmovými kroužky, kde děti tráví svůj volný čas, ale tradiční školní institucí se svými právy a povinnostmi.

4. Výchovně-vzdělávací strategie¹

4.1. Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Podněcujeme žáky natolik, aby sami chtěli objevovat vlastní schopnosti a měli potřebu je dále rozvíjet. Jako vhodný nástroj se jeví např. výchovné koncerty, koncerty učitelů, semináře nebo workshopy.
- Organizujeme pro žáky veřejná vystoupení a výstavy, přičemž ke každému žákovi přistupujeme individuálně. K tomu slouží množství koncertů, třídních přehrávek, výstav a vernisáží.
- Pořádáme mezioborové prezentace, a učíme tak žáky vnímat umění uceleně.
- Seznamujeme žáky se základní terminologií v daném oboru, s nástroji a výrazovými prvky, stylovými odlišnostmi, které si ověří v praxi.
- Naučíme žáky v individuálním i skupinovém vyučování kritickému myšlení a dovednost samostatného myšlení vytváření vlastního názoru.
- Nezapomínáme nikdy na radost a úsměv při jakémkoliv pokroku.

4.2. Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Od počátku žáky začleňujeme do dění ve škole a do společných aktivit, připravujeme je k prezentaci vlastní práce.
- Motivujeme žáky vystoupeními a výstavami ve škole i mimo ni.
- Vychováváme nejen sólisty, ale především osobnosti schopné kooperovat a uplatnit se v kolektivu.
- Podněcujeme u žáka zdravé sebevědomí, ale i odpovědnost za výkon svůj i výkon v kolektivu.
- Svým osobním zájmem o zvolený obor jdeme žákovi příkladem.
- Žáka motivujeme pochvalou, podporujeme tak jeho sebevědomí a současně povzbuzujeme jeho volní vlastnosti. Kritické poznámky k žakově výkonu formulujeme tak, aby pro něj nebyly demotivující.
- Konzultujeme s žákem zásady etikety (patričné vystupování, kultura oblékání atd.) při prezentaci umělecké činnosti.

---

¹ Výchovně-vzdělávací strategie, charakteristiky uměleckých oborů, jakož i výstupy z jednotlivých ročníků u všech studijních zaměření uvedené v tomto ŠVP vycházejí z tezí artikulovaných v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní umělecké vzdělávání Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (RVP ZUV MŠMT), který je závazným dokumentem k tvorbě školních vzdělávacích programů (ŠVP) na všech ZUŠ v rámci ČR.

- Klademe důraz na pečlivost započaté práce a důslednost při jejím dokončování.
- Soustavným plněním zadaných úkolů vedeme žáka k získání správných pracovních návyků, odpovědnosti za vlastní výkon a hodnocení práce své i ostatních.
- Vychováváme individuality-sólisty, ale zároveň osobnosti schopné spolupráce a uplatnění v souboru. Každý žák zažije spolupráci v menším či větším kolektivu.

4.3. Strategie pro kompetenci kulturní

- Žáky směřujeme k prezentaci své práce na veřejnosti, přičemž ve všech oborech předpokládáme u každého žáka minimálně jedno vystoupení ročně.
- Pořádáme tematicky zaměřené akce vztahující se k rozličným příležitostem (vánoční vystoupení, profilové koncerty jednotlivých oddělení, tematické výstavy, taneční a divadelní představení apod.).
- Předáváme žákovi historický rozhled týkající se primárně jeho oboru a poukazujeme jak na jeho propojení se současností, tak i na interdisciplinární vazby mezi jednotlivými druhy umění.
- Přispíváme k vytváření uměleckých hodnot žáka a následně k jejich předávání dalším generacím.
- Kultivujeme u žáků smysl pro krásu uměleckého díla, jeho kvalitu a jedinečnost.
- Vedeme žáky k diskuzi nad hodnocením svého výkonu a k utváření vlastních názorů na výkony či výtvořiny druhých.
- Spolupracujeme s jinými školami a institucemi v regionu.
- Aktivní i pasivní účastí na kulturních událostech ve městě a regionu žáky vedeme k přirozené úctě ke kulturnímu dědictví a k regionálnímu povědomí.

5. Organizace studia

	Přípravné studium:	Základní studium: (I. stupeň)								Absolventská zkouška
Věk žáka:	5–8 let	8–15 let								
Hudební obor:	1. ročník 2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník		
Výtvarný obor:	1. ročník 2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník		
Taneční obor:	1. ročník 2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník		
Literárně dramatický Obor:	1. ročník 2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník		
	Přípravné studium* (II. stupeň):	Základní studium: (II. stupeň)								Absolventská zkouška
Věk žáka:	14–15 let	15–19 let								
Hudební obor:	1. ročník	I. ročník	II. ročník	III. ročník			IV. ročník			
Výtvarný obor:	1. ročník	I. ročník	II. ročník	III. ročník			IV. ročník			
Taneční obor	1. ročník	I. ročník	II. ročník	III. ročník			IV. ročník			
Literárně dramatický obor	1. ročník	I. ročník	II. ročník	III. ročník			IV. ročník			

* Přípravné studium II. stupně je realizováno u vybraných studijních zaměření.

6. Vzdělávací obsah hudebního oboru

6.1 Charakteristika hudebního oboru

- Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavné aktivní a poučené interpretace (příp. rozvíjení vlastních hudebních nápadů) a osvojení si základních a nezbytných vědomostí získaných z oblasti hudební teorie využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.
- Hudební obor je realizován přípravným studiem (1 - 2 roky), základním studiem prvního (7 let) a druhého (4 roky) stupně. V 7. ročníku 1. stupně a ve 4. ročníku 2. stupně účinkují žáci na absolventském koncertě, nebo vykonají absolventskou zkoušku. Žáci jsou přijímáni formou průzkumu hudebních schopností a následně zápisu nebo jen zápisu.
- Pokud žák nastoupí do školy ve starším věku, zařadíme ho do ročníku odpovídajícího jeho znalostem a dovednostem.
- Pokud žák přestoupí během studia do jiného zaměření hudebního oboru, začne plnit vzdělávací program daného nástroje od ročníku, jemuž odpovídá aktuální úroveň jeho dovedností.
- Pokud žák projeví zájem o studium na střední umělecké škole, na základě svých dosavadních studijních výsledků, doporučení třídního učitele a vedoucího daného oddělení rozhodne ředitel školy o navýšení hodinové dotace.

6.2 Učební plány pro jednotlivé nástroje

Žák navštěvující hudební obor musí respektovat učební plán včetně celkového týdenního počtu hodin na každý ročník, a proto v maximální možné míře dochází i do ostatních předmětů (hudební nauka, souborová hra a další povinně volitelné předměty). Ty tvoří nedílnou součást učebních osnov, integrálně navazují na hlavní vyučovací předmět a přispívají k jeho všestrannému rozvoji jako svébytné umělecké osobnosti.

Dále je nutno zdůraznit, že hra na nástroj/zpěv je založena na každodenní systematické přípravě, nejčastěji v podobě domácího cvičení. Výuka v ZUŠ nemůže v žádném případě tuto přípravu suplovat, ale právě naopak – navazuje na výsledky žákovy práce doma a dále je tvořivě rozvíjí. Soustavné a intenzivní domácí cvičení přispívá k žákovu plnohodnotnému uměleckému rozvoji.

6.2.1. Učební plán Hra na varhany: učební plán č. H 01

Hra na varhany*	Základní studium I. st.							Příp. stud. př./II.**	Základní studium II. st.			
	1./I.	2./ I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.		1./II	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:												
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty:												
Hra v souboru	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru												
Praxe klávesových nástrojů												
Doprovod												
Nepovinné předměty:												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2

* Žák může zahájit studium hry na varhany pouze za předpokladu, že se předtím minimálně 3 roky věnoval hře na klavír. Vzdělávací program hry na varhany pak plní od ročníku, jemuž odpovídá aktuální úroveň jeho dovedností.

** Do přípravného studia II. stupně může být žák přijat za předpokladu, že úroveň jeho pianistických dovedností odpovídá minimálně 3. ročníku I. stupně a splňuje příslušný věkový limit (viz kap. 5 Organizace studia). Výše stanovenou úroveň technické i výrazové vyspělosti žáka je nutno brát jako naprosto nezbytný požadavek, bez jehož splnění nemůže být žák ke studiu přijat. V rámci přípravného studia II. stupně (a dle individuální potřeby i dále) se bude žák – vedle hlavního nástroje – věnovat i hře na klavír.

Poznámka: Nutnou součástí systematické přípravy pro hru na varhany je také pravidelný kontakt s nástrojem. Škola žákovi zaručuje bezplatně min. 1 hodinu přípravy týdně na školním nástroji. V počátcích studia může do určité míry nahradit nácvik hry na manuál domácí příprava u klavíru, při vzrůstající náročnosti je však vhodné (a se zapojením pedálové hry nezbytné), aby žákova příprava probíhala u varhan pravidelně a co nejintenzivněji. Rodiče (zákonní zástupci) žáka rovněž musejí respektovat učební plán včetně celkového týdenního počtu hodin na každý ročník, a umožnit tak v maximální možné míře svému dítěti docházku do ostatních předmětů (hudební nauka, povinně volitelné předměty). Ty tvoří nedílnou součást učebních osnov, integrálně navazují na hlavní vyučovací předmět a přispívají k všestrannému rozvoji žáka jako svébytné umělecké osobnosti.

I. stupeň

Ke studiu hry na varhany mohou být přijati žáci, kteří úspěšně absolvovali minimálně 3. ročník I. stupně hry na klavír, nebo ti, u nichž úroveň jejich pianistických dovedností odpovídá požadavkům tohoto ročníku. Splnění tohoto kritéria je u každého zájemce nezbytnou podmínkou k přijetí a bude ověřováno v rámci přijímacího řízení. Je velmi vhodné, aby přijatí žáci pokračovali ve studiu klavírní hry i nadále, a navštěvovali tak oba obory paralelně (pokud studium hry na klavír již dříve úspěšně nedokončili).

Úvod studia (přípravné studium, 1. – 5. ročník I. stupně) je zaměřen na rozvíjení manuálové hry, proto se výstupy z jednotlivých ročníků kryjí s výstupy učebního plánu Hra na klavír. Žák by měl být během tohoto období schopen postupně rozpoznávat elementární rozdíly mezi klavírní a varhanní technikou (úhoz, uvolnění zápěstí i celé paže, způsoby artikulace apod.), proto je nutné, aby žák měl na počátku studia varhanní hry bez obtíží osvojeny pianistické návyky předepsané úrovně (viz výše). Studijní literatura by – vedle skladeb varhanních – měla obsahovat také vhodné skladby určené primárně pro klavír, které žák v minulosti již nastudoval (příp. je aktuálně studuje) v paralelním oboru. Od 4. ročníku se dále žák (dle svých aktuálních fyzických dispozic) může seznamovat s elementárními zásadami hry na pedál, kterou bude následně rozvíjet ve vyšších ročnících.

V 6. a 7. ročníku I. stupně se žák podrobněji seznamuje s nástrojem, jeho zvukovými možnostmi a obecnými zásadami vhodné stylové interpretace. Vedle dalšího rozvíjení manuálové techniky je pozornost zaměřena na pedál, kdy se již předpokládá taková fyzická i mentální vyspělost žáka (dostatečná výška, schopnost udržet rovnováhu, koordinace rukou a nohou apod.), aby zvyšující se náročnost bez potíží zvládl.

Poznámka: Výstupy u ročníkových zkoušek v 1. - 5. ročníku I. stupně jsou odrazem výsledků práce žáků zhruba za uplynulé pololetí.

Přípravné studium, 1. - 5. ročník

- viz učební plán Hra na klavír

Ročníková zkouška 1. - 5. ročník:

— 2 přednesové skladby adekvátního rozsahu a obtížnosti určené pro manuál (může jít o skladby primárně určené pro varhany, nebo o díla původně klavírní, která jsou vhodná k varhanní interpretaci)

Ročníková zkouška 4. a 5. ročníku dále obsahuje:

— stupnici dur a moll hranou dohromady (v rovném pohybu či protipohybu) na dvou manuálech

— 1 píseň z Kancionálu s doprovodem s vytvořenou předehrou, mezihrou a dohrou

(dále je v přednesové skladbě /skladbách/ nebo písni stanovena možnost aktivního zapojení pedálu, minimálně ve formě prodlevy /má-li na to žák fyzické dispozice/)

6. ročník

Žák

- aplikuje znalosti z hudební nauky při hře na varhany
- dokáže provést základní formální rozbor skladby, pozná témata, fráze apod.
- rozlišuje různé hudební styly dle svých možností
- dodržuje zásady stylové interpretace a je schopen je vhodně aplikovat
- posuzuje kriticky vlastní výkon
- procvičuje a upevňuje probrané technické prvky manuálové hry na jednoduchých cvičeních
- hraje oktávy (dle svých fyzických dispozic)
- pracuje ve skladbách s arpeggiem
- hraje jednoduché melodické ozdoby za předpokladu dodržení zásad stylové interpretace
- rozvíjí přirozené rytmicko-melodické cítění
- zvládá základní hru na pedál špičkami
- hraje z listu
- zná nástroj a jeho příslušenství, umí jej ovládat a uplatňuje správné sezení u nástroje
- používá při pedálové hře vhodnou obuv
- vhodně aplikuje základní typy varhanního úhozu, orientuje se v základních výrazových prostředcích (agogika, artikulace, frázování apod.)
- se aktivně zapojuje do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

— 1 technické cvičení pro manuálovou hru oběma rukama

— 1 technické cvičení pro pedálovou hru špičkami

— 2 přednesové skladby různého charakteru určené pro manuál (event. pro hru ruka/pedál), z nichž 1 může být píseň z Kancionálu s doprovodem s vytvořenou předehrou, mezihrou a dohrou (dále je v přednesové skladbě /skladbách/ nebo písni stanovena možnost aktivního zapojení

pedálu, minimálně ve formě prodlevy /má-li na to žák fyzické dispozice/)

7. ročník

Žák

- zná základní hudební jazyk a dokáže v něm komunikovat, využívá všech zvukových možností nástroje
- hraje skladbu přiměřenou jeho technickým a výrazovým schopnostem
- používá své znalosti a dovednosti k vyjádření obsahu skladby
- se aktivně podílí na výběru skladeb
- uplatňuje získané dovednosti při studiu skladeb
- je schopen sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností
- se orientuje v různých hudebních stylech
- hraje z listu
- se zdokonaluje v orientaci na nástroji, při hře střídá manuály
- zvládá koordinaci celého těla při hře na varhany
- si upevňuje návyky směřující k nezávislosti rukou a nohou
- si osvojuje postupné čtení notového zápisu ze tří notových osnov a tuto dovednost uplatňuje při studiu jednoduchých skladeb
- se seznamuje s náročnější polyfonní hrou a jejími interpretačními zásadami
- rozvíjí rytmické cítění
- zná základy vhodného chování a při reprezentaci školy se obléká adekvátně situaci
- veřejně vystupuje
- nastuduje skladby různých slohových období
- se aktivně zapojuje do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Studium I. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

Ke studiu hry na varhany na II. stupni může být přijat žák,

- který již studoval hru na varhany dříve a úspěšně absolvoval I. stupeň tohoto studijního zaměření
- který hru na varhany ještě nestudoval (a nemá tedy předchozí zkušenost s tímto nástrojem), ale úspěšně absolvoval I. stupeň hry na klavír a je po stránce techniky i hudebního projevu natolik zdatný, že splní výstupy z jednotlivých ročníků II. stupně

studijního zaměření hra na varhany s přihlédnutím k nárokům, které jsou kladeny na absolventa I. stupně tohoto studijního zaměření

- který splnil podmínky k přijetí do přípravného studia II. stupně studijního zaměření hra na varhany a toto studium úspěšně zakončil

Ačkoli mají oba obory (hra na klavír, hra na varhany) na II. stupni své samostatné a na sobě nezávislé výstupy, doporučuje se těm žákům, kteří studují a ještě neukončili II. stupeň hry na klavír, aby v tomto studijním zaměření pokračovali paralelně s hrou na varhany.

Přípravné studium

Žák

- získává dovednosti a návyky, které při hře na varhany potřebuje k udržení a rozvíjení zručnosti a úhozové kultury
- si osvojuje technické prvky manuálové hry se zvláštním zřetelem ke hře 2–3hlasé polyfonie
- zvládá změny manuálů při hře
- vhodně aplikuje základní typy varhanního úhozu, orientuje se v základních výrazových prostředcích (agogika, artikulace, frázování apod.)
- si osvojuje základní principy pedálové hry (volný úhoz, hra špičkami, event. i patami)
- si upevňuje rytmické cítění
- využívá sluchovou sebekontrolu při interpretaci
- přizpůsobuje interpretaci skladby odlišností různých nástrojů
- rozvíjí úroveň svých pianistických dovedností (technických i výrazových) pravidelnou hrou na klavír
- se podílí s pedagogem na výběru vhodné klavírní literatury pro studijní účely dle vlastních preferencí
- hraje z listu (platí pro hru na klavír)
- prakticky uplatňuje nabyté dovednosti při korepetici, příp. v komorní nebo souborové hře
- se aktivně zapojuje do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

— 1 jednodušší pedálové cvičení

— 2 přednesové skladby odpovídající náročnosti, z nichž 1 může být píseň z Kancionálu s doprovodem s vytvořenou předehrou, mezihrou a dohrou
(1 z přednesových skladeb musí být interpretována na klavír)

1. - 2. ročník

Žák

- upevňuje získané dovednosti a návyky, které v rámci hry na varhany potřebuje k udržení a rozvíjení zručnosti a úhozové kultury a ke zvládnutí studovaných skladeb, opakuje probrané technické prvky manuálové i pedálové hry se zvláštním zřetelem ke hře 3-4hlasé polyfonie a pohyblivé pedálové lince
- zvládá změny manuálů při hře
- si osvojuje používání pat při hře na pedál
- samostatně tvoří prstoklad a nohoklad, artikulaci i registraci u studovaných skladeb a výsledky konzultuje s učitelem
- ovládá orientaci na nástroji a v notovém zápisu (3 notové osnovy)
- vhodně aplikuje základní typy varhanního úhozu, orientuje se v základních výrazových prostředcích (agogika, artiklace, frázování apod.)
- si upevňuje rytmické cítění
- ovládá hru základních melodických ozdob v souvislosti se studovanou skladbou
- se podílí na výběru skladeb dle vlastního zájmu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby (za použití obou rukou s pedálem) a dodržuje zásady různých stylů a žánrů
- využívá sluchovou sebekontrolu při interpretaci
- přizpůsobuje interpretaci skladby odlišností různých nástrojů
- hraje z listu
- se seznamuje s hrou liturgických písní a s elementárními základy varhanní improvizace vzhledem k možné liturgické praxi
- rozvíjí harmonické myšlení hrou jednoduchých kadencí
- prakticky uplatňuje nabyté dovednosti při korepetici, příp. v komorní nebo souborové hře
- se aktivně zapojuje do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

3. - 4. ročník

Žák

- prezentuje technické dovednosti při hře na varhany (hra legato, non legato, akordy, tiché výměny, klouzání palcem)
- pracuje samostatně na skladbě po stránce technické i výrazové a dokáže ji hudebně utvářet
- reaguje na předepsané tempo
- aplikuje v praxi znalost ornamentálních zásad
- zná základní pravidla stylové registrace
- uplatňuje jednoduché improvizční formy
- respektuje základy triové hry jako nejobtížnějšího způsobu hry na varhany
- hraje samostatně rukama a nohama při interpretaci skladeb různých forem
- hraje z listu

- zvládá hru liturgických písní
- za školní rok nastuduje alespoň dvě závažnější skladby
- rozezná barokní, klasicistickou, romantickou a moderní (či soudobou) skladbu
- orientuje se v základních uměleckých směrech, zná nejvýznamnější skladatele, interprety a díla klasické hudební literatury
- rozvíjí svůj zájem o hudební dění návštěvami koncertů a poslechem nahrávek
- hodnotí svoje výkony i výkony druhých
- využívá zkušenost se soudobou hudbou
- ovládá znalost problematiky chrámové hudby a praxe
- nabyté dovednosti prakticky uplatňuje při korepetici, příp. v komorní nebo souborové hře
- zapojuje se aktivně do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Ročníková zkouška na II. stupni

— 1 pedálové cvičení

— 2 přednesové skladby odpovídající náročnosti, z nichž 1 může být píseň z Kancionálu s doprovodem s vytvořenou předehrou, mezihrou a dohrou

(dále je v přednesové skladbě /skladbách/ nebo písni stanovena podmínka aktivního zapojení pedálu, minimálně ve formě prodlevy)

Žák v 1. a ve 3. ročníku ročníkovou zkoušku **nevykonává** v případě, že alespoň jednou za pololetí veřejně vystoupí (sólově, příp. jako korepetitor či člen komorního seskupení, nebo jako hráč v souboru/orchestru).

Studium II. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

6.2.2 Učební plán Hra na klavír: učební plán č. H 02

Hra na klavír	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na klavír	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v orchestru													
Praxe klávesových nástrojů													
Doprovod													
Nepovinné předměty:													
Komorní hra						1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-1	1,5-1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

I. stupeň

Žáci jsou na studium hry na klavír přijímáni po absolvování přípravného studia, v němž prokázali zájem a nezbytné předpoklady pro hru na tento nástroj, nebo (v případě starších žáků) na základě přijímacího řízení, v němž prokážou alespoň elementární předpoklady.

Během studia I. stupně žák získává základní dovednosti nutné pro dobrou klavírní techniku (úhoz, tvorba tónu, volnost paže a celého pohybového aparátu ad.), základní orientaci

v jednotlivých složkách hudební řeči (rytmus, tempo, dynamika ad.) i pro rozvíjení celkového hudebního myšlení.

Naprostou nezbytnou je povinnost mít adekvátní vlastní nástroj, na kterém bude probíhat domácí příprava (klavír, pianino, příp. digitální piano). Za cvičný nástroj nemůže sloužit keyboard ani jiné elektronické klávesové nástroje – jejich malý rozsah a absence klavírní mechaniky znemožňují osvojení dobrých pianistických návyků, které jsou pro kvalitní klavírní hru zásadní. Tato okolnost proto bude s každým zájemcem o studium předběžně konzultována. Vzhledem k naplněné kapacitě učeben nemůže být žákům zajištěna pravidelná příprava v prostorách školy jako náhrada za domácí cvičení. Rodiče (zákonní zástupci) žáka rovněž musejí respektovat učební plán včetně celkového týdenního počtu hodin na každý ročník, a umožnit tak v maximální možné míře svému dítěti docházku do ostatních předmětů (hudební nauka, povinně volitelné předměty). Ty tvoří nedílnou součást učebních osnov, integrálně navazují na hlavní vyučovací předmět a přispívají k všestrannému rozvoji žáka jako svébytné umělecké osobnosti.

Poznámka: Výstupy u ročníkových zkoušek 1.–5. ročníku I. stupně jsou odrazem výsledků práce žáka zhruba za uplynulé pololetí.

Přípravné studium

Žák

- rozliší hluboké, vysoké a střední tóny, stejné tóny
- určí melodii stoupající a klesající
- orientuje se na klaviatuře
- správně sedí u nástroje
- zná klíče potřebné ke hře a notovou osnovu
- chápe notový zápis (délky not a pomlk, noty v houslovém a basovém klíči, takt)
- zvládá orientaci v jednoduchém notovém zápise
- umí zahrát jednoduchou písničku (portamento)

V 1. přípravném ročníku žák ročníkovou zkoušku **nevykonává**.

Ročníková zkouška ve 2. přípravném ročníku

— 2 drobné skladby nebo lidové písně (jednohlas rozdělený do obou rukou, případně jednoduchá varianta pro hru dohromady)

(podmínkou je 1 skladba /píseň/ hraná sólově a 1 skladba /píseň/ hraná z paměti)

1. ročník

Žák

- navazuje na znalosti a dovednosti z přípravného studia, pokud ho absolvoval
- spojuje notový zápis v houslovém a basovém klíči s orientací na klávesnici v rozsahu potřebném pro hru
- hraje oběma rukama současně
- rozezná melodii vzestupnou a sestupnou, těžkou a lehkou dobu
- rozlišuje při hře základní dynamická a tempová označení
- ovládá základní klavírní úhozy
- odliší melodii od doprovodu
- hraje lidové písně
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty
- dbá na kvalitu tónu
- rozliší náladu a charakter skladby
- hraje čtyřruční skladby s učitelem nebo spolužákem

Ročníková zkouška

— 2 drobné skladby různého charakteru

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost příslušného žáka, podmínkou je 1 skladba hraná z paměti)

2. ročník

Žák

- hraje durové stupnice od bílých kláves v rozsahu 2 oktáv zvlášť
- k příslušným stupnicím hraje tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku v rozsahu 2 oktáv zvlášť (tenuto, staccato, rozklad)
- podkládá a překládá palec
- chápe frázi
- při hře uplatňuje další dynamická, úhozová a tempová označení znázorněná v notovém zápise
- podílí se na výběru přednesové skladby
- realizuje skladbu z paměti při veřejném vystoupení a umí se při tom vhodně chovat
- veřejným výkonem prezentuje získané dovednosti a podílí se na společných akcích školy
- vnímá náladu skladby a umí tuto náladu vyjádřit
- hraje skladby různého charakteru
- hraje čtyřruční skladby s učitelem nebo spolužákem
- je schopen kontrolovat sluchem souhru při čtyřruční hře

Ročníková zkouška

— 1 durová stupnice v rozsahu 2 oktáv zvlášť

— 1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) v rozsahu 2 oktáv zvlášť

— 2 skladby

a) etuda + přednesová skladba

b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka; podmínkou je 1 skladba hraná z paměti)

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice od bílých kláves a tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku k daným stupnicím v protipohybu v rozsahu 2 oktáv dohromady
- podle notového zápisu rozezná základní klavírní úhozy a při jejich použití se řídí zápisem v textu
- dbá na kvalitu tónu
- pedalizuje podle pokynů učitele nebo grafického záznamu se sluchovou kontrolou
- volí vhodnou dynamickou proporci při hře melodie a jejího doprovodu
- umí interpretovat z paměti skladbu odpovídající jeho výrazovým a technickým dovednostem, užívá při ní výrazových prostředků, které dosud zvládl
- procvičuje technické prvky v rytmických nebo úhozových variantách
- doprovází známé písně pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- osvojuje si hru z listu pomocí jednoduchých cvičení či skladeb
- hraje přednesové skladby i etudy
- hraje čtyřručně s učitelem nebo spolužákem

Ročníková zkouška

— 1 durová stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv dohromady

— 1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) v rozsahu 1 oktávy dohromady

— 2 skladby

a) etuda + přednesová skladba

b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka; podmínkou je 1 skladba hraná z paměti)

4. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice (harmonická, melodická) a k nim příslušné akordy ve tvaru trojzvuku rovným pohybem nebo protipohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady
- procvičuje technické prvky v rytmických či úhozových variantách

- ovládá základy pedalizace a dokáže je použít při hře se sluchovou kontrolou
- hraje jednoduchou skladbu z období baroka nebo klasicismu
- samostatně používá úhozová, dynamická a tempová označení dle notového zápisu
- zvládá hru z listu skladeb na úrovni 1. ročníku dle svých schopností
- doprovází písně podle základních akordových značek, ev. podle sluchu
- interpretuje přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- hodnotí svůj výkon
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

— 1 durová stupnice a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) s akordy k dané stupnici ve tvaru trojzvuku rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady

— 2 skladby

a) etuda + přednesová skladba

b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka; podmínkou je 1 skladba hraná z paměti)

5. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll s příslušnými akordy ve tvaru trojzvuku nebo čtyřzvuku rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv dohromady
- dokáže doprovodit jednoduchou melodii pomocí základních harmonických funkcí
- umí zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- chápe význam rozvíjení technických prvků pro interpretaci skladeb
- zvládá jednoduché hodnocení svého výkonu
- zahraje z listu jednoduchou skladbu přiměřenou jeho schopnostem
- samostatně pedalizuje a uplatňuje veškeré prvky zapsané v notovém textu (úhoz, dynamika, agogika)
- interpretuje přednesové skladby při koncertních vystoupeních
- rozpozná kvalitní hudbu či nahrávku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

— 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová (harmonická, melodická) rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv dohromady

— akordy k příslušným stupnicím ve tvaru trojzvuku rovným pohybem přes 2 oktávy dohromady

— 2 skladby

a) etuda + přednesová skladba

b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka; podmínkou je 1 skladba hraná z paměti)

6. ročník

Žák

- umí zahrát durovou a mollovou stupnici (v rozsahu 4 oktáv) s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku (v rozsahu 2 oktáv) rovným pohybem dohromady
- hraje podle aktuálních schopností a fyzických dispozic k příslušným stupnicím i velký rozklad rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv zvlášť
- pracuje s dynamikou ve skladbě, snaží se vystihnout obsah, charakter a náladu skladby
- pedalizuje samostatně podle sluchu a harmonických změn
- aplikuje znalosti z hudební nauky při klavírní hře
- určí fráze ve skladbě a základní hudební formy
- rozlišuje různé hudební styly dle svých možností
- je schopen si vybrat skladbu podle svých technických a výrazových schopností
- využívá při hře dynamiku, agogiku, hraje melodické ozdoby
- posuzuje kriticky vlastní výkon
- procvičuje a upevňuje probrané technické prvky
- dle fyzických dispozic hraje oktávy
- pracuje ve skladbách s arpeggiem, glissandem
- dle fyzických dispozic hraje ke stupnicím čtyřhlasé akordy s obraty tenuto, staccato a rozloženě
- hraje z listu
- při interpretaci dodržuje hlavní zásady různých stylů a žánrů
- pohotově reaguje na hru spoluhráče a přizpůsobuje se jí
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

— 1 stupnice durová a 1 stupnice mollová (harmonická, melodická) kombinovaně

— akordy k příslušným stupnicím ve tvaru čtyřzvuků (tenuto, staccato, rozklad) rovným pohybem dohromady, velký rozklad rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv zvlášť

— 2 skladby

a) etuda + přednesová skladba

b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka; podmínkou je 1 skladba hraná z paměti)

7. ročník

Žák

- hraje durové stupnice a mollové stupnice (harmonické, melodické) kombinovaným způsobem, čtyřhlasé akordy s obraty k příslušným stupnicím rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady a velký rozklad kvintakordu s obraty v rozsahu 4 oktáv dohromady
- zná základní hudební jazyk a dokáže v něm komunikovat, využívá všech zvukových možností nástroje
- má osvojeny základy vhodného chování a při reprezentaci školy se obléká adekvátně situaci
- veřejně vystupuje
- hraje z paměti skladbu přiměřenou jeho technickým a výrazovým schopnostem
- doprovází melodii podle kytarových nebo harmonických značek z předlohy nebo podle sluchu
- používá své znalosti a dovednosti k vyjádření obsahu skladby
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a uplatňuje v ní získané dovednosti
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- je schopen sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností
- orientuje se v různých hudebních stylech
- hraje samostatně z listu
- pohotově reaguje na hru spoluhráče a přizpůsobuje se jí
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky
- nastuduje skladby různých hudebních období z paměti a ukončí 7. ročník I. stupně absolventským vystoupením

Studium I. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. – 2. ročník

Žák

- upevňuje dosud získané pianistické dovednosti a návyky, které potřebuje k udržení a rozvíjení zručnosti a úhozové kultury a ke zvládnutí studovaných skladeb, opakuje probrané technické prvky
- pracuje se všemi durovými a mollovými stupnicemi (hra kombinovaně v rychlejších tempech a s využitím různých rytmických či úhozových modelů), k daným stupnicím hraje čtyřhlasé akordy s obraty a velký rozklad
- ovládá různé druhy úhozu, využívá širokou škálu dynamických odstínů, vhodné frázování a agogiku, pedál
- zvládá hru náročnějších etud s důrazem na hudební a technickou úroveň a také na obsah etudy
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby a dodržuje zásady různých stylů a žánrů
- podílí se na výběru skladeb dle vlastního zájmu
- samostatně tvoří prstoklad
- ovládá hru základních melodických ozdob
- volí vhodné doprovody k písním dle jejich charakteru a žánru
- hraje z listu
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

3. – 4. ročník

Žák

- hraje stupnice kombinovaně, případně v terciích
- k daným stupnicím hraje čtyřhlasé akordy, velký rozklad kvintakordu a jeho obrátů, event. zmenšený nebo dominantní septakord
- uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru, reaguje na předepsané tempo
- aktivně přistupuje k výběru studovaných skladeb
- samostatně volí vhodné doprovody dle povahy písně nebo motivu
- za školní rok nastuduje alespoň 2 skladby z paměti
- hraje z listu
- hodnotí svoje výkony i výkony druhých
- rozezná barokní, klasičtější, romantickou a moderní (či soudobou) nebo populární skladbu
- interpretuje náročnější skladby různých slohových období, je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické i výrazové

- orientuje se v základních uměleckých směrech, zná nejvýznamnější skladatele a díla klasické hudební literatury
- aktivně poslouchá skladby klasické hudby, event. populární hudby, dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- interpretuje skladby podle notového zápisu s odpovídajícím výrazem se zřetelem na stylovou interpretaci a typ skladby (sólová, komorní apod.)
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Ročníková zkouška na II. stupni

— 2 skladby různého charakteru

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

Žák v 1. a ve 3. ročníku ročníkovou zkoušku **nevykonává** v případě, že alespoň jednou za pololetí veřejně vystoupí (sólově, ve čtyřruční hře, příp. jako korepetitor či člen komorního seskupení, nebo jako hráč v souboru/orchestru).

Studium II. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

6.2.3 Učební plán Hra na housle: učební plán č. H 03

Hra na housle	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na housle	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2,5-3	2,5-3	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

I. stupeň

1. ročník

Žák

- navazuje na učivo z přípravného ročníku, pokud ho absolvoval
- si vytváří základní návyky a dovednosti (celková uvolněnost, postoj, správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky)

- si osvojuje základy správných funkcí levé a pravé paže
- se učí správnému postavení prstů na struny v základním durovém a mollovém prstokladu
- cvičí pohyblivost prstů
- usiluje o správné nasazení smyčce a tvoření kvalitního tónu
- využívá koordinace pohybů pravé a levé ruky
- používá základní technické prvky hry ovládnutí celého smyčce i jeho částí
- se učí základní smyky detaché, legato
- používá hru z not i z paměti
- rozvíjí sluchové schopnosti
- soustavně kontroluje intonaci

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu jedné oktávy, akordy k hraným stupnicím

Etudy: jedna etuda nebo jedno cvičení z probírané školy

Přednes: píseň, nebo skladbička hraná z paměti

2. ročník

Žák

- zdokonaluje správné návyky držení houslí a smyčce
- ovládá prsty v základních prstokladech dur a moll, probírá další
- rozvíjí pohyblivost prstů levé ruky
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá hru celým smyčcem i jeho částí, tvoří kvalitní tón
- hraje smyk detaché, legato, nácvik staccata
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly
- rozlišuje dynamiku p, f, mf
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladbička hraná z paměti

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí)
- tvoří kvalitní tón
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze v kombinacích na více strunách

- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- dokáže přiměřeně věku a zkušenostem zhodnotit svůj výkon
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová stupnice ve dvou oktávách a jedna mollová stupnice v jedné oktávě, akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

4. ročník

Žák

- navazuje na dovednosti třetího ročníku
- osvojuje si základy vibrata
- dbá na kvalitu tónu a celkovou uvolněnost
- zdokonaluje zručnost prstů vzhledem ke svým schopnostem
- dokončuje nácvik všech prstokladů v I. poloze
- se věnuje nácviku hry v polohách s použitím jednoduchých výměn
- využívá vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato)
- procvičuje podle svých schopností hru z listu na odpovídajících skladbičkách
- se uplatňuje v komorní, nebo souborové hře
- dokáže zhodnotit svůj výkon

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová a jedna mollová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

5. ročník

Žák

- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn
- zdokonaluje techniku levé a pravé paže
- si osvojuje smysl pro krásu a zpěvnost houslového tónu
- zdokonaluje smyky detaché, legato, staccato i ve vzájemných kombinacích a rytmických obměnách
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby v různých stylových obdobích a žánrů
- pokračuje v nácviku výrazových složek hry, práce se smyčcem se zaměřením na výměnu smyku, vibrata, dynamiky
- hraje a poznává skladby různých stylových období a žánrů

- se uplatňuje v komorní, nebo souborové hře
- dokáže zhodnotit svůj výkon

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy.

Akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba, nebo věta z concertina hraná z paměti

6. ročník

Žák

- zdokonaluje techniku levé ruky
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- se věnuje procvičování dvojhmatů a melodických ozdob
- používá při hře širšího spektra barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- využívá dosud probrané polohy, nacvičuje další vyšší polohy i jejich výměny
- studuje stupnice a akordy dur a moll v rozsahu 3 oktáv v jednoduchých smykových obměnách
- uplatňuje správné vibrato ve spojení s kvalitou tónu a přednesu
- zdokonaluje hru v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- se seznamuje se skladbami různých stylových období a žánrů
- dovede přijímat rady učitele a přibývajícimi zkušenostmi si uvědomuje své přednosti i nedostatky

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 durová stupnice a akordy v rozsahu 3 oktáv

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

7. ročník

Žák

- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- používá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- samostatně studuje drobnější skladbu a dokáže do ní vložit vlastní projev
- orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojhmatů
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

- se uplatňuje při hře v komorních uskupeních
- všestranně rozvíjí techniku levé ruky
- využívá návštěvy koncertů k rozšiřování hudebního rozhledu
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst

Studium I. stupně ukončí žák veřejným **absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová v rozsahu 3 oktáv

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 přednesová skladba, nebo 1 věta ze sonáty či koncert

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit svůj i cizí výkon
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

Žák na konci každého ročníku vykoná **ročníkovou zkoušku** v rozsahu:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová přes 3 oktávy.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

3. a 4. ročník

Žák:

- prohlubuje své interpretační schopnosti
- je schopen se zapojit do kolektivní hry
- uplatňuje vlastní názor při řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách

Studium II. stupně ukončí žák **veřejným absolventským vystoupením.**

6.2.4 Učební plán Hra na violu: učební plán č. H 04

Hra na violu	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
					.		.		.	.	.	.	.	
Povinné předměty:														
Hra na violu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná notový zápis prázdných strun a základy notace v altovém klíči

- hraje zpočátku z paměti, později přechází na hru z not
- zvládá základy správného postoje při hře, držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur nebo moll při stálé kontrole pohybu lokte a linie zápěstí
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- uvědomuje si základní pohyby paže při vedení smyčce
- hraje détaché a legato
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu jedné oktávy, akordy k hraným stupnicím

Etudy: jedna etuda nebo jedno cvičení z probírané školy

Přednes: píseň, nebo skladbička hraná z paměti

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur a moll a jejich kombinacích
- uvědomuje si kvalitu tónu
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny détaché různými částmi smyčce
- používá základní dynamiku – forte a piano
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje přednesové skladbičky pokud možno z paměti

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladbička hraná z paměti

3. ročník

Žák:

- vnímá tónovou, dynamickou, intonační, rytmickou a obsahovou stránku skladby
- je schopen částečného sebehodnocení
- zdokonalováním funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání na vedlejší struny
- má upevněné dosud probrané prstoklady, v nichž hraje příslušné stupnice a akordy
- při hře využívá základních dynamických stupňů

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová stupnice ve dvou oktávách a jedna mollová stupnice v jedné oktávě, akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje technické a výrazové dovednosti
- čte noty v altovém klíči
- využívá dynamiky a podle možností i vibrata
- rozvíjí hru z paměti
- hraje jednoduché dvojhlasly s použitím prázdné struny

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová a jedna mollová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

5. ročník

Žák:

- zná nástroj i odlišnosti s hrou na housle
- zná altový klíč
- koordinuje pohyby obou rukou
- využívá znalost všech prstokladů v I. poloze

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová a jedna mollová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

6. ročník

Žák:

- zná altový klíč
- orientuje se v notovém zápisu v altovém klíči
- tvoří pěkný violový tón s použitím vibrata a dynamiky
- zvládne výměny do III. polohy a hru ve III. poloze
- zapojuje se do kolektivní hry

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba, nebo věta z concertina hraná z paměti

7. ročník

Žák:

- hraje různé kombinace smyků
- zvyšuje technickou zdatnost levé ruky
- hraje jednoduché dvojhmaty
- hraje technicky i výrazově náročnější skladby
- je plnohodnotným členem v kolektivní hře
- zahraje z listu jednoduché skladby

Studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit svůj i cizí výkon
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy.

Akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba, nebo věta z concertina hraná z paměti

3. - 4. ročník

Žák:

- prohlubuje své interpretační schopnosti
- je schopen se zapojit do kolektivní hry
- uplatňuje vlastní názor při řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách

Studium II. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

6.2.5 Učební plán Hra na violoncello: učební plán č. H 05

Hra na violoncello	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na violoncello	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Přípravné studium

V přípravném studiu u žáka podněcujeme a prohlubujeme zájem o hru na violoncello a ověřujeme si jeho schopnosti pro studium tohoto nástroje. Výuka v tomto přípravném studiu probíhá především formou hry.

Žák

- hravou formou projevuje zájem o hru na nástroj (rytmická a melodická říkadla, lidové písně, hra podle sluchu)
- pozná jednotlivé části nástroje, dovede s ním správně zacházet a opatrovat jej
- má osvojené základní prvky správného a uvolněného sezení u nástroje, držení smyčce
- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň

1. ročník

Žák

- sedí správně a přirozeně u nástroje, uvolněnou pravou rukou drží smyčec
- hraje všemi částmi smyčce, ovládá hru polovinou a celým smyčcem, zvládá přechody přes struny podle svých možností
- postaví levou ruku v základní poloze na všech strunách a připravuje se na hru v libové poloze
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo kratší skladbičku

Ročníková zkouška

1 stupnice přes 1 oktávu (z probraných), 1 etuda, 1 píseň nebo přednesová skladbička

2. ročník

Žák

- má zažité správné návyky při držení nástroje a smyčce
- tvoří pravou rukou při tahu smyčce plynulejší výměny u žabky a špičky, používá smyky détaché a legato
- se orientuje v základní poloze, ovládá širokou polohu sniženou a zvýšenou, předvede volný pohyb levé ruky po hmatníku po jedné struně do 4. (libové) polohy
- s pomocí učitele použije základní dynamické odstínění piano, mezzoforte, forte
- zahraje z paměti vybrané písně nebo krátké skladby

Ročníková zkouška

1 durová stupnice přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák

- tvoří kvalitnější tón, používá smyky détaché, martellé, legato s přechodem z jedné struny na druhou
- má intonační jistotu v základní a široké poloze, zahraje v pomalém tempu jednoduché stupnicové pochody do 4. polohy a umí zahrát přirozený flageolet
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem klavíru
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák

- tvoří poměrně kvalitní tón s využitím naučené dynamiky z předešlých ročníků, předvede uvolněnou pravou ruku při výměně smyku
- hraje ve 4. poloze a používá výměny mezi polohami, seznamuje se s dalšími polohami, dbá na správnou intonaci
- hraje jednoduché dvojhmaty s použitím prázdné struny
- vzhledem ke svým schopnostem používá vibrato a dynamiku
- dle svých možností hraje z listu jednodušší skladby
- se zapojuje v souborové a komorní hře

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák

- využívá různé druhy smyků – détaché, staccato, martellé, legato a spiccato
- se orientuje na hmatníku v dosud probraných polohách
- dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu a přesnost
- hraje jednoduché dvojhmaty a melodické ozdoby
- správně postupuje při domácím cvičení
- hraje a poznává skladby různých stylových období a žánrů
- pokračuje ve zdokonalování při hře z listu a v souhře s ostatními nástroji

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák

- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu a sám dbá na správnou intonaci a sluchovou sebekontrolu, vibrato používá i ve vyšších polohách
- používá rychlejší tempa, náročnější rytmy a smykové kombinace
- umí číst noty v tenorovém klíči
- využívá širšího spektra barevného a dynamického odstínění tónu
- dovede samostatně nastudovat skladbu, která je přiměřená jeho technickým možnostem
- se stále více uplatňuje v souborové a komorní hře

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes tři oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák

- zvládá ladění nástroje
- využívá při hře základní smyky, jejich kombinace a smyky vyšší obtížnosti, používá všechny části smyčce ve všech dynamických odstínech a používá vibrato
- provádí plynule výměny do všech probraných poloh, zvládá základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby
- se orientuje v zápisu interpretovaných skladeb, rozeznává základní členění hudební formy, tóninové vztahy a stavbu melodie
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, přichází s vlastními podněty pro prstoklady, dynamiku a frázování
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda
přednesová skladba

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu
- využívá plynulé výměny do středních a vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby.
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

Ročníková zkouška pro 1. – 2. ročník

minimálně dvě skladby odlišného žánru na 15 minut, 2 stupnice přes 3 oktávy (dur a moll) s příslušným akordem

3. a 4. ročník

Žák

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje do studia skladeb všechny zvládnuté technické, smykové i výrazové prvky
- orientuje se v notovém zápise a na hmatníku, samostatně řeší prstokladové varianty, kontroluje intonaci
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

Ročníková zkouška

3. ročník: minimálně dvě skladby odlišného žánru na 20 minut, 2 stupnice (dur a moll) přes 3 oktávy s příslušným akordem.

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů)

závěrečnou zkouškou v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda

přednesová skladba

6.2.6 Učební plán Hra na kontrabas: učební plán č. H 06

Hra na kontrabas	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na kontrabas	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- popíše nástroj
- se seznamuje a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- rozvíjí své rytmické schopnosti
- dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

1. ročník

Žák

- hraje na prázdných strunách a v půlové poloze na všech strunách v tóninách F dur, B dur, a moll, e moll
- si osvojuje kontrolu intonace sluchem, hmatem i zrakem

- nacvičuje běžné smyky: celým smyčcem, středem, dolní a horní polovinou smyčce, hra legato na jedné struně
- si osvojuje čtení v basovém klíči

Ročníková zkouška

1 stupnice a akord v půlové poloze (I. poloze)

hra jednoduché lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2. ročník

Žák

- hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou smyčce smykem legato
- zahraje forte a piano
- hraje v půlové a I. poloze
- čte noty v basovém klíči
- používá tečkovaný rytmus (půlová a čtvrt'ová s tečkou)
- provede snadnou skladbičku v duu se spolužákem nebo s učitelem

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll s tónickým kvintakordem v půlové nebo I. poloze

hra lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ročník

Žák

- kombinuje smyky detaché, legato, staccato
- správně klade prsty levé ruky na struny, bez prolamování a ve správných vzdálenostech
- využívá více odstínů dynamické hry (p, mf, f), crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až II. poloze
- rozumí základním tempovým označením a dokáže je aplikovat při hře (andante, moderato, allegro)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem (na úrovni např. N. Baklanova: Mazurka)

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem v rozsahu oktávy

1 etuda nebo cvičení z not

hra jednoduché skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák

- tvoří vyrovnaný tón pomocí plynulé výměny smyku
- dokáže vytvořit na jednom smyku crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až III. poloze
- umí vložit do hry další detaily notového zápisu (accelerando, ritardando, fermata)

- hraje složitější rytmické útvary
- využívá tónovou kulturu
- se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda nebo cvičení z not

hra přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

5. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- používá různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem, v komorní nebo souborové hře
- ovládá dosud probrané technické prvky
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Ročníková zkouška:

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda nebo cvičení z not 1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

6. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Poslech hudebních ukázek taneční, jazzové a etnické hudby. Hra duet, trií a kvartet (i s jinými nástroji).

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda nebo cvičení z not

1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu (od pp do ff)
- používá obtížnější způsoby smyku (martellé, spiccato)
- používá základní variantu hry v palcové poloze
- se orientuje v zápise a struktuře interpretované skladby

- zahraje z paměti přednesovou skladbu s doprovodem (na úrovni barokní sonáty)

Absolventské vystoupení:

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.

II. stupeň

1. ročník

Žák

- hraje v půlové až VII. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky
- hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách
- studuje orchestrální party

Ročníková zkouška:

Jedna stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2. ročník

Žák

- hraje v půlové až VII. poloze se základní polohou palcovou
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky
- hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách
- studuje orchestrální party

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ročník

Žák

- hraje od půlové až po základní polohu palcovou
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje detaché, staccato a spiccato
- hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových
- hraje technikou pizzicato metodou krácejícího basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák

- hraje v celém rozsahu nástroje s uplatněním flažoletů
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje detaché, staccato a spiccato
- hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových
- hraje technikou pizzicato metodou krácejícího basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Absolventské vystoupení:

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.

6.2.7 Učební plán Hra na zobcovou flétnu: učební plán č. H 07

Hra na zobcovou flétnu	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na zobcovou flétnu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru	(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu obsahuje výuku přípravného studia a I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu ve skupinové nebo individuální výuce (trvá 1-2 roky) si žák osvojí základní návyky - dýchání, uvolněný postoj, držení nástroje, tvoření tónu.

I. stupeň základního studia trvá 7 let, rozvíjí návyky a dovednosti z přípravného studia.

II. stupeň navazuje na předcházející studium a trvá 4 roky. V případě zájmu o hru na příčnou flétnu lze zařadit výuku základů hry na tento nástroj v rozsahu dané hodinové dotace výuky zobcové flétny.

Přípravné studium

Žák

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- si osvojil základy dýchání, uvolněný postoj a držení nástroje, správné postavení rukou a prstů
- umí správně nasadit tón
- orientuje se v notovém zápisu, zná G klíč, rozlišuje celou, půlovou a čtvrt'ovou notu
- hraje jednoduché lidové písně

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.:

- 2 cvičení z probírané školy nebo dvě drobné přednesové skladby

I. stupeň

1. ročník

Žák

- pojmenuje jednotlivé části nástroje, umí o nástroj pečovat
- dbá na uvolněný postoj a správné držení nástroje
- osvojuje si základní dechovou techniku a tvoření tónu
- provádí prstové hry na uvolnění prstů a rukou
- hraje v rozsahu c^1-d^2 , umí hmat fis^1
- se orientuje v notovém zápisu
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně a drobné přednesové skladbičky s doprovodem jiného nástroje
- elementárně hodnotí svůj hudební výkon

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice v rozsahu žáka, T5 s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo dvě drobné přednesové skladby (podle možností a schopností žáka z paměti)

2. ročník

Žák

- zvládá dechovou techniku a správné tvoření tónu
- zná hmaty v rozsahu $c^1-g^2 / fis^1, b^1, cis^2, fis^2/$
- umí zahrát z paměti stupnice a akordy C, G, D, F dur
- interpretuje správně notový zápis, dodržuje daný rytmus a tempo
- využívá základní dynamiku
- prezentuje své dovednosti na veřejných vystoupeních
- dokáže elementárně zhodnotit výkon svůj i jiných

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice v rozsahu žáka, T5 s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení nebo etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (podle možností a schopností žáka zpaměti)

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky – uvolněný postoj, správné držení nástroje, dechovou techniku, tvoření tónu
- ovládá hru v rozsahu c^1 - c^3
- hraje stupnice dur do 3 křížků 3 bé, moll do 2 křížků a 2 bé
- rozlišuje tempová a dynamická označení
- interpretuje drobné přednesové skladby různých stylových období
- se zapojuje do souhry s dalšími nástroji

Ročníková zkouška

- 1 stupnice durová nebo 1 stupnice mollová s příslušnými akordy v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo cvičení rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák

- obohacuje hru o melodické ozdoby (příráz, nátryl)
- vnímá náladu skladby a dokáže ji vyjádřit elementárními prostředky
- rozvíjí technickou zručnost prstů ve vybraných cvičeních a etudách
- uplatňuje dosažené dovednosti v komorní hře
- si podle svých možností osvojuje základy hry na altovou zobcovou flétnu

Ročníková zkouška

- 1 stupnice durová nebo 1 stupnice mollová s příslušnými akordy v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo 2 cvičení rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (podle možností a schopností žáka zpaměti)

5. ročník

Žák

- zvládá stupnice a akordy v rychlejším tempu s využitím celého rozsahu nástroje
- hraje technicky náročnější etudy, rozvíjí prstovou zručnost
- hraje skladby rozsáhlejšího charakteru (svita, sonáta)

- je schopen kultivovaného výkonu na veřejném vystoupení
- zodpovědně přistupuje k přípravě a práci v komorní hře
- uplatňuje hru na sopránovou a altovou zobcovou flétnu (komorní a souborová hra)

Ročníková zkouška

- 1 dur a 1 moll stupnice s akordy a jejich obraty
- 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (podle možností a schopností žáka z paměti)

6. ročník

Žák

- dokáže správně umístit nádech v hraných skladbách
- zvládá hru stupnic a akordů v rychlejších tempech
- vyjadřuje svůj názor na pojetí a interpretaci skladeb
- se aktivně podílí na školních vystoupeních
- podle svých možností se učí i na sopránovou, tenorovou a basovou zobcovou flétnu

Ročníková zkouška

- 1 dur a 1 moll stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty
- 2 etudy nebo 2 technická cvičení rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (podle možností a schopností žáka z paměti)

7. ročník

Žák

- ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje
- uplatňuje při hře všechny vědomosti a dovednosti nabyté v průběhu studia
- interpretuje skladby od renesance po současnost
- podílí se na výběru repertoáru absolventského koncertu
- předvede absolventské vystoupení podle svých individuálních možností

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 durová a 1 mollová stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo 2 technická cvičení rozdílného charakteru
- 2 přednesové skladby rozdílného charakteru s doprovodem (podle možností a schopností žáka z paměti)

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na I. stupeň základního studia, rozvíjí technickou zručnost a především přednesovou stránku hraných skladeb
- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti při samostatném studiu etud a přednesových skladeb
- si vytvoří svůj repertoár, vybírá si skladby podle svých schopností a zájmů
- se poslechem nahrávek lépe orientuje ve vlastní hře, získává přehled literatury svého nástroje a interpretů
- uplatňuje znalosti a dovednosti v komorní hře, využívá hru na nástroje ladění C a F

Ročníkové zkoušky 1. a 2. ročník:

- 1 stupnice dur a moll v rozsahu žáka, T⁵, D⁷, zm.⁷ s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo 2 technická cvičení
- přednesová skladba s doprovodem (podle možností a schopností žáka z paměti)

3. a 4. ročník

Žák

- rozvíjí obtížné techniky v technických cvičeních
- využívá tempové a výrazové prostředky při interpretaci studovaných skladeb
- má ve svém repertoáru skladby různých období a žánrů
- dokáže využít média při vyhledávání skladeb i nahrávek, poznatky uplatní při vlastním studiu
- komunikuje v rámci komorní hry o způsobu provedení hraných skladeb, nese zodpovědnost za provedení nastudovaných skladeb

Ročníková zkouška 3. ročník:

- 1 stupnice dur a moll v rozsahu žáka, T⁵, D⁷, zm.⁷ s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo 2 technická cvičení
- přednesová skladba s doprovodem (podle možností a schopností žáka z paměti)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 stupnice dur a moll v rozsahu žáka, T⁵, D⁷, zm.⁷ s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného charakteru
- 2 přednesové skladby nebo dvě charakterově rozdílné části koncertu s doprovodem (podle možností a schopností žáka z paměti)

6.2.8 Učební plán Hra na flétnu: učební plán č. H 08

Hra na flétnu	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na flétnu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Výuka předmětu Hra na příčnou flétnu zahrnuje 7letý I. stupeň a 4letý II. stupeň základního studia, kdy si žák osvojí základy hry na příčnou flétnu, seznámí se s hudbou různých slohových období a žánrů.

Přípravné studium

Žák

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu
- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, připravit nástroj ke hře a o nástroj pečovat
- seznamuje se se základy dýchání
- správně tvoří tón / nasazení
- učí se postoji a držení nástroje při hře
- hraje jednoduché lidové písně a drobné přednesové skladbičky

I. stupeň

1. ročník

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- používá bránicové dýchání
- učí se tvoření tónu
- hraje jednoduché písně a skladbičky podle svých individuálních možností a dovedností
- hraje přednesové skladbičky za doprovodu klavíru

Ročníková zkouška

- stupnice s jednou posuvkou podle dosaženého rozsahu
- lidová píseň nebo drobná přednesová skladbička

2. ročník

Žák

- umí správně tvořit tón, hraje tónová cvičení
- užívá bránicové dýchání
- zvládá stupnici rozsahu jedné až dvou oktáv dle rozsahu s jednou a dvěma posuvkami, tónický kvintakord
- hraje lidové písně a drobné přednesové skladbičky s doprovodem jiného nástroje
- učí se samostatnosti v domácí přípravě a schopnosti hodnotit svou hru

Ročníková zkouška

- 1 stupnice dur s příslušnými akordy
- 1 cvičení z probírané školy nebo krátká etuda
- přednesová skladba

3. ročník

Žák

- ovládá bránicové dýchání
- hraje tónová cvičení
- hraje v celém tónovém rozsahu
- zvládá hru stupnic (dur a moll do 2 posuvek) a kvintakordů v rozsahu dvou oktáv portamento a legato
- rozlišuje základní tempová a dynamická označení
- interpretuje snadné přednesové skladby různých slohových období
- uplatňuje osvojené dovednosti v komorní hře

- hraje podle sluchu jednoduché lidové písně ve dvou tóninách

Ročníková zkouška

- 1 stupnice dur nebo 1 moll s příslušnými akordy
- 1 etuda
- přednesová skladba

4. ročník

Žák

- hraje tónová cvičení v celém rozsahu
- zvládá stupnice durové a mollové do 4 posuvek, k hraným stupnicím kvintakord s obraty a dominantní septakord – velký rozklad
- hraje náročnější etudy a přednesové skladby
- aktivně pracuje v komorní hře
- je schopen systematické domácí přípravy

Ročníková zkouška

- 1 stupnice dur nebo 1 moll s příslušnými akordy
- 1 etuda
- přednesová skladba

5. ročník

Žák

- zdokonaluje intonační čistotu a kvalitu tónu za pomoci tónových cvičení
- rozvíjí prstovou techniku (rychlejší tempa stupnic a akordů, chromatickou stupnici, náročnější etudy)
- zná melodické ozdoby a dokáže je ve skladbách použít
- při domácí přípravě umí zvolit vhodné pořadí a postup při nácvičku skladeb

Ročníková zkouška

- 1 stupnice dur nebo 1 moll s příslušnými akordy
- 1 etuda
- přednesová skladba

6. ročník

Žák

- zdokonaluje dýchání – dechová cvičení na prodloužení výdechu
- hraje tónová cvičení – vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- dokáže vytvářet kvalitní tón v celém užívaném tónovém rozsahu, rozvíjí a uplatňuje hru v krajních polohách nástroje

- hraje stupnice dur a moll do 4 posuvek a k hraným stupnicím se seznamuje se zmenšeně zmenšeným septakordem – velký rozklad
- učí se dvojitě staccato
- se aktivně podílí na školních vystoupeních

Ročníková zkouška

- 1 stupnice dur nebo 1 moll s příslušnými akordy
- 1 etuda
- přednesová skladba

7. ročník

Žák

- při hře využívá všechny získané dovednosti
- při domácí přípravě využívá metronom či ladičku
- k stupnici dur a moll do 4 křížků a 4 bé včetně kvintakordů a jejich obrátů a seznamuje se s obraty dominantního septakordu
- vytvoří transpozici lidové písně
- dokáže samostatně řešit technický problém ve skladbě
- zvládá hru melodických ozdob
- používá znalosti v oblasti tempa, dynamiky a výrazu
- umí vnímat náladu skladby a při interpretaci ji vyjádřit
- se zodpovědně připravuje na absolventské vystoupení

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 stupnice dur nebo 1 moll s příslušnými akordy
- 1 etuda
- přednesová skladba

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na I. stupeň základního studia, rozvíjí technickou zručnost a především přednesovou stránku hraných skladeb
- zlepšuje kvalitu tónu, dbá na intonační čistost, znělost a zvukovou vyrovnanost celého rozsahu nástroje
- rozvíjí prstovou zručnost
- dbá na přesnou interpretaci tempa, dynamiky, stylovosti

- k stupnici dur a moll do 4 křížků a 4 bé včetně kvintakordů a jejich obrátů se seznamuje s obraty zmenšeně zmenšeného septakordu
- si vytváří svůj repertoár, vybírá si skladby podle svých schopností a zájmů
- díky poslechu nahrávek se lépe orientuje ve vlastní hře, získává přehled o flétnové literatuře i interpretech
- uplatňuje znalosti a dovednosti v komorní hře

Ročníkové zkoušky 1. a 2. ročník

- 1 stupnice dur a moll s příslušnými akordy
- 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák

- zdokonaluje v technických cvičeních obtížnější techniky
- využívá tempové a výrazové prostředky při interpretaci skladeb
- má ve svém repertoáru skladby různých období a žánrů
- dokáže využít média při vyhledávání skladeb i nahrávek, poznatky uplatní při vlastním studiu
- komunikuje v rámci komorní hry o výběru literatury a způsobu provedení hraných skladeb
- zodpovědně přistupuje k přípravě na absolventské vystoupení

Ročníková zkouška 3. ročník

- 1 stupnice dur a moll s příslušnými akordy
- 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 stupnice dur a moll s příslušnými akordy
- 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba

6.2.9 Učební plán Hra na klarinet: učební plán č. H 09

Hra na klarinet	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na klarinet	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Začínající žák na klarinet musí být fyzicky vyspělý, s již druhým předním chrupem.

Přípravné studium

Žák:

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu
- se umí správně nadechovat
- pod jedním dechem přerušuje tón
- hraje jednoduché lidové písně z not i z paměti
- zvládá hru s doprovodem klavíru nebo kytary

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.

- lidová písnička (podle možnosti žáka z paměti)

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dokáže popsat svůj nástroj, jeho sestavení, rozložení a uložení do pouzdra a zná základní údržbu klarinetu a plátku po hraní (vytírání)
- chápe princip nátisku a naučil se tvořit vibrační zvuk ve výšce znějícího tónu a² jen na hubičku s připevněným plátkem, správným sklonem a polohou hubičky v ústech a její hloubkou zasunutí i stiskem (důležité pro tvoření budoucího tónu)
- se pohybuje v rozsahu a1 - g (dle schopností žáka do "e")
- si osvojuje techniku žeberně - bráničního dýchání i jak ji má cvičit, soustředí se na správný nádech, nasazení tónu a výdech (nenafukovat tváře)
- začíná hrát nasazované tóny v notách celých, půlových a čtvrtových a také pomlky
- se seznamuje s notovým zápisem, jeho čtením a označením taktů (C, 4/4, 3/4, 2/4)
- sleduje správnou intonaci hraných tónů
- řeší hru malíkových hmatů pravé a levé ruky
- nastuduje hru stupnice G dur a F dur nasazovaně a vázaně, hru lidových písní cvičí z paměti
- se připravuje na hru ve II. registru (g² – h¹) a spojení s I. registrem v hodnotách noty půlové a čtvrtové, což je umožněno velikostí ruky

Ročníková zkouška

- stupnice: G dur nebo F dur
- etuda: 2 cvičení
- přednes: lidová písnička (podle možnosti žáka z paměti)

2. ročník

Žák

- má správný a uvolněný postoj při hře na klarinet a dbá správného držení nástroje
- zdokonaluje a také zrychluje hru z I. registru do II. registru a obráceně, střídá hru legato a tenuto
- prakticky uplatňuje nabyté znalosti z hudební nauky hrou v drobnějších hodnotách
- nacvičuje hru staccato

- hraje notu čtvrt'ovou s tečkou a chápe hru rytmického útvaru synkopa a triola
- zušlechťuje klarinetový tón na tón výrazný a intonačně čistý s lehkým nasazením
- dle svých možností zvyšuje dechovou kapacitu hrou vydržovaných tónů
- zrychluje prstovou a malíkovou techniku hrou stupnic a rozložených akordů legato a staccato
- začíná hrát technická cvičení spojením I. a II. registru (výběr krátkých prstových cvičení a etud)
- podle svých schopností začíná hrát s doprovodem klavíru a je zapojen do komorního tria a dechového souboru
- dle svých možností cvičí hru delších frází legato a tenuto s dynamikou
- umí číst noty v taktech osminových (informativně)
- hraje stupnice do 2 #, bé + T5 ve velkém rozkladu
- hraje drobné skladby s doprovodem klavíru, podle individuálních schopností z paměti

Ročníková zkouška

- stupnice: 1 stupnice
- akord: T⁵
- etuda: 2 cvičení
- přednes: lehká přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

3. ročník

Žák

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení: (označení tempa: andante, moderato, allegretto, allegro, dynamické zkratky: p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, string., rit.)
- je schopen zvukově zahrát kvalitní intonačně jistý tón s dynamickým rozlišením v rozsahu e-d³, legato a tenuto v různých artikulačních obměnách noty čtvrt'ové v tempech moderato-allegretto
- pracuje na tvorbě charakteristického klarinetového tónu
- hmatově zrychluje hru technického jádra, to znamená přechod od tónu g¹ po c² a cvičí malíkové kombinace (L, P) a (P, L)
- hraje melodické ozdoby (příráz a nátryl)
- zahraje stupnice do 3 #, bé (dur) s T5 (velký rozklad a malý rozklad po 4 tónech)
- hraje snadné skladby z různých slohových období a žánrů dle výběru a vyspělosti, lidové písně z paměti v různých tóninách
- se učí objektivně hodnotit svůj vlastní výkon
- se zúčastňuje kolektivní hry v komorním souboru a dechovém orchestru

Ročníková zkouška

- stupnice: 1 stupnice
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech
- etuda: 2 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

4. ročník

Žák

- rozšiřuje tónový rozsah do f³ dle individuálních nátiskových schopností
- stále pracuje na zdokonalování kultury nasazování tónů a hry legato, zrychluje hru staccato
- zlepšuje ozev v přechodu z I. registru do II. registru a zpět, prohlubuje techniku souhry prstů a jazyka artikulací v různých rytmických obměnách a tempech
- při hře využívá správně naučeného žeberně - bráničního dýchání, správný nátisk a další základní dovednosti získané ve výuce, pohotově využívá hmatovou techniku levé a pravé ruky
- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z hudební nauky
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních schopností
- umí zahrát legato a staccato stupnice durové do 4 #, bé, včetně příslušných tónických kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech tónech
- rozumí zákonitostem transpozice, hraje lidové písně z paměti a transponuje je
- samostatně dokáže nastudovat jednoduchou skladbu
- se zúčastňuje kolektivní hry v komorním souboru a dechovém orchestru

Ročníková zkouška

- stupnice: 1 stupnice
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech
- etuda: 2 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

5. ročník

Žák

- dále rozvíjí tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících

- při hře využívá všechny své získané návyky a dovednosti, které neustále prohlubuje a zdokonaluje
- při hraní skladeb, etud i stupnic už sám vědomě pracuje s dechem, dbá na správné frázování, dokáže zvolit správnou dynamiku, agogiku a tempo, zvolit vhodný postup při nácviu studované skladby
- se seznamuje s interpretací běžných melodických ozdob
- je schopen orientovat se v tónině skladby a rytmu
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu podle svých individuálních schopností
- samostatně řeší problémy a při studování a nácviu nové náročnější skladby využívá doposud získané znalosti a dovednosti, skladbu si může zvolit i dle vlastního výběru
- hraje stupnice durové a mollové do 4 #, bé, včetně příslušných tónických kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech tónech (pro stupnice durové dominantní akord D⁷, pro stupnice mollové zmenšený akord zm⁷)
- hraje chromatickou stupnici
- je členem školního dechového orchestru, kde se aktivně podílí na veřejném vystoupení

Ročníková zkouška

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, D⁷, zm⁷
- etuda: 2 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

6. ročník

Žák

- dokáže již zahrát kvalitní tón s použitím dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, tvoří znělý a barevně sytý tón
- je schopen zvukové a intonační sebekontroly
- se učí oktávovou transpozici
- má již rozvinutou prstovou techniku
- zvládá hru melodických ozdob (přiraz, skupinka, odraz, nátryl, náraz, trylek), neustále využívá svých dovedností, které mu napomáhají ke kvalitnějšímu a intonačně čistějšímu tónu, přirozenému frázování a lehkosti hry
- hraje stupnice durové a mollové do 6 #, bé, včetně příslušných tónických kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech tónech (pro stupnice durové dominantní akord D⁷, pro stupnice mollové zmenšený akord zm⁷), chromatickou stupnici, hru stupnic a akordů zrychluje a hraje je v různých artikulacích

- zná v základních rysech frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- se aktivně podílí na školních vystoupeních dechového orchestru i samostatné sólové hře

Ročníková zkouška

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, D7 a zm7 s obraty po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

7. ročník

Žák

- při hře uplatňuje a využívá své dovednosti a návyky získané v průběhu celého studia: správné dýchání, přirozený postoj, správné držení nástroje, vyrovnanou hmatovou techniku a nátisk, které vedou ke kvalitně výraznému tónu a kultivovanému přednesu, používá základních i pomocných hmatů
- si osvojil základy improvizace s využitím pentatonické a bluesové stupnice, pokouší se tvořit vlastní improvizovaná sóla do studované skladby
- procvičuje stupnice durové a mollové včetně příslušných kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů hraných legato a staccato s dynamikou, hraje chromatickou stupnici
- pohotově hraje z listu
- je schopen zapojit se do komorního a dechového orchestru, kde se přizpůsobuje ostatním spoluhráčům v technickém projevu, intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu hrané skladby a pohotově reaguje na gesta dirigenta
- se podle svých schopností připravuje na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**:

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, D7 a zm7 s obratey po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře na klarinet v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice dur a moll v rychlejším tempu s různými artikulačními obměnami (T⁵ - velký a malý rozklad, dominantní a zmenšený septakord s velkým a malým rozkladem), chromatickou a celotónové stupnice
- má rozvinutou pohotovost při hře z listu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebních stylů, při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení různých období
- je schopen diskutovat v rámci hudebního díla, jak sólového, tak i orchestrálního partu, o způsobu provedení, dynamice a tempu
- je motivován k návštěvě koncertů a festivalů všech žánrů a vytváří si vlastní názor
- dokáže určit tóninu skladby a rozdělit ji na fráze, vystihnout styl a tomu podřídit interpretaci - tónovou krásu, kultivovanost a barevnost klarinetového tónu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebních stylů, při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení různých období, je schopen diskutovat s pedagogem o interpretaci
- se věnuje hudební analýze jako prostředku pochopení díla
- je schopen svůj part do orchestru či komorní hry nacvičit zcela samostatně
- hraje z listu rytmicky a intonačně přesně s jistotou

Ročníková zkouška po 1. a 2. ročníku

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, D7 a zm7 s obraty po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

3. a 4. ročník

Žák

- hraje všechny durové a mollové stupnice v rychlejším tempu s různými artikulačními obměnami (T⁵ - velký a malý rozklad, dominantní a zmenšený septakord s velkým a malým rozkladem legato a staccato) v celém tónovém rozsahu klarinetu, chromatickou a celotónové stupnice
- má zvukově vyrovnané všechny tři registry klarinetu a vnitřní cit pro přesnou intonaci
- důsledně studuje hraný part a provádí si poznámky o frázování, dynamice a tempovém označení přímo do partu
- hraje nadále skladby různých stylových období a žánrů, od klasických skladeb až po moderní kompozice
- proniká do kompozice a improvizace jazzové a populární hudby hrou stupnic pentatonických, bluesových a celotónových
- je schopen přizpůsobit se ostatním spoluhráčům orchestru a přispět tak k nejlepšímu výkonu
- poslouchá nahrávky kvalitních interpretů a tím si utváří představy o díle, jak by je sám chtěl hrát
- opakuje durové a mollové stupnice, akordy tónické, dominantní a zmenšené septakordy v rychlejším tempu v celém tónovém rozsahu klarinetu
- je schopen hry rychlých pasáží
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tak koriguje svůj výkon
- samostatně řeší technické problémy nástroje, úpravu plátku i výběr nové hubičky
- si osvojil základy swingové artikulace

Ročníková zkouška po 3. ročníku

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, D7 a zm7 s obraty po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**:

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, D7 a zm7 s obraty po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

6.2.10 Učební plán Hra na hoboj: učební plán č. H 10

Hra na hoboj	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		
Povinné předměty:													
Hra na hoboj	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Poznámky:

V 1. - 3. ročníku lze vyučovat ve skupině 2-3 žáků.

Hodinu lze rozdělit do dvou částí.

Přípravné studium

Žák:

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu
- umí správně nadechovat
- hraje jednoduché lidové písně z not i z paměti
- zvládá hru s doprovodem klavíru nebo kytary

Ročníková zkouška – Přípravné studium:

- žák zahraje 1 lidovou nebo umělou píseň, dle svých individuálních možností

I. stupeň

1. – 2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, péče o nástroj a strojek) dle svých individuálních možností
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto a legato)
- hraje v celých a půlových hodnotách
- využívá dechová cvičení k nácviku bráničního dýchání

Ročníková zkouška:

- 2 lidové nebo umělé písně dle svých individuálních schopností (podle možnosti žáka z paměti)

3. ročník

Žák:

- při hře dbá na intonaci
- učí se správnému nasazení tónů
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto a legato)
- hraje v celých a půlových hodnotách
- využívá dechová cvičení k nácviku bráničního dýchání
- elementárně hodnotí svoji hru

Ročníková zkouška:

- 1 durová stupnice, T5 s obraty po 4 tónech
- 1 etuda

- 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- využívá získané návyky a dovednosti
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje stupnice dur do 3 #, bé + T5 s obraty po 4 tónech
- používá základní dynamiku (piano, forte)
- využívá typická dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- uplatňuje se v komorní, souborové či orchestrální hře

Ročníková zkouška:

- 1 durová stupnice, T5 s obraty po 4 tónech
- 1 etuda
- 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- dbá na intonaci, kvalitu nasazení a barvu tónu
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- rozlišuje hru tenuto a staccato
- zahraje stupnice dur, moll do 4 #, bé s T5, D7, zm7 a jejich obraty po 4 tónech
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách

Ročníková zkouška:

- 1 durová a mollová stupnice, T5, D7 a jejich obraty po 4 tónech
- 2 etudy
- 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- využívá dynamického rozlišení (piano, mezzoforte, forte, crescendo, diminuendo)
- využívá tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zahraje stupnice dur i moll do 6 #, bé s T5, D7 a zm7 a jejich obraty po 4 tónech
- zahraje lehčí přednesovou skladbu z paměti

Ročníková zkouška:

- 1 durová a mollová stupnice, T5, D7 a zm7 a jejich obraty po 4 tónech
- 2 etudy
- 1 přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zvládá hru z listu
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti
- zahraje všechny stupnice dur i moll s T5, D7 a zm7 a jejich obraty
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**:

- 2 stupnice (dur, moll), T5, D7 a zm7 a jejich obraty po 4 tónech
- 2 cvičení
- přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu, zahraje melodické ozdoby
- zahraje stupnice dur i moll do 7 #, bé s T5, D7 a zm7 a jejich obraty, chromatickou stupnici
- využívá tempová rozlišení (pomalé tempo – velmi rychlé tempo)
- využívá dynamické rozlišení (ppp – fff)
- samostatně pracuje na nácviu skladeb různých stylových období a žánrů a navrhuje způsob jejich interpretace s důrazem na agogiku
- zformuluje vlastní názor na probíranou skladbu, na svůj interpretační výkon i na výkony ostatních spolužáků

Ročníková zkouška po 1. a 2. ročníku

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

3. - 4. ročník

Žák:

- při hře využívá všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zahraje stupnice dur i moll do 7 #, bé s T⁵, D⁷ a zm⁷ a jejich obraty v celém rozsahu nástroje, chromatickou a celotónové stupnice
- zvládá hru dvojitého staccata dle svých individuálních možností
- dovede interpretovat těžší přednesová díla i z paměti

Ročníková zkouška po 3. ročníku

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**:

- stupnice: 2 stupnice (dur, moll)
- akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech
- etuda: 3 cvičení
- přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

6.2.11 Učební plán Hra na saxofon: učební plán č. H 11

Hra na saxofon	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
					.		.		.	.	.			
Povinné předměty:														
Hra na saxofon	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Začínající žák na saxofon musí být fyzicky vyspělý, s již druhým předním chrupem.

Přípravné studium

Žák

- zvládl počátky hry na zobcovou flétnu, držení nástroje a postoj při hře

- se umí správně nadechnout
- zvládl bez problémů hmaty a jejich užití při hře
- se naučil nasadit a ukončit tón
- se seznámil s notovou osnovou, hodnotami not a pomlk a dovede jejich hodnoty přečíst
- hraje jednoduché lidové písně z not i z paměti
- zvládl hru s doprovodem klavíru, nebo kytar

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.:

- 2 lehká cvičení nebo 2 lidové skladby (podle možností žáka z paměti)

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dokáže popsat svůj nástroj, jeho sestavení, rozložení i uložení do pouzdra a zná základní údržbu saxofonu a plátku po ukončení hry
- na sestaveném nástroji s připevněným plátkem na hubičce a správném postoji ke hře tvoří jen foukáním tóny v rozsahu $c^2 - f^1$
- si dokáže připevnit plátek na hubičku, ovládá prstoklad (s fyzicky slabším žákem začínáme hrát vsedě)
- si osvojuje techniku žeberně-bránicového dýchání, způsob jejího nácviku, soustředí se na správný nádech, nasazení tónu a výdech
- začíná hrát nasazované tóny v notách celých, půlových a čtvrtěových a zná také pomlky, nasazuje tóny na slabiku „htf“ (h = uvolnění krku, tf = nasazení tónu jazykem)
- se seznamuje s notovým zápisem, jeho čtením a také i taktovým označením (C, 4/4, 3/4, 2/4)
- stále sleduje správnou intonaci hraných tónů
- si rozšiřuje prstoklad a zrychluje hmatovou techniku, prsty nezvedá příliš vysoko
- nastuduje hru stupnice G dur a F dur nasazovaně a vázaně a hru tónického kvintakordu
- si hrou dlouhých tónů a správným nasazováním vytváří základ pro ušlechtilý saxofonový intonačně správný tón, hraje v rozsahu $d^1 - g^2$
- zahraje různá rytmická cvičení (etudy), přednesové skladby klasické nebo populární a lidové písně

Ročníková zkouška

- Stupnice: G dur nebo F dur
- 2 lehká cvičení nebo 2 lidové skladby (podle možností žáka z paměti)

2. ročník

Žák

- si uvědomuje správné držení nástroje, postoj při hře, nebo hře vsedě, umí si ke hře připravit plátek na hubičce a správně umístit hubičku v ústech, nezapomíná na brániční dýchání
- začal hru vydržovaných tónů již s dynamikou
- se soustřeďuje na rytmicky přesnou hru v notách osminových v rozsahu $c^1 - c^3$
- prakticky uplatňuje nabyté znalosti z hudební nauky
- hraje noty staccato, legato a portamento
- hraje notu čtvrtovou s tečkou a synkopu klasickou, poznává i synkopu jazzovou
- dle svých možností stále zvyšuje dechovou kapacitu, zušlechťuje saxofonový tón na tón sametově výrazný a intonačně čistý s lehkým nasazením
- zrychlil prstovou techniku hrou stupnic a rozložených akordů hraných legato a staccato
- podle svých schopností začíná hrát s doprovodem klavíru a je zapojen do dechového souboru
- hraje stupnice do 2 #, bé + T5
- hraje drobné přednesové skladby klasické z období baroka, ale i snadnější skladby jazzové
- zahraje z listu drobnější rytmické útvary a snaží se je reprodukovat i z paměti

Ročníková zkouška

- Stupnice: 1 stupnice, T5 s obraty v rozsahu žáka
- Etudy: 2 cvičení

- Přednes: 1 přednesová skladba (podle schopností žáka z paměti)

3. ročník

Žák

- má správné návyky: uvědomuje si postoj, držení nástroje, má uvolněný krk pro volný průchod vzduchu, nemá křečovitý nátisk, tvoří tón na hlásky (tů, du)
- prohlubuje znalosti dechové techniky s použitím bráničního dýchání
- dbá na kvalitu nasazení tónu, kterou stále zlepšuje, snaží se o sametově zvučný a barevně nevtíravý tón ozdobený vibratem
- umí již čistě a intonačně přesně nasadit tón a také jej ukončit
- do hry vkládá dynamiku a zachovává její odstíny v hraných frázích
- hraje vydržované tóny v různé dynamice a zvláště se věnuje hře tónům spodního a vysokého registru, je schopen již zahrát tóny v rozsahu $h - f^3$
- zvládá hru legato a staccato
- zahraje z listu jednoduché klasické a jazzové skladby, umí samostatně vyřešit hru pravé a levé ruky, je schopen účelně a samostatně se zorientovat ve skladbě a provést i domácí přípravu
- hraje jednoduché melodické ozdoby (přiraz, nátryl, trylek)
- umí v orchestru naladit svůj nástroj
- hraje stupnice dur do 3 křížků a bé legato a staccato, umí zahrát tónický kvintakord a jeho obraty po 4 tónech
- hraje z paměti lidové písně a dovede je transponovat do jiných tónin

Ročníková zkouška

- Stupnice: 1 stupnice, T5 s obraty
- Etudy: 2 cvičení
- Přednes: 1 přednesová skladba (podle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák

- zdokonaluje kvalitu tónu, zlepšuje ozev v celém rozsahu nástroje hrou legato a staccato

- tvoří tón uvolněným nátiskem s jemným vibratem, dovede nasadit tón ve skladbách klasických (tu) a skladbách jazzových použít kombinaci (tů – du)
- rozvíjí prstovou techniku hrou krátkých pasáží se správnou intonací, rytmickou přesností prstů, frázováním, artikulací a dynamickými odstíny
- při hře využívá správně naučeného žeberně - bráničního dýchání, správný nátisk a postoj, nezapomíná na dovednosti získané v minulých hodinách
- zahraje složitější rytmy ve skladbě (např. trioly, kvintoly, sextoly, tečkovaný rytmus, synkopy, akcenty)
- samostatně dokáže nastudovat jednoduchou skladbu a vyčlenit náročná místa skladby a poradit si s jejich nastudováním
- dokáže rozpoznat předěl frází a správně umístit nádech
- je členem dechového orchestru a plně se podílí na jeho školních produkcích, veřejných vystoupeních i soutěžích
- hraje stupnice durové do 4 křížků a bé, tónický kvintakord s jeho obraty po 4 tónech staccato a legato v rychlejším tempu

Ročníková zkouška

- Stupnice: 1 stupnice dur, T⁵ s obraty
- Etudy: 2 cvičení
- Přednes: 1 přednesová skladba (podle schopností žáka z paměti)

5. ročník

Žák

- zdokonaluje a dále rozvíjí intonační čistotu tónů v celém hrajícím rozsahu nástroje
- se orientuje v interpretaci melodických ozdob a jejich použití ve skladbě
- si osvojil základy improvizace hrané podle jednoduchých harmonických modelů: (T - S - D - T), nebo (T - II - D - T)
- zvládá souhru s druhým nástrojem a souhru v orchestru
- si dokáže sám poradit a samostatně nastudovat snadnější skladbu odpovídající 5. ročníku dle vlastního výběru
- zvládne zahrát z paměti v tempu stupnice durové a mollové do 4 #, bé, hraje tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v rozkladu legato a staccato
- si dovede již upravit nový plátek

Ročníková zkouška

- 1 stupnice dur a moll s T5, D7, zm7 a jeho obraty
- 2 etudy
- 1 přednesová skladba z dostupných materiálů, charakteristická pro hru na saxofon (podle možností žáka z paměti)

6. ročník

Žák

- získává sebedůvěru a interpretační jistotu v hrané skladbě
- si osvojil základy nátiskové techniky, hru vibrato, dokáže zahrát kvalitní a barevně sytý tón v rozsahu celého nástroje
- je schopen společně vybranou skladbu samostatně nastudovat, vybrat problematická místa a do skladby vložit dynamiku, promyšlený přednes a přesvědčivě jistý výrazný tón
- zvládne zahrát z paměti v tempu stupnice durové a mollové do šesti křížků a béček, hraje tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v rozkladu legato a staccato, stupnice pentatonické, bluesové a celotónové
- se zapojuje aktivně do akcí pořádaných ve škole i na veřejných vystoupeních, sólových soutěžích a různých hudebních festivalech
- je schopen vytvořit na harmonický základ vlastní improvizaci

Ročníková zkouška

- 2 stupnice dur a moll + T⁵, D⁷, zm 7 a jejich obraty
- 2 etudy
- 1 přednesová skladba s doprovodem (podle možností žáka z paměti)

7. ročník

Žák

- zvládá studium sólových, komorních a orchestrálních partů, které rytmicky a intonačně přesně realizuje
- je schopen hry z listu již s dynamikou a přesvědčivým přednesem
- je schopen naladit nástroj s klavírem a orchestrem, udrží tempo hrané skladby i bez podpory rytmických nástrojů
- zvládne zahrát z paměti v tempu stupnice durové a mollové do 7 # a bé, tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v rozkladu legato a staccato, hraje stupnici chromatickou
- pokračuje s improvizací využitím stupnic pentatonických, celotónových a bluesových

- uplatňuje všechny získané dovednosti a znalosti nabyté během celého studia
- improvizuje sóla ve skladbě na podkladě akordických značek
- se dovede prezentovat přednesem skladeb klasických i jazzových s doprovodem klavíru nebo kytary
- se věnuje výběru a přípravě skladby na závěrečné absolventské vystoupení

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 2 stupnice (dur, moll) + T⁵, D⁷, zm7 s jejich obraty
- 2 etudy odlišného charakteru
- 1 přednesová skladba (podle možností žáka z paměti)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- využívá základních zkušeností a návyků získaných v I. stupni
- pracuje na kvalitě tónů a dokonalém ozvu spodních a vrchních tónů
- rozvíjí technické a výrazové dovednosti (dynamika, agogika)
- zkvalitňuje frázování a správnou výslovnost T, D
- vnímá základní harmonické postupy, uplatňuje schopnost improvizace
- vytváří si správný názor na interpretaci skladeb různých rytmů a stylů
- podle možností se zapojuje do souborů různého žánrového zaměření
- zdokonaluje čtení not a hru z listu
- zvládá objektivní hodnocení kvality skladeb i výkonů hráčů

Ročníková zkouška na konci 1. - 2. ročníku

- 2 stupnice (dur, moll) + T⁵, D⁷, zm7 a jejich obraty
- 2 etudy nebo technická cvičení
- 1 přednesová skladba (podle možností žáka z paměti)

3. - 4. ročník

Žák:

- neustále opakuje durové a mollové stupnice, akordy tonické, dominantní a zmenšené v rychlejším tempu v celém tónovém rozsahu nástroje
- je schopen hry rychlých pasáží
- má vnitřní cit pro vyrovnanou intonaci
- hraje nadále skladby různých stylových období a žánrů, od klasických skladeb až po moderní kompozice
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tak koriguje svůj výkon
- samostatně řeší technické problémy nástroje, úpravu plátku i výběr nové hubičky
- si osvojil základy swingové artikulace
- se připravuje na absolventský závěrečný koncert
- proniká do kompozice jazzové a populární hudby
- je schopen přizpůsobit se ostatním spoluhráčům orchestru a přispět tak k nejlepšímu výkonu
- poslouchá nahrávky kvalitních interpretů a tím si utváří představy o díle, jak by sám chtěl hrát

Ročníková zkouška na konci 3. ročníku

- 2 stupnice (dur, moll) + T5, D7, zm7 a jejich obraty
- 2 etudy nebo technická cvičení
- 1 přednesová skladba (podle možností žáka zpaměti)

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**:

- 2 stupnice (dur, moll) + T5, D7, zm7 a jejich obraty
- 2 etudy nebo technická cvičení
- 1 přednesová skladba (podle možností žáka zpaměti)
- hraje nadále skladby různých stylových období a žánrů, od klasických skladeb až po moderní kompozice
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tak koriguje svůj výkon
- samostatně řeší technické problémy nástroje, úpravu plátku i výběr nové hubičky
- si osvojil základy swingové artikulace
- se připravuje na absolventský závěrečný koncert

- proniká do kompozice jazzové a populární hudby
- je schopen přizpůsobit se ostatním spoluhráčům orchestru a přispět tak k nejlepšímu výkonu
- poslouchá nahrávky kvalitních interpretů a tím si utváří představy o díle, jak by sám chtěl hrát

Ročníková zkouška na konci 1. - 3. ročníku

2 stupnice (dur, moll) + akordy

2–3 etudy

1 přednesová skladba

Žák 4. ročníku ukončí II. stupeň veřejným absolventským koncertem.

6.2.12 Učební plán Hra na trubku: učební plán č. H 12

Hra na trubku	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		
Povinné předměty:													
Hra na trubku	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- se naučí správně držet nástroj
- se seznámí se stručnou historií nástroje
- si umí připravit nástroj ke hře
- se seznámí s tvořením tónu

Ročníková zkouška

- jednoduchá lidová nebo umělá píseň

I. stupeň

1. ročník

Žák v 1. ročníku navazuje na přípravný ročník, pokud jej absolvoval.

Žák

- se seznámí se vznikem a složením nástroje
- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- se učí správnému postavení těla při hře a držení nástroje
- nacvičuje správné dýchání
- si osvojuje základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny (poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“)
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, T5 s obraty (podle rozsahu žáka), případně rozehrávací cvičení / legatové cvičení
- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- jednoduchá skladbička nebo lidová píseň s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák

- hraje v základních notových hodnotách (celá, půlová, čtvrt'ová) a zvládá jednoduchý tečkovaný rytmus
- si upevňuje správné držení nástroje a nasazení tónů
- hraje stupnice s akordy a jejich obraty podle svých individuálních schopností
- rozlišuje základní dynamiku (p – f), rozumí jednotlivým základním dynamickým značkám

- nacvičuje retní vazby (nátisková cvičení - legato i portamento)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, T5 s obraty (podle rozsahu žáka)
- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- drobná skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- hraje základní stupnice, příslušné akordy s obraty v dosaženém rozsahu
- hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby
- ve hře uplatňuje základní dynamiku
- hraje portamento, legato a staccato v jednoduchých technických cvičeních
- podle svých možností rozšiřuje tónový rozsah
- posiluje obličejové svaly – nátisková cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí jednoduše zhodnotit svůj výkon
- zvládá hru v rychlejších tempech, legato i staccato

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty (podle dosaženého rozsahu žáka)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- hraje nátisková cvičení
- používá ve hře akcent, sforzato
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- se učí synkopy
- zvládne stupnice dur i moll do 4 křížků a bé a jejich akordy po 4 tónech
- hraje v souboru nebo orchestru
- umí elementárně zhodnotit svůj výkon i výkon spoluhráčů
- je schopen hry v rychlejším tempu

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty (podle dosaženého rozsahu žáka)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- nadále rozšiřuje svůj rozsah
- upevňuje správné základy hry
- učí se základní melodické ozdoby
- procvičuje retní vazby v půlových - osminových hodnotách
- dbá na kvalitu tónu
- kombinuje legato a staccato
- hraje v souboru, nebo orchestru
- umí zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s ostatními
- zvládá hru náročnějších skladeb v rychlejších tempech
- rozvíjí hru z listu (pomocí cvičení, jednoduchých lidových písní atd.)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty (velký rozklad)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice
- umí vytvořit dominantní a zmenšený septakord k hraným stupnicím
- ví jak naladit svůj nástroj podle klavíru, ladičky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- hraje v rychlejším tempu
- hraje přednesové skladby vybraných hudebních žánrů
- rozvíjí hru v komorním souboru nebo orchestru

Ročníková zkouška

- 1 durová a 1 mollová stupnice, příslušné akordy s obraty (velký rozklad)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- hraje probírané stupnice v rychlejším tempu, staccato i legato
- hraje z notového zápisu jednoduchou transpozici do C ladění
- dokáže zvolit odpovídající tempo skladby, techniku hry a základní dynamiku
- dokáže posoudit a zhodnotit výkon jiného žáka
- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- rozlišuje různá nasazení tónu

- hraje při zachování tónové jistoty v různých dynamikách

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 durová a 1 mollová stupnice, příslušné akordy s obraty (velký rozklad)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na již získané dovednosti a schopnosti
- provádí nátisková cvičení (při rozehrávání)
- zrychluje hru staccato
- se učí hru násobného staccata – dvojitý a trojitý jazyk
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- se seznámí s nácvikem vibrata
- hraje z listu
- ovládá základy transpozice
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamiku, frázování, hospodaření s dechem, artikulace)
- se zdokonaluje se ve hře legato, staccato, intervalových skocích, kombinuje legato-staccato
- si upevňuje rytmickou a intonační jistotu, pohotovost při hře z listu
- rozvíjí sluchovou sebekontrolu v souhře
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Ročníková zkouška

- 1 durová a 1 mollová stupnice, příslušné akordy s obraty (velký rozklad)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

3. a 4. ročník

Žák

- si poradí samostatně s nastudováním sólového, komorního nebo orchestrálního partu
- řeší samostatně technická úskalí skladby
- poslouchá a studuje nahrávky hudby různých historických stylových období a současných žánrů
- si na základě poslechu samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- dle svých možností navštěvuje koncerty a festivaly a utváří si vlastní názor

- si poradí s nácvičkou melodických ozdob
- rozvíjí výrazové stránky hry (dynamika, frázování, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- dále rozvíjí hru z listu

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 durová a 1 mollová stupnice, příslušné akordy s obraty (velký rozklad)
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

6.2.13 Učební plán Hra na lesní roh: učební plán č. H 13

Hra na lesní roh	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na lesní roh	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1							
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nepovinné předměty:														
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	

Přípravné studium

Žák

- umí vytleskávat a deklamovat jednoduchá říkadla, rozlišovat těžké a lehké doby
- zvládá základní hudební pojmy (zvuk, tón, vlastnosti tónu, melodie, rytmus)
- dokáže nacvičovat správné dýchání
- dbá na uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech
- umí zazpívat písničku a vytleskat rytmus
- dohlíží na správné postavení levé ruky, polohu a funkci prstů
- snaží se tvořit základní tóny
- využívá poznatků z hudební nauky a propojuje je při hře
- získává předpoklady pro správné tvoření tónů

- se orientuje v jednočárkované oktávě (teoreticky, učí se hmaty)

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.:

- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

I. stupeň

1. ročník

Žák

- získává a prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- si osvojuje základy tvoření tónu
- umí popsat části nástroje, zařadit ho do nástrojové skupiny, nástroj složit, rozložit a udržovat jej
- zvládá správné držení nástroje, uvědomuje si příslušné hmaty
- ovládá správně nasazení nátrubku
- dokáže používat základy správného dýchání podle svých možností a dispozic
- pracuje na rozšíření tónového rozsahu (podle individuálních dovedností)
- ovládá hru tónové řady (vydržované tóny, celé noty)
- nacvičuje a samostatně procvičuje správné dýchání

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- drobná přednesová skladba, nebo lidová píseň (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák

- pokračuje v nácvičce dýchání
- využívá základních druhů artikulace
- si dokáže uvědomit koordinaci při hře
- dokáže zahrát s doprovodem druhého nástroje jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň
- zvládá základní dynamické odstíny hry
- dbá na kvalitu tónu
- si rozšiřuje tónový rozsah podle svých individuálních možností
- hraje stupnice ve svém rozsahu
- zvládá hru legato, tenuto

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka

- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- drobná přednesová skladba, nebo lidová píseň (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- nadále prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti v tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice v dosaženém rozsahu v celých notách
- nacvičuje akordy v dosaženém rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo – decrescendo)
- začíná pracovat v souboru nebo orchestru
- se učí hodnotit svůj výkon
- neustále zlepšuje kvalitu tónu a dbá na jeho intonační čistotu
- zvládá hru legato a staccat

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- správně drží nástroj
- umí nasadit tóny ve zvládnutém rozsahu v základních notových hodnotách
- hraje vydržované tóny při rozehrávání
- umí rozlišovat a používat základní artikulaci
- zvládá jednoduchá denní a nátisková cvičení
- se umí orientovat v notovém zápisu
- hraje stupnice a akordy ve svém rozsahu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- se učí elementárně hodnotit svůj výkon i výkony druhých

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice do 5 křížků a 5 bé, k hraným stupnicím hraje akordy s obraty
- používá výrazové prostředky (dynamiku, tempo, akcenty atd.)
- dokáže samostatně nastudovat náročná místa v probírané skladbě
- umí hrát vydržované tóny s dynamikou
- zvládá základní údržbu nástroje
- dokáže využít svých nátiskových schopností při hře delších skladeb
- zvládá základy souhry s dalším nástrojem
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje z not složitější rytmy a procvičuje hru v rychlejších tempech
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem se seznamuje s melodickými ozdobami (příraz, nátryl)
- při orchestrální hře dokáže správně reagovat na gesta dirigenta

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- dokáže používat nátisková a denní cvičení k rozšíření rozsahu
- dbá na správné tvoření tónu
- umí správně interpretovat skladbu
- rozumí principu transpozice
- hraje durové a mollové stupnice v rychlejším tempu
- hraje příslušné akordy k jednotlivým stupnicím s obraty ve svém rozsahu
- dokáže zahrát chromatickou stupnici v pomalém tempu
- zvládá hru s použitím artikulace
- hraje z not složitější rytmy
- se zdokonaluje ve využití dynamických prostředků
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých schopností

Ročníková zkouška

- 2 stupnice (durová, mollová), příslušné akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru

- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- se podílí na výběru skladby na absolventský koncert
- dokáže zvolit smysluplné tempo a samostatně se připravit po technické stránce
- dokáže uplatnit získané vědomosti při hře v souboru, být tvořivým, vnímavým i odpovědným členem
- umí samostatně nacvičit skladbu
- neustále dbá na kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- pracuje v souboru, orchestru
- hraje durové a mollové stupnice, kvintakordy, D⁷ a zm.⁷ s obraty k hraným stupnicím v rychlejším tempu dle vlastních schopností a individuálního rozsahu

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 2 stupnice (durová, mollová), příslušné akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- umí rozvíjet své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku, dynamiku)
- zvládá základní pravidla práce s dechem, tvoření tónů
- zná svůj nástroj – umí pojmenovat jednotlivé části a seznámil se s jeho stručnou historií
- umí správně udržovat nástroj
- dbá na správné držení nástroje
- má zakořeněné zásady efektivní hry
- dokáže transponovat (teoreticky a prakticky)
- jasně odděluje fráze
- ví, jaké prostředky použít k docílení požadovaného zvuku
- je schopen samostatného výběru skladeb
- je schopen si vytvořit vlastní názor na hudební produkce
- procvičuje nácvik retních trylků
- rozvíjí pohotovost při hře z listu s rytmickou jistotou
- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních

- hraje stupnice a akordy v rychlejších tempech
- hraje chromatické stupnice v rychlejších tempech
- dokáže ovlivnit zvuk v závislosti na povaze skladby
- dokáže rozpoznat základní stylová období v hudbě
- rozvíjí svou sluchovou sebekontrolu v souhře

Ročníková zkouška

- 2 stupnice (durová, mollová), příslušné akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

3. - 4. ročník

Žák

- se dokáže orientovat v historii svého nástroje
- zvládá základní transpozici (např. do Es ladění)
- umí nastudovat a interpretovat skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období
- nadále rozšiřuje svůj rozsah
- je schopen zahrát retní trylky
- kontroluje kvalitu zvuku, intonace a dokáže svůj výkon ohodnotit
- dokáže svůj názor na interpretaci zdůvodnit a také je schopen se ze špatného provedení poučit
- dokáže uplatnit ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- umí nastudovat i obtížnou skladbu, řešit její obtížnosti a charakter, porozumět základům její stavby
- dokáže rozpoznat kvalitu díla a kriticky zhodnotit vlastní i cizí interpretaci
- hraje stupnice a akordy s obraty v celém dosaženém rozsahu
- dokáže vyřešit komplikovaná místa skladby a určit způsob nácvičku
- rozpozná závadu na svém nástroji
- reaguje na spoluhráče (komorní a orchestrální hra), má smysl pro hierarchii partů

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 2 stupnice (durová, mollová), příslušné akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

6.2.14 Učební plán Hra na tenor / baryton: učební plán č. H 14

Hra na tenor/baryton	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		.
Povinné předměty:													
Hra na tenor/baryton	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- se seznámí se složením nástroje a jeho údržbou
- si umí připravit nástroj ke hře
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání
- se seznámí s tvořením tónu a jeho zakončením
- využívá dle svých schopností základní nátiskové návyky

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.:

- přednesová skladbička nebo lidová píseň

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- získává zájem o hru na nástroj
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání
- nacvičuje umístění nátrubku na rty
- se seznamuje s nástrojem a jeho údržbou
- nacvičuje držení nástroje
- si osvojuje základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (podle možností s využitím lidových písní)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah), nebo 1 nátiskové cvičení
- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná nacvičovat stupnice – pokud to dovoluje rozsah – v pomalém tempu
- začíná nacvičovat akordy – pokud to dovoluje rozsah – v pomalém tempu
- procvičuje hru z not pomocí jednoduchých rytmů
- nacvičuje dynamické cítění (silně, slabě) podle vlastních schopností
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice s akordem, T5 s obraty v rozsahu žáka
- 1 cvičení z probírané školy nebo 1 etuda
- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- prohlubuje zájem o hru na nástroj

- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu v celých notách v pomalém tempu
- procvičuje techniku prstů pravé ruky
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu v půlových notách (tenuto, legato)
- hraje z not pomocí jednoduchých rytmů staccato, tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo – decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností paměti)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, T5 s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezovat tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- se seznamuje s notací v houslovém / basovém klíči (transpozice)
- studuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 bé) v půlových notách a pomalém tempu
- studuje akordy podle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 bé) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not jednoduché rytmy – staccato, tenuto, legato (v pomalých tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností paměti)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, T5 s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- upevňuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu

- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- aktivně ovlivňuje nasazení, průběh a ukončení tónu, zdokonalí prstovou techniku - přesnost a rychlost pravé ruky
- zdokonaluje hru v basovém klíči (transpozice)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách v rychlejším tempu
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru (orchestru)
- nacvičuje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice (durová nebo mollová), s příslušným akordem (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- nacvičuje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v durových tóninách)
- hraje z not složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- zdokonaluje hru v basovém klíči (transpozice)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice (durová nebo mollová), s příslušným akordem (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- zlepšuje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- hraje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 b) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v dur tóninách do 4 křížků, 4 bé)
- nacvičuje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4 křížků, 4 bé)
- hraje z not složité rytmy (šestnáctinové /s tečkou/ – staccato, tenuto, legato)
- se zdokonaluje ve využití dynamických prostředků (pp–ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči (ovládá transpozici)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 stupnice (durová nebo mollová), s příslušným akordem (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- navazuje na schopnosti a dovednosti získané z dřívějšího studia
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu v rychlejším tempu
- hraje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu – tenuto, legato
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- je schopen hrát v basovém klíči
- pracuje v souboru (orchestru)
- si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Ročníková zkouška pro 1. - 2. ročník:

- 1 stupnice (durová nebo mollová), s příslušnými akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. - 4. ročník

Žák

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje je o nové učivo a poznatky
- samostatně pracuje na kvalitě tónu a upevňuje získané dechové návyky
- rozšiřuje tónový rozsah s přihlédnutím na zachování kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- při studiu skladeb ovládá hru složitějších rytmů
- využívá dynamické odstínění a agogické prvky
- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- získané dovednosti a schopnosti uplatňuje při hře v souboru anebo dechovém orchestru
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- objektivně zvládá zhodnotit výkon svůj i spoluhráčů v sólové, komorní i orchestrální hře

Ročníková zkouška ve 3. ročníku:

- 2 stupnice (durová a mollová), s příslušnými akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 2 stupnice (durová a mollová), s příslušnými akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6.2.15 Učební plán Hra na trombon: učební plán č. H 15

Hra na trombon	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		
Povinné předměty:													
Hra na trombon	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, píšťový trombon) – **platí do 4. ročníku I. stupně.**

Přípravné studium

Žák

- se seznámí se složením nástroje a jeho údržbou
- umí připravit nástroj ke hře
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání
- se seznámí s tvořením tónu a jeho zakončením
- využívá dle svých schopností základní nátlakové návyky

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.:

- drobná přednesová skladbička nebo lidová píseň

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- se učí správné dýchání bráničně-žeberní
- si osvojuje základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny – poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- si osvojuje správné nasazování nátrubku na rty
- se učí držení nástroje a postoj při hře
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- provádí dechová cvičení

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice v rozsahu žáka (pokud to umožňuje dosažený rozsah), nebo 1 nátiskové cvičení
- 1 cvičení nebo 1 etuda
- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák

- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- se učí hru portamento a legato (a jejich kombinace)
- provádí dechová cvičení
- cvičí retní vazby – nátisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, T5 s obraty v rozsahu žáka (pokud to umožňuje dosažený rozsah)
- 1 cvičení nebo 1 etuda
- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost

- rozšiřuje tónový rozsah podle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly pomocí nátiskových cvičení
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- se učí kolektivní hře – duo, trio atd., hře v souboru (orchestru)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice s příslušným akordem a obraty (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- se snaží o kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- se učí synkopy a akcenty
- se seznamuje s rozdíly notace v basovém a houslovém klíči (transpozice)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti podle svých možností
- zvládne stupnice dur i moll do 2 křížků a bé a jejich akordy
- hraje v souboru nebo orchestru

Ročníková zkouška

- 1 stupnice s příslušným akordem a obraty (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- se seznamuje s trombonem (pokud na něj dosud nehrál), jeho držením, postojem při hře
- učí se pracovat se snížcem
- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách
- procvičuje retní vazby v půlových a čtvrt'ových hodnotách

- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti

Ročníková zkouška

- 1 stupnice s příslušným akordem a obraty (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- pracuje na tvorbě snižcového legáta (retní už umí)
- neustále pracuje na kvalitě tónu a intonaci
- provádí nátisková cvičení (aliquotní tóny)
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- nacvičuje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v dur tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- učí se rozlišovat různá nasazení tónů
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru, nebo orchestru

Ročníková zkouška

- 1 stupnice (durová nebo mollová) s příslušnými akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- pracuje na správné tvorbě legata (retní, snižcové, kombinované)
- provádí nátisková cvičení (aliquotní tóny)
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v čtvrt'ových hodnotách
- nacvičuje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) – tenuto, legato

- nacvičuje dominantní septakordy (v dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru, nebo orchestru

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- navazuje na schopnosti a dovednosti získané z dřívějšího studia
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- uplatňuje snižcovou techniku, dbá na přesnost a rychlost pravé ruky
- samostatně provádí nátisková cvičení
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu v rychlejším tempu
- hraje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu – tenuto, legato
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- procvičuje hru staccato, legato
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru, nebo orchestru
- je schopen objektivně ohodnotit svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Ročníková zkouška pro 1. - 2. ročník:

- 1 stupnice (durová nebo mollová) s příslušnými akordy a obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. - 4. ročník

Žák

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje je o nové učivo a poznatky
- samostatně pracuje na kvalitě tónu a upevňuje získané dechové návyky

- rozšiřuje tónový rozsah s přihlédnutím na zachování kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje dominantní septakordy
- hraje zmenšené septakordy
- hraje s intonační čistotou v celém nástrojovém rozsahu
- učí se hru násobného staccata – dvojitý a trojitý jazyk
- využívá dynamické odstínění a agogické prvky
- objektivně hodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- předává v orchestru zkušenosti a pomáhá mladším žákům
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat

Ročníková zkouška po 3. ročníku:

- 1 stupnice (durová nebo mollová) s příslušnými akordy a obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru, (nebo 1 delší)
- přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- stupnice (1 durová a 1 mollová), příslušné akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení nebo 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6.2.16 Učební plán Hra na tubu: učební plán č. H 16

Hra na tubu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na tubu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- disponuje základními rytmickými, intonačními a tělesnými požadavky pro hru na tubu
- získává správné dovednosti a návyky pro pozdější žeberečně-bránicové dýchání
- získává poznatky k správnému tvoření tónu na rtech – tzv. bzučení
- se učí správným návykům pro kvalitní a zdravý posed s nástrojem
- se seznamuje s nástrojem, jeho historií, uplatněním a se základy údržby nástroje

Ročníková zkouška – Přípravné studium II.:

- jednoduchá lidová nebo umělá píseň

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí dovednosti a návyky získané v přípravném studiu, pokud jej absolvoval
- má zájem o hru na nástroj
- získává správné návyky pro dýchání
- dbá při hře na uvolněný posed a správné držení nástroje
- se učí číst noty z basového klíče
- si upevňuje základy správného tvoření tónů na rtech, tzv. bzučení, jež využívá i pro studium nového repertoáru
- umí správně nasazovat tón
- pečuje o svůj nástroj
- používá uvědomělý poslech k sebehodnocení
- dbá na správné chování při koncertech a vystoupeních

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, T5 s obraty (podle rozsahu žáka), případně rozehrávací cvičení / legatové cvičení
- 1 cvičení (etuda)
- jednoduchá skladbička nebo lidová píseň s doprovodem

2. ročník

Žák

- dbá na rozvoj správného dýchání, které uplatňuje při hře (pracuje s hlubokým spodním nádechem, zádrží a klidným prodlouženým výdechem)
- dbá na uvolněné hrdlo s použitím pomocných slabik, které doplňuje správným nasazením tónu
- uplatňuje metodu „bzučení“ bez nátrubku a na nátrubek pro správné rozehrávání a studium skladeb
- se orientuje ve čtení not z basového klíče
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých dispozic při zachování kvalitního a zvukově plného tónu
- ovládá hru v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- začíná nacvičovat hru stupnic s využitím vydržovaných tónů (durové stupnice do 2 křížků a 2 bécěk)

Ročníková zkouška

- 1 stupnice (pokud to umožňuje tónový rozsah) nebo 1 nátiskové cvičení
- 1 cvičení (etuda)
- 1 přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- dále rozvíjí a uplatňuje při hře správné dýchání
- zlepšuje nátiskovou zdatnost pomocí posilování obličejových svalů (retní vazby, bzučení atd.)
- používá metodu „bzučení“ na nátrubek pro studium etud a přednesové literatury
- dbá na kvalitní a na dechové opoře postavené tóny a jejich vazby
- hraje vydržované tóny s dynamickým odstíněním (crescendo, decrescendo)
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých dispozic a možností
- hraje stupnice durové do 3 křížků a 3 béček
- hraje základní akordy k probíraným stupnicím
- zapojuje do hry agogické prvky a používá při hře staccato, legato
- se učí uvědoměle poslouchat a hodnotit sebe i ostatní
- učí se spolupraci s doprovodným nástrojem, vystupování a vhodnému chování na koncertech

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 1 cvičení nebo etuda
- přednesová skladba, lidová píseň s doprovodem klavíru nebo doprovodného jiného nástroje (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- ovládá a neustále zdokonaluje správné dýchání
- stupňuje zájem o hru na svůj nástroj
- prohlubuje a zdokonaluje schopnosti a dovednosti získané při hře v předešlých ročnících (nátisková, tónová, rytmická a intonační zdatnost)
- rozšiřuje tónový rozsah při zachování kvalitního a zdravého tónu
- používá retních vazeb a bzučení k samostatnému rozehrávání
- vystupuje na veřejnosti, navštěvuje veřejná vystoupení a učí se správnému hodnocení
- se při kolektivní hře a korepeticích učí spolupracovat a uvědoměle poslouchat
- pokračuje ve studiu stupnic a akordů

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- uplatňuje a nadále rozvíjí získané dovednosti ve hře na nástroj
- se dokáže uvědoměle rozehrávat a používat posilovací cviky ke správné funkci retních a obličejových svalů
- si uvědomuje správnou funkci dechové opory a jejího využití při hře
- pokračuje v retních vazbách, bzučení (na nátrubek i bez nátrubku) v doposud dosaženém rozsahu
- rozšiřuje získané nátiskové dovednosti do nižší i vyšší polohy nástroje
- využívá při hře staccato, legato, tenuto i v rychlejších pasážích, přednesových skladbách a stupnicích
- zdokonaluje hru s dynamickým odstíněním a učí se hře s agogikou
- studuje náročnější přednesovou literaturu (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)
- má alespoň základní přehled o repertoáru, nahrávkách a sólových hráčích nejen v České republice, ale i ve světě

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- vychází ze získaných dovedností a uplatňuje je v dalším studiu náročnější přednesové literatury
- uvědoměle používá hlubokého nádechu pro tvoření frází u skladeb
- hraje v dynamickém odstíněním a s pomocí výrazových prvků
- dbá na správné nasazení při zachování kvalitního tónu při omezení tlaku na nátrubek
- rozšiřuje tónový rozsah, který uplatňuje při sólové hře, v souborech a korepeticích
- cvičí durové a mollové stupnice
- nacvičuje příslušné akordy k probíraným stupnicím
- uplatňuje dosažené dovednosti na veřejných vystoupeních, která hodnotí podle získaných zkušeností
- se umí starat a udržovat svůj nástroj v pořádku, zná jeho funkci, historii a uplatnění

Ročníková zkouška

- 1 stupnice, akord s obraty v rozsahu žáka
- 2 cvičení z probírané školy nebo 2 etudy
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- dodržuje prohloubené správné návyky dýchání, dbá na kvalitu tónu a nadále rozšiřuje rozsah
- zlepšuje a upevňuje intonační a rytmickou jistotu
- zvládá tvorbu melodického frázování, zdokonaluje techniku a využívá dynamických prostředků při hře
- interpretuje přiměřeně náročné skladby různých žánrů podle svých individuálních interpretačních dispozic
- zvládá hru z listu přiměřeného rozsahu (podle individuálních schopností žáka)
- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížných skladeb
- umí využívat získaných dovedností při hře v souborech a sólových korepeticích
- hraje durové a mollové stupnice (do 5 křížků a béček) a příslušné akordy

Žák ukončí studium I. stupně hry na tubu veřejným absolventským koncertem.

V případě závažných důvodů lze ukončit studium I. stupně závěrečnou zkouškou v rozsahu:

- 2 stupnice (1 durová, 1 mollová), akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo cvičení kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na zkušenosti, dovednosti a znalosti získané z prvního stupně hry na tubu
- ovládá hru legátových pasáží v rychlejších tempech
- vychází z legáta ke studiu vícenásobného staccata
- ovládá správné tvoření a nasazení tónu ve vyšších a nižších polohách
- je schopen uvědoměle pracovat s dechovou technikou a aplikovat ji při samostatném studiu
- využívá výrazové stránky hry na tubu s použitím dynamiky, agogiky a osobitého projevu
- získané dovednosti prohlubuje a uplatňuje při sólovém vystupování nebo jako člen různých hudebních těles
- pohotově reaguje při hře z listu
- zvládá samostatné nastudování sólové literatury, komorních a orchestrálních partů
- se samostatně zajímá o problematiku techniky, výrazu, barvy a kvality tónu
- se umí orientovat ve všech durových i mollových stupnicích s příslušnými akordy

- má utvořený vlastní názor na interprety, skladby a sólovou literaturu
- využívá nahrávek světových i domácích interpretů pro studium vlastní sólové literatury
- kultivovaně aplikuje získané vědomosti při veřejných vystoupeních
- se seznamuje s příbuzným nástrojem (F tubou / B tubou)

Ročníková zkouška pro 1. a 2. ročník:

- 2 stupnice (1 durová, 1 mollová), akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo cvičení kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. a 4. ročník

Žák

- navazuje na zkušenosti, dovednosti a znalosti získané v předchozím studiu hry na tubu
- má plně rozvinutou dechovou techniku
- ovládá vícenásobné staccato
- aplikuje vícenásobné staccato při hře rychlejších pasáží
- své studium zaměřuje na samostatný výběr kvalitního, rozsahově a obtížnostně přiměřeného repertoáru
- hraje repertoár „z listu“ v obtížnosti přiměřené znalostem a dovednostem žáka druhého stupně
- ovládá samostatné studium sólové literatury, komorních a orchestrálních partů
- se neustále věnuje problematice techniky, výrazu, barvy a kvality produkovaného tónu
- má utvořený vlastní názor na interprety, skladby, sólovou literaturu a svůj názor je schopen prezentovat
- využívá dostupných nahrávek pro samostatné studium sólové literatury
- aplikuje získané vědomosti na veřejných vystoupeních, nebo jako člen souborů

Ročníková zkouška pro 3. a 4. ročník

- 2 stupnice (1 durová, 1 mollová), akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo cvičení kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

- 2 stupnice (1 durová, 1 mollová), akordy s obraty v rozsahu žáka
- 2 etudy nebo cvičení kontrastního charakteru
- přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6.2.17 Učební plán Hra na klasickou kytaru: učební plán č. H 17

Hra na kytaru	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na kytaru	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Poznámky

- * V 1. - 3. ročníku lze vyučovat ve skupině 2 - 3 žáků. Hodinu lze rozdělit do dvou částí.
- ** Počet žáků ve skupině - kytarový kroužek 2 - 4 žáci. Hodinu lze rozdělit do dvou částí.

PHV varianta A

Je určena dětem, které na začátku školního roku nemají zvolený hudební nástroj. V 1. pololetí navštěvují kolektivní výuku Přípravné hudební výchovy v rozsahu 1 hodiny týdně, ve 2. pololetí k této výuce přibude další hodina – skupinové vyučování hry na vybraný nástroj. Rozsah výuky ve 2. pololetí je 2 hodiny týdně.

PHV varianta B

Je určena pro děti, které mají na začátku školního roku zvolený hudební nástroj. Tyto děti jsou vyučovány v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně (1 hodina kolektivní výuky Přípravné hudební výchovy a 1 hodina individuální nebo skupinové výuky hry na hudební nástroj).

Přípravné studium

probíhá formou skupinové nebo individuální výuky po dobu maximálně 2 let

Žák

- popíše nástroj a zvládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Ročníková zkouška

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů (vyšší – nižší)

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dokáže popsat nástroj a jeho využití v hudbě
- ovládá správné držení nástroje a základy techniky hry na prázdných strunách
- spojuje notový zápis s orientací na hmatníku v 1. poloze
- rozvíjí hru prstů pravé ruky s dopadem i bez dopadu
- koordinuje pohyby prstů levé a pravé ruky
- ovládá hru jednoduchých skladeb z paměti
- se připravuje na hru stupnic
- si pěstuje melodickou a rytmickou představivost
- je veden učitelem k pravidelnému a systematickému cvičení

Ročníková zkouška

1 stupnice

řada tónů na dvou strunách - e¹, h²

2 lidové písně

2. ročník

Žák

- ovládá správné postavení levé a pravé ruky
- prohlubuje a obohacuje technické i výrazové prostředky získané v předešlém ročníku
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností

- věnuje pozornost melodickému a rytmickému cítění
- má snahu o zvukovou vyrovnanost a plynulost hry
- je schopen základního dynamického odstínění (p, mf, f)
- si pěstuje hudební paměť hrou krátkých skladeb z paměti

Ročníková zkouška

2 stupnice se snadnými akordy

cvičení - etuda, na třech melodických strunách s volným basem

2 lidové písně z paměti, nebo jedna snadná přednesová skladba z paměti

3. ročník

Žák

- se orientuje v notovém zápisu a na hmatníku do V. polohy
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu (s použitím dynamiky)
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu písní
- upevňuje získané poznatky probrané v předchozím ročníku
- začíná nacvičovat malé barré
- klade důraz na dynamické odstínění a kvalitu tónu
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- procvičuje náročnější varianty rozložených akordů a využívá jich při hře doprovodů
- si rozšiřuje hudební obzor svou účastí na přehrávkách a koncertech žáků z vyšších ročníků

Ročníková zkouška:

1 stupnice dur, jedna moll s akordy T D T rozloženě – z paměti

1 etuda delší, nebo dvě krátké

2 kratší přednesové skladby různého charakteru – z paměti

doprovod 1 lidové písně

4. ročník

Žák

- navazuje na získané dovednosti z předchozích ročníků
- zvyšuje nároky na vyrovnanost hry, kvalitu tónu a rytmickou preciznost
- přednese repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby
- zvládá hru dynamicky, agogicky, je schopen zahrát barré hmaty - malé barré
- je schopen se zapojit do komorní (souborové) hry
- využívá technické a výrazové prostředky (vibrato, tambora, glissando)
- je schopen zhodnotit svůj výkon i výkony svých spolužáků

Ročníková zkouška

stupnice dur a moll do 4 křížků a 1 bé, s kadencí z paměti přes 1-2 oktávy

2 etudy s různým technickým zaměřením
2 skladby z různého slohového období z paměti
doprovod 2 písní

5. ročník

Žák

- upevňuje a rozvíjí probrané učivo ze 4. ročníku
- využívá hru legata odtažného a vzestupného v etudách a skladbách
- se učí přirozené flažolety, velké barré, rasgado ap.
- je schopen při doprovodech písní využít složitější akordové rozklady i rytmy
- je veden učitelem k porozumění a pochopení obsahu hraných skladeb
- hraje v komorní hře
- je schopen zhodnotit svůj výkon i výkony svých spolužáků

Ročníková zkouška

stupnice přes 2 oktávy s kadencemi TSDT typové dur i moll do 4 křížků a 4 bé z paměti
2 etudy odlišného technického zaměření
2 přednesové skladby z různého slohového období (jedna od soudobého autora)

6. ročník

Žák

- navazuje na studium z předchozích ročníků a rozvíjí technickou i výrazovou stránku hry
- je schopen si naladit kytaru - podle ladičky nebo sluchem
- se orientuje v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- zvládá dle svých možností hru z listu a hru z paměti
- se prezentuje při samostatných vystoupeních
- se uplatňuje v komorních (souborových) uskupeních
- se podle svých možností uplatňuje v různých komorních souborech
- zhodnotí výkon svůj i svých spolužáků

Ročníková zkouška:

1 stupnice dur a jedna moll s kadencemi z paměti
2 etudy různého technického zaměření
2 přednesové skladby různého slohového období, z toho jedna od soudobého autora - z paměti

7. ročník

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- se orientuje v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- si rozšiřuje a obohacuje svůj repertoár

- se uplatňuje v komorních (souborových) uskupeních
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll s kadencemi a obraty kvintakordu z paměti

1 etuda motorického charakteru

1 skladba klasického autora z paměti

1 skladba soudobého autora z paměti

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- prohlubuje a zdokonaluje kytarovou techniku systematickým cvičením
- udržuje rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- věnuje dostatečnou pozornost pohotovému hraní z listu
- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- upevňuje své znalosti tak, aby byl schopen uplatnění jako sólista, doprovodný hráč nebo člen souboru
- se zapojuje do muzicírování podle svých možností jak ve škole, tak i mimo ni
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Ročníková zkouška: 1. a 2. ročník

2 stupnice typové dur a moll s kadencemi z paměti

2 etudy různého charakteru (1 motorická, 1 akordická)

2 přednesové skladby různého slohového období z paměti, z toho 1 od soudobého autora

3. a 4. ročník

Žák

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- se orientuje v notovém zápise různých stylových období
- je schopen samostatného nastudování skladby včetně výrazových prostředků
- vytváří vlastní doprovody
- využívá hru z paměti
- si samostatně vytváří prstoklady
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci
- se uplatňuje při hře v komorních (i souborových) seskupeních

Ročníková zkouška: 3. ročník

2 stupnice dur a moll - typové s kadencemi z paměti

2 etudy s různým zaměřením, 1 motorická a 1 akordická

2 přednesové skladby z různého slohového období z paměti, z toho 1 od soudobého autora

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů)

závěrečnou zkouškou v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda

přednesová skladba

6.2.18 Učební plán Hra na elektrickou kytaru: učební plán č. H 18

Hra na elektrickou kytaru	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na elektrickou kytaru	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Hra v orchestru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Ročníková zkouška

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů - vyšší / nižší

I. stupeň

1. ročník

(žákům 1. až 3. ročníku je doporučena hra na akustickou kytaru)

Žák

- umí popsat nástroj a ladění nástroje
- ovládá správné držení nástroje
- ovládá jednoduché prstové cvičení pro levou a pravou ruku
- je schopen hry jednoduchých skladeb z paměti
- ovládá základy techniky hry trsátkem

Ročníková zkouška

1 stupnice

řada tónů na dvou strunách - e¹, h²

2 lidové písně

2. ročník

Žák

- ovládá základní notaci na hmatníku do V. polohy
- zahraje jednoduché stupnice (C dur, G dur, D dur) podle svých možností
- vytvoří a zahraje jednoduchý rytmický motiv
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- ovládá podle svých schopností hru jednoduchých skladeb z paměti

Ročníková zkouška

2 stupnice se snadnými akordy

1 etuda na třech melodických strunách s volným basem

2 lidové písně z paměti, nebo 1 snadná přednesová skladba z paměti

3. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku do V. polohy
- vnímá náladu skladby a využívá ji při hře s druhým nástrojem
- využívá při hře dynamického odstínění
- využívá svých znalostí harmonických funkcí, akordů a stupnic při hře doprovodů
- prohlubuje techniku hry pravé a levé ruky

Ročníková zkouška

1 stupnice dur, 1 moll s akordy T D T rozloženě – z paměti

1 etuda delší, nebo 2 krátké

2 kratší přednesové skladby různého charakteru – z paměti

doprovod 1 lidové písně

4. ročník

(žák přechází na elektrickou kytaru)

Žák

- využívá své znalosti ve hře trsátkem pravou rukou
- ovládá hru pravou rukou v rytmických motivech
- prezentuje své znalosti ve stupnicích a akordových značkách
- se zapojí do souborové hry
- obohacuje a rozšiřuje své znalosti o další technické a výrazové prvky
- je schopen jednoduché improvizace

Ročníková zkouška

stupnice dur a moll do 4 křížků a 1 bé, s kadencí z paměti přes 1-2 oktávy

2 etudy s různým technickým zaměřením

2 skladby různého charakteru z paměti

doprovod 2 písní

5. ročník

Žák

- prezentuje své znalosti ve stupnicích a akordických značkách
- se dokáže orientovat na hmatníku do VII. polohy
- se orientuje ve 2-3 oktávových stupnicích
- obohacuje své znalosti v technice hry na elektrickou kytaru (vibrato, slide, legato...)
- rozvíjí improvizaci a orientaci na hmatníku

Ročníková zkouška

stupnice přes 2 oktávy s kadencemi TSDT typové dur i moll do 4 křížků a 4 bé z paměti

2 etudy odlišného technického zaměření

2 přednesové skladby různého zaměření

6. ročník

Žák

- se orientuje v akordických značkách
- ovládá rytmické doprovody a improvizaci na jednoduchá harmonická schémata
- rozšiřuje a obohacuje své znalosti v technice hry na elektrickou kytaru
- je schopen hry z listu a hry z paměti

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 moll s kadencemi z paměti

2 etudy různého technického zaměření

2 přednesové skladby různého charakteru – z paměti

7. ročník

Žák

- se samostatně podle svých schopností připraví na vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (hru trsátkem střední obtížnosti)
- je schopen si naladit nástroj sluchem nebo pomocí ladičky
- hraje dle svých schopností plynule ve vyšších polohách v základních tóninách
- se orientuje v notovém zápise i akordových značkách ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek
- hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Žák ukončí studium I. stupně veřejným absolventským koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) závěrečnou zkouškou v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll s kadencemi a obraty kvintakordu zpaměti

1 etuda motorického charakteru

2 skladby různého zaměření – zpaměti

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- se orientuje v tabulatuře
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazzu, latin
- rozumí základům počítačových hudebních programů (Sibelius, Guitar Pro, Band in box...)
- prohlubuje a zdokonaluje kytarovou techniku systematickým cvičením
- věnuje dostatečnou pozornost pohotovému hraní z listu
- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- se zapojuje do muzicírování podle svých možností jak ve škole, tak i mimo ni
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- doprovází svou hru zpěvem
- prohlubuje své znalosti v počítačových hudebních programech

Ročníková zkouška: 1 a 2. ročník

2 stupnice typové dur a moll s kadencemi zpaměti

2 etudy různého charakteru, 1 motorická, 1 akordická

2 přednesové skladby různého zaměření zpaměti

3. a 4. ročník

Žák

- nemá potíže se souhrou se spoluhráči ve skupině
- prohlubuje své znalosti v digitálních multi - efektech a kytarových zesilovačích
- využívá dle svých znalostí hudební programy (Sibelius, Guitar Pro, Band in box...)
- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- je schopen samostatného nastudování skladby včetně výrazových prostředků
- využívá hru z paměti
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci
- se uplatňuje při hře v komorních (i souborových) seskupeních
-

Ročníková zkouška: 3. ročník

2 stupnice dur a moll - typové s kadencemi z paměti

2 etudy s různým zaměřením, 1 motorická a 1 akordická

2 přednesové skladby různého zaměření z paměti

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll - typové s kadencemi z paměti

1 etuda motorická a 1 akordická

2 přednesové skladby různého zaměření z paměti

6.2.19 Učební plán Hra na basovou kytaru (baskytaru): učební plán č. H 19

Hra na basovou kytaru	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		
Povinné předměty:													
Hra na basovou kytaru	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Ročníková zkouška

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů - vyšší / nižší

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho jednotlivé části, naučí se obsluhovat kombo (zapnutí, zapojení, zesílení)
- sedí rovně u baskytary a správně pokládá prsty levé ruky na hmatník v základní poloze na všech strunách
- orientuje se v notové osnově a přiřazuje hrané tóny k jejich zápisu v F klíči
- zvládne hru na prázdných strunách hrou střídavě 2 prsty
- dokáže interpretovat snadnou lidovou píseň s doprovodem klavíru, nebo kytary a stupnici dur + kvintakord v 1 oktávě

Ročníková zkouška

B dur v rozsahu 1 oktávy

1 píseň

2. ročník

Žák:

- má pevné postavení levé ruky a na hmatníku se orientuje v 1. a 2. Poloze
- pomocí stupnici dur, technických cvičení a etud rozvine své technické a rytmické schopnosti
- umí naladit nástroj podle ladičky a používat metronom k rozvoji rytmického cítění
- na lidových a bluesových písních a snazších skladbičkách rozvine své hudební cítění

Ročníková zkouška

B, F dur + akord v rozsahu 1 oktávy

1 technické cvičení

1 píseň

3. ročník

Žák:

- rovně sedí (stojí) u baskytary, správně drží levou ruku na hmatníku a tvoří tóny pravidelným střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky
- za pomoci technických cvičení, stupnic dur, kvintakordů a snazších etud rozvine své technické schopnosti
- na hmatníku se orientuje v 1. – 3. Poloze
- plynule čte noty a prstoklady v probíraném učivu a zná základní označení v notaci (předznamenání, takt, tempo, dynamika)
- dokáže interpretovat lidovou píseň, doprovod k bluesové 12, nebo drobnou skladbu za použití dynamiky
- zahraje snazší skladbu či lidovou píseň z paměti
- získané zkušenosti uplatňuje v komorní a souborové hře

Ročníková zkouška

e, a moll + akord v rozsahu 1 oktávy

1 technické cvičení

1 píseň

4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku od 1. do 4. Polohy s vyjmenováním tónů
- zahraje stupnici dur, pentatonickou i bluesovou v rozsahu 1 oktávy
- vytvoří podle akordických značek snadný doprovod k písni
- se orientuje v písňové a bluesové formě
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Ročníková zkouška

Stupnice dur i moll do 4 béček, 4 křížků

1 technické cvičení

1 píseň nebo doprovod

5. ročník

Žák:

- zná základy techniky slap a hru trsátkem
- rozvine technickou dovednost a rytmickou přesnost
- vytvoří vlastní doprovod k písni či skladbě podle akordických značek a zná základy improvizace
- zdokonalí své hudební cítění poslechem hraných skladeb a souhrouou v hudebních souborech
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Ročníková zkouška

Stupnice dur i moll do 4 béček, 4 křížků

1 technické cvičení

1 píseň nebo doprovod

6. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do 6. polohy
- používá schémata a univerzální prstoklady pro stupnice a akordy
- zahraje doprovod k jazzovému standardu a snazší improvizaci
- umí nastavit korekce na nástroji a kombu

- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Ročníková zkouška:

Stupnice dur i moll s akordem do VII. polohy

1 etuda

píseň nebo doprovod

7. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem a slap
- na hmatníku se orientuje do 7. polohy
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich členění, stavbu melodie a harmonie
- pod vedením učitele, porovnáním, různé interpretace, rozvíjí žák vlastní hudební představy a rozeznává a dokáže interpretovat skladby různých žánrů
- samostatně nastuduje skladbu, nebo vytvoří vlastní doprovod podle akordických značek
- získané zkušenosti využívá ve hře sólové, komorní a souborové

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

Dur nebo moll stupnice ve dvou oktávách s akordem

1 etuda

1 přednesová skladba

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem, slap
- využívá dynamických a barevných odstínů k interpretaci hudby
- využívá své schopnosti a získané dovednosti v komorní či souborové hře
- orientuje se v různých hudebních stylech poslechem a rozborem skladeb
- individuálně se profiluje vlastním výběrem a nácvikem skladby
- samostatně pečuje o svůj nástroj a umí zacházet se zvukovou technikou - kombem

Ročníková zkouška:

stupnice dvouoktávová

1 etuda

1 přednesová skladba

doprovod lidové písně

3. – 4. ročník

Žák:

- v plné šíři využívá získané dovednosti technické a výrazové
- zahraje stupnici dur, moll, pentatonickou i bluesovou ve 2 oktávách
- dokáže hrát podle not i akordických značek různé hudební styly
- vytvoří vlastní doprovod a improvizaci k písni nebo jazzovému standartu
- své dovednosti plně využívá ve hře sólové, komorní a souborové
- absolvuje koncertem nebo závěrečnou zkouškou

Ročníková zkouška ve 3. ročníku:

- stupnice, T5, D7
- 2 etudy, přednes náročnějšího charakteru
- doprovod písně dle akordických značek
- Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6.2.20 Učební plán Hra na harfu: učební plán č. H 20

Hra na harfu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		
Povinné předměty:													
Hra na harfu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák:

- napodobí správné sezení u nástroje
- pojmenuje a vyhledá všechny struny
- ovládá hru jednotlivými prsty
- ovládá spojování tónů vkládáním minimálně prvního, druhého a třetího prstu
- při hře střídá ruce
- zahraje podle sluchu říkadla a snadné dětské a lidové písně, či jednoduchou melodii s použitím těchto schopností

Ročníková zkouška:

- 2 snadné skladby nebo lidové písně
- Pokud žák přípravné studium neabsolvoval, musí tyto výstupy prokázat při ročníkové zkoušce v 1. ročníku I. cyklu (včetně požadovaných výstupů pro 1. ročník I. cyklu).

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná svůj nástroj a jeho zvuk
- zvládá základní návyky a dovednosti – správné sezení u harfy, uvolněné držení těla, správné postavení rukou, jejich koordinace
- provádí různá cvičení na správné a uvolněné držení těla a rukou, na uvolněné prsty
- hraje každou rukou zvlášť, postupně s návazností rukou, eventuálně i oběma rukama dohromady
- hraje pouze 2. prstem, postupně 1. - 3. prstem, případně i prstem 4.
- hraje podle sluchu
- orientuje se na strunách harfy
- orientuje se v notovém zápise, hraje noty a pomlky celé až osminové, čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu
- při hře aplikuje techniku vkládání prstů
- užívá správný prstoklad
- používá dvojhmaty, eventuálně také trojhmaty
- hraje cvičení na přípravu stupnic a akordů
- hraje snadné písně s jednoduchým doprovodem
- je schopen hrát jednoduché písně podle sluchu
- hraje snadné skladby formou harfového dua s učitelem

Ročníková zkouška:

- 2 drobné skladby různého charakteru
-

2. ročník

Žák:

- dbá na správné postavení rukou a prstovou techniku
- hraje všemi 4 prsty
- zvládá souhru pravé a levé ruky v jednoduchých skladbách
- zvládá základy techniky hraní arpeggia
- používá dvojhmaty a trojhmaty
- je schopen číst a používat noty a pomlky celých až šestnáctinových not

- dbá na kvalitu tónu
- čistě dusí struny
- rozlišuje náladu jednotlivých skladeb a písní
- tvoří v rámci skladby různé dynamické rozdíly
- použije přeladovací háčky v několika základních tóninách (C Dur, G Dur, Es Dur)
- hraje jednoduché skladby a písně z listu
- hraje jednoduché skladby ve formě harfového dua s učitelem nebo jiným žákem

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou „stroze“ v rozsahu 2 oktáv
- 1 etuda
- 2 drobné skladby různého charakteru

3. ročník

Žák:

- užívá dokonaleji své návyky a dovednosti hry na harfu
- dovede s pomocí učitele vytvářet vlastní prstoklady
- dbá na kvalitu tónu
- hraje stupnice dur a jejich tónické akordy
- hraje arpeggia 3 prsty
- žák je schopen tvořit při hraní skladeb a etud dynamické rozdíly
- zvládá dokonaleji souhru obou rukou
- vyjádří dle svých schopností vlastní hudební názor
- elementárně zhodnotí své a cizí hudební výkony
- hraje skladby různých hudebních období
- použije háčky během hry
- hraje jednoduché skladby z listu
- je schopen hrát v komorní hře s jinými hudebními nástroji formou jednoduchých doprovodných partů

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze a rozloženě, obraty kvintakordů Dur v rozsahu 2 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- hraje akordy a arpeggia všemi 4 prsty
- kvalitněji užívá probrané technické prvky
- je schopen samostatně tvořit vlastní prstoklady
- zvládá dokonaleji souhru obou rukou
- hraje adekvátně ke svému věku a již nabytým hudebním zkušenostem jednotlivé skladby a etudy s odpovídajícím výrazem
- je schopen hrát adekvátně obtížné skladby z listu i z paměti
- je schopen adekvátně ke svým schopnostem hrát v komorní hře s jinými nástroji
- je schopen adekvátně ke svým schopnostem zhodnotit své i jiné hudební výkony

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur v rozsahu 3 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu, aby hrál bez pazvuků
- hraje stupnice, včetně akordu D7
- zvládá technicky náročnější hru
- samostatně tvoří vlastní prstoklady
- hraje náročnější a obsáhlejší přednesové skladby
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu i z paměti
- zvládá probrané technické prvky
-

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur, D7 (4 prsty) v rozsahu 3 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

6. ročník

Žák:

- samostatně přistupuje k tvůrčímu zpracování studovaných skladeb s ohledem na své interpretační schopnosti

- hraje stupnice dur v rozsahu 2 – 3 oktáv s ohledem na možnosti nástroje, event. hraje stupnice také v sextách a decimách
- hraje z listu i z paměti přiměřeně obtížné skladby
- je schopen hrát v komorní či souborové hře v různém nástrojovém obsazení

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur, D7 – malé a velké rozklady (4 prsty) v rozsahu 3 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

7. ročník

Žák:

- užívá své technické dovednosti hry na harfu
- žák je schopen již ve větší míře samostatně přistupovat k uměleckému ztvárnění jednotlivých skladeb
- žák je schopen hrát v komorní či souborové hře v různém nástrojovém obsazení
- hraje z listu i z paměti skladby přiměřeně obtížné
- ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením

Ročníková zkouška:

- **Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.**

II. stupeň

1 – 3. ročník

Žák:

- uplatňuje získané technické dovednosti a návyky hraní na harfu
- užívá prohloubené interpretační schopnosti k hudebnímu ztvárnění daných skladeb
- podílí se na výběru repertoáru
- dle svých schopností hraje technicky a interpretačně náročnějšími skladbami
- hraje v komorních ansámblech eventuálně v orchestrálních uskupeních
- hraje z listu i z paměti přiměřeně obtížné skladby
- je schopen doprovázet melodické nástroje dle svých technických možností
- v levé ruce ovládá hru „etouffe“ palcem, v pravé hru staccato

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur, D7 – malé a velké rozklady (4 prsty) v rozsahu 3 oktáv

- 2 etudy
- 2 přednesové skladby různého charakteru

4. ročník

Žák:

- vybere společně s učitelem repertoár (orientace ve všech základních hudebních obdobích)
- je schopný zhodnotit svůj výkon
- hraje z listu i z paměti přiměřeně obtížné skladby
- interpretuje danou skladbu dle svého vlastního, vnitřního založení
- zahraje flažolety v pravé i levé ruce
- hraje v komorních ansámblech a orchestrálních uskupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením

Ročníková zkouška:

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

6.2.21 Učební plán Hra na bicí nástroje: učební plán č. H 21

Hra na bicí nástroje	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.		
Povinné předměty:													
Hra na bicí nástroje	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru	(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

V první řadě je potřeba získat zájem žáka o hru na bicí nástroje, dostatečně ho motivovat a seznámit ho s různými druhy bicích nástrojů, jejich historií a uplatněním.

Žák

- má zájem o hru na bicí nástroje
- pojmenuje jednoduché bicí nástroje (triangl, činel, claves, shekere...)
- vytleská jednoduché rytmické modely, popřípadě rytmus lidových písní
- umí správně držet tělo při hře na malý buben
- zahraje základní údery na malý buben – pravá a levá ruka (bez rytmu)

Ročníková zkouška:

vytleskat jednoduchý rytmický model předvedený učitelem
doprovod lidové písně na jednoduchý nástroj

I. stupeň

1. ročník

Žák

- hraje jednoduché údery P i L rukou, následně ruce střídá (v rytmu)
- chápe hodnoty celé, půlové a čtvrt'ové noty a pomlky
- orientuje se při hře celých, půlových, čtvrt'ových not
- chápe jednoduchou kombinaci rukokladů ve výše uvedených hodnotách not
- opakuje jednoduché rytmy hry na ozvěnu
- získá základy hry na základní části bicí soupravy - malý buben, velký buben a činel
- doprovodí jednoduché lidové písně
- hraje v dynamických odstínech FORTE – PIANO

Ročníková zkouška:

cvičení na střídání rukou

jednoduchá etuda na malý bubínek

2. ročník

Žák

- ovládá základní návyky správného držení paliček a správného posedu za malým bubnem
- zvládá hru v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách not a pomlk
- hraje na malý buben v dynamických odstínech
- dokáže pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy
- získá základy techniky hry nohou – velký buben, hi – hat
- rozpozná základní značky speciální notace bicí soupravy (malý buben, velký buben, hi - hat, ride)
- dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduchý doprovod

Ročníková zkouška:

jednoduchá etuda na malý buben

cvičení pro základní doprovody na bicí soupravu (žák může doprovodit i jednoduchou lidovou píseň)

3. ročník

Žák

- má upevněnou techniku držení paliček a hry na malý buben a bicí soupravu
- chápe a hraje víření

- rozšíří znalost not v šestnáctinových hodnotách
- má upevněnou techniku hry nohy na velký buben
- rozpozná další základní značky speciální notace bicí soupravy – tom-tomy, floor tom a činel crash
- hraje na všechny části bicí soupravy
- hraje a chápe čtyřtaktovou frázi s breakem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu na bicí nástroje
- vnímá náladu skladby a dále rozvíjí hudební paměť

Ročníková zkouška:

etuda na malý buben s příslušnými prvky

cvičení pro základní doprovody na bicí soupravu s jednoduchým breakem

4. ročník

Žák

- má osvojeny základy techniky hry akcentů
- rozšíří znalost not v osminových triolách
- zná základní typy rytmických doprovodů zásadních směrů a stylů (beat, blues)
- má upevněnou techniku hry obou nohou
- chápe kombinaci rukokladů
- uplatní schopnost vnímání nálady skladby a podpoří ji vlastní osobitou interpretací pomocí různých výrazových prostředků (dynamika, pohyb těla, použití příslušného typu úderu nebo doprovodu)
- hraje z listu
- hraje jednoduché party v souboru či orchestru
- dokáže se jednoduše zahrát na některé vybrané bicí nástroje z inventáře školy

Ročníková zkouška:

etuda na malý buben s příslušnými prvky

kompozice pro základní typy rytmických doprovodů zásadních směrů a stylů

5. ročník

Žák

- má zvýšenou pohyblivost rukou i nohou pomocí technických cvičení
- má informativní povědomí o jednoduchém přírazu a tlakovém víru
- plně ovládá čtení speciálních značek notace bicí soupravy
- koordinuje pohyb rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích (možnost použít doprovod CD)

- použije breaky s příslušnými technickými prvky
- zdokonalí rytmické cítění a cítění frází
- působí v souboru nebo orchestru

Ročníková zkouška:

etuda na malý buben s použitím příslušných technických prvků

kompozice pro základní typy rytmických doprovodů s použitím breaků (možnost použít doprovod CD)

6. ročník

Žák

- má zažité správné držení těla a paliček při hře na bicí soupravu a malý buben
- rozšíří znalost not v sextolách
- ovládá techniku hry na malý buben s rytmizovaným vířením a přírazem v různém dynamickém odstínu
- upevňuje nezávislost rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody s jednoduchými výrazovými prvky
- rozpozná náladu skladby a dokáže použít vhodné prostředky pro interpretaci
- velmi jednoduše improvizuje na daná témata, open sóla
- má informativní povědomí o stavbě soupravy
- působí v souboru nebo orchestr

Ročníková zkouška

etuda na malý buben s použitím příslušných technických i výrazových prostředků
skladba pro bicí soupravu s možností využití vlastní interpretace

7. ročník

Žák

- ovládá všechny výše uvedené techniky hry na malý buben a bicí soupravu
- na informativní úrovni chápe tzv. single paradiddle a dokáže alespoň jeden z nich v pomalém tempu
- zahraje rytmické doprovody se složitějšími technickými a výrazovými prvky
- dokáže zahrát z listu jednodušší etudu na malý buben nebo skladbu na bicí soupravu
- zahraje party různých hudebních žánrů (rockové i swingové styly)
- improvizuje na daná témata a dokáže zahrát jednoduché open sólo
- ovládá hru z listu a hru z paměti dle svých individuálních schopností
- doprovodí svým osobitým způsobem podehrávku CD či hudební těleso
- působí v souboru nebo orchestru
- je připraven ke hře v různých amatérských hudebních seskupeních

Studium I. stupně žák ukončí **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

rytmická stupnice na malý buben se všemi výše uvedenými prvky

etuda na malý buben

etuda pro bicí soupravu

skladba pro bicí soupravu s využitím vlastní interpretace a improvizace

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- učí se složitější technické prvky (akcenty, přírazy, tlakový vír, paradiddle) a výrazové prvky
- plně ovládá koordinaci rukou a nohou
- má rozšířenou znalost not o kvintoly a septoly
- realizuje své myšlenky při doprovodu hudební podehrávky
- zvládá aplikovat varianty paradiddle v jednoduchém groove či breaku
- hraje složitější party různých hudebních žánrů (pop, rock, jazz, latin, funk, afro-cuban)
- hraje složitější party na různé bicí nástroje z listu
- umí zahrát na tympány
- hraje na percuse (conga, bonga, ...)
- dokáže doposud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů

Ročníková zkouška 1. – 2. ročník:

probíraná látka v daném školním roce

3. – 4. ročník

Žák

- má zafixované složitější technické prvky (akcenty, přírazy, tlakový vír, paradiddle) a výrazové prvky
- ovládá techniku double roll
- plně ovládá koordinaci rukou a nohou
- má rozšířenou znalost not o kvintoly a septoly
- realizuje své myšlenky při doprovodu hudební podehrávky
- zvládá aplikovat varianty paradiddle v jednoduchém groove či breaku
- hraje složitější party různých hudebních žánrů (pop, rock, jazz, latin, funk, afro-cuban)
- hraje složitější party na různé bicí nástroje z listu
- improvizuje a hraje open sóla na bicí soupravu
- umí zahrát na tympány
- hraje na percuse (conga, bonga, ...)

- realizuje vlastní hudební myšlenky
- dokáže doposud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů
- je připraven hrát v různých amatérských skupinách

Ročníková zkouška 3. ročník:

probíraná látka v daném školním roce

Studium II. stupně žák ukončí **veřejným absolventským vystoupením**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkou**

6.2.22 Učební plán Hra na elektronické klávesové nástroje: učební plán č. H 22

Hra na elektronické klávesové nástroje	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na klavír	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v orchestru														
Praxe klávesových nástrojů														
Doprovod														
Nepovinné předměty:														
Komorní hra						1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-1	1,5-1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Hra na elektronické klávesové nástroje se zaměřuje na zvládnutí hry na keyboard, jeho technické i mechanické ovládnutí. Jedná se o základní klávesový nástroj, na který je možné hrát melodii i doprovod současně. Je vybaven automatickými doprovody a nástrojovými registry, které lze doplnit ještě o další efekty. Díky tomu nám keyboard umožňuje hru v různých stylech populární hudby. Nástroj také nabízí možnost nahrát vlastní skladbu a následně k ní připojit další zvukové stopy.

Keyboard najde uplatnění nejen v sólové hře, ale především ve hře v souboru. Pro své zvukové možnosti se využívá také k doprovodu jiných nástrojů a zpěvu.

Při výuce hry na EKN (keyboard) se žák seznamuje i se základy hry na klavír. Pokud žák již absolvoval několik let hry na klavír, bude při studiu EKN pokračovat ve hře na tento nástroj, a to přibližně na úrovni ročníku odpovídajícího celkové délce studia hry na klavír.

Přípravné studium

Žák

- zná a dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s elektronickými klávesovými nástroji
- žák dokáže klávesový nástroj zapnout a vypnout
- osvojuje si správné sezení u nástroje a postavení rukou
- orientuje se na klaviatuře a v jednoduchém notovém zápise
- zná klíče potřebné ke hře a chápe notový zápis (délky not a pomlky, noty v houslovém a basovém klíči potřebné ke hře, takt)
- umí zahrát jednoduchou písničku v jednohlase rozdělený do obou rukou

V 1. přípravném ročníku žák ročníkovou zkoušku **nevykonává**.

Ročníková zkouška ve 2. přípravném ročníku

- 2 drobné skladby nebo lidové písně (z toho 1 s automatickým doprovodem)
(celý repertoár žák přednese na keyboard)

I. stupeň

1. ročník

Žák

- čte noty v houslovém klíči a hraje v pětiprstové poloze
- hraje durovou stupnici v rozsahu 1 oktávy s příslušným kvintakordem zvlášť
- hraje oběma rukama současně
- ovládá základní typy artikulace – staccato a legato
- používá základní dynamické odstíny (p a f) a rozlišuje základní druhy tempa
- rozliší náladu a charakter skladby
- se seznamuje s funkcemi nástroje: master volume, voice, style
- umí rozpoznat základní barvy zvukové banky (klavír, housle, flétna, atd.)
- zvládá hru s automatickým doprovodem v základních rytmech (polka, valčík, pochod)

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice v rozsahu 1 oktávy s příslušným kvintakordem zvlášť
- 1 etuda nebo přednesová skladba bez automatického doprovodu
- 1 přednesová skladba nebo lidová píseň s automatickým doprovodem
(celý repertoár žák přednese na keyboard)

2. ročník

Žák

- čte noty v houslovém, basovém klíči a hraje nad rámec pětiprstové polohy
- hraje durové stupnice od bílých kláves a tříhlasý kvintakord s obraty v protipohybu v rozsahu 2 oktáv (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady
- si osvojuje základy tonální kadence (TSTDT) zvlášť
- samostatně zvolí požadovaný zvuk a doprovod (voice, style)
- seznamuje se s funkcemi v doprovodné části: intro / ending, start / stop a tempo
- při hře uplatňuje další dynamické možnosti (crescendo, decrescendo)
- rozvíjí rytmické cítění a umí vytleskat různé rytmy
- hraje podle akordických značek
- se seznamuje s dalšími hudebními styly (pop, rock a jednodušší latinskoamerické rytmy)
- realizuje skladbu při veřejném vystoupení a umí se při tom vhodně chovat

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) v protipohybu v rozsahu 2 oktáv oběma rukama dohromady
- 1 etuda nebo přednesová skladba bez automatického doprovodu
- 1 přednesová skladba nebo píseň s automatickým doprovodem

(celý repertoár žák přednese na keyboard)

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice do 4 posuvek a tříhlasý kvintakord s obraty v protipohybu v rozsahu 2 oktáv (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady
- hraje tonální kadence (TSDT) dohromady
- hraje stupnice a, e, d moll (harmonické a melodické) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) pravou rukou
- zvládá základní obsluhu nástroje a dokáže uložit nebo vyvolat nastavení v paměti nástroje
- dokáže zahrát složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, triola, synkopa)
- umí vytvořit libovolný durový nebo mollový akord podle akordové značky
- si osvojuje dominantní septakord
- rozvíjí hru z listu pomocí jednoduchých cvičení či skladeb v rozsahu 1 oktávy
- je stručně seznámen s historií a vývojem elektronických klávesových nástrojů, jejich technickými možnostmi a uplatněním
- využívá vrstvení několik tónových barev pomocí funkcí: lower, upper, split point
- využívá při hře s doprovodem základní funkce: intro, ending, main variation a break

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) v protipohybu v rozsahu 2 oktáv a příslušná tonální kadence oběma rukama dohromady
  - 1 etuda nebo přednesová skladba bez automatického doprovodu
  - 1 přednesová skladba nebo píseň s automatickým doprovodem
- (celý repertoár žák přednese na keyboard)

4. ročník

Žák

- hraje durové stupnice a tříhlasý kvintakord s obraty v protipohybu v rozsahu 2 oktáv (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady
- hraje rozšířenou harmonickou kadence (T, S, D, II., D7, T) dohromady
- hraje mollové stupnice od bílých kláves (harmonické a melodické) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) v protipohybu v rozsahu 2 oktáv oběma rukama dohromady
- je schopen technické a výrazové hry (pohyblivost prstů, skoky, vícehlasá hra)
- má osvojeny základní znalosti o volbě vhodného doprovodu a zvuku
- poznává širokou škálu hudebních barev na elektronickém klávesovém nástroji a porovnává jejich kvalitu s akustickými nástroji
- Využívá rozdělení klaviatury (split)
- zvládá hru z listu na vybraných skladbách 1. ročníku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku (volí z aktuální nabídky)
- dokáže adekvátně ohodnotit svůj výkon
- interpretuje skladby či písně s odpovídajícím výrazem na veřejném vystoupení

Ročníková zkouška

- 1 durová a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) v protipohybu v rozsahu 2 oktáv a příslušná harmonická kadence oběma rukama dohromady
  - 1 etuda nebo přednesová skladba bez automatického doprovodu
  - 1 přednesová skladba nebo píseň s automatickým doprovodem
- (celý repertoár žák přednese na keyboard)

5. ročník

Žák

- hraje durové stupnice a tříhlasý (čtyřhlasý) kvintakord s obraty rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady
- hraje rozšířenou harmonickou kadence (T, S, D, II., D7, T) dohromady
- hraje mollové stupnice od bílých kláves (harmonické a melodické) a tříhlasý (čtyřhlasý) kvintakord s obraty rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady
- zvládá vyšší nároky na technickou, rytmickou, tempovou a dynamickou stránku hry
- umí pojmenovat jednotlivé ovládací prvky nástroje českou terminologií a zná i základní anglické výrazy
- ovládá hru podle akordických značek, seznamuje se se zmenšeným septakordem

- umí rozpoznat různé styly a žánry a podle toho adekvátně přiřadit zvuky a doprovody (vážná hudba, dechová hudba, folklór, rock, jazz, atd.)
- využívá rytmicky složitější typy automatických doprovodů (př. latinskoamerické tance)
- zvládá hru z listu na vybraných skladbách 2. ročníku
- rozpozná kvalitní hudbu či nahrávku
- se seznamuje s MIDI formátem a umí s ním pracovat při hře na keyboard
- pracuje s internetem v hudebním prostředí, dokáže vyhledat nahrávky a MIDI soubory
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku (volí z aktuální nabídky)

Ročníková zkouška

- 1 durová a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv a příslušná harmonická kadence oběma rukama dohromady
- 1 etuda nebo přednesová skladba bez automatického doprovodu
- 1 přednesová skladba nebo píseň s automatickým doprovodem

(celý repertoár žák přednese na keyboard)

6. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku v rozsahu 2 oktáv rovným pohybem s příslušnou kadencí dohromady
- si prohlubuje dosud získané základní návyky a dovednosti potřebné pro hru na elektronické klávesové nástroje
- rozlišuje hudební styly a žánry a podle toho přiřazuje zvuky a doprovody
- ke kadencím improvizuje jednoduché melodie
- zná kytarové a harmonické značky, dokáže podle nich a podle charakteru písně samostatně vytvořit jednoduchý doprovod
- využívá hru akordů maj7, sus4, nónový akord včetně jejich obrátů
- vnímá charakter hrané skladby, při hře dokáže pracovat s dynamikou, agogikou a výrazem
- zvládá hru z listu na vybraných skladbách 3. ročníku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku (volí z aktuální nabídky)
- kriticky posuzuje svůj výkon a umí ohodnotit i své spolužáky
- využívá funkci tuning, pitch controls při hře s jinými nástroji
- vytvoří a upraví MIDI soubor pomocí počítače a některého notačního programu

Ročníková zkouška

- 1 durová a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) a čtyřhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv a příslušná harmonická kadence oběma rukama dohromady
- 1 etuda nebo přednesová skladba bez automatického doprovodu

- 1 přednesová skladba nebo píseň s automatickým doprovodem (celý repertoár žák přednese na keyboard)

7. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku v rozsahu 2 oktáv rovným pohybem s příslušnou kadencí dohromady
- se seznamuje s chromatickou, pentatonickou a bluesovou stupnicí
- samostatně nastuduje skladbu a přitom dbá na sluchovou sebekontrolu
- dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných zvuků a rytmických doprovodů), umí samostatně tvořit doprovody k písním a vybraným melodiím
- využívá při hře sustain pedál, volume pedál a switch pedály, u kterých umí nastavit doplňující funkce
- využívá komunikaci mezi elektronickými hudebními nástroji – MIDI
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku (volí z aktuální nabídky)
- mění tempo a metrum v průběhu skladby
- umí propojit nástroj se zvukovou aparaturou a dále s ní pracovat
- je schopen spolehlivosti a jistoty při veřejných vystoupeních a dokáže se sám zhodnotit
- nastaví a použije jednoduché zvukové a barevné efekty podle možností nástroje (reverb, chorus, delay, harmony apod.)

Studium I. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- hraje všechny durové i mollové stupnice s příslušnými akordy a kadencí
- ovládá teoreticky i prakticky septakordy a odvozené akordy (např. "7", "maj7", "sus4")
- při improvizaci uplatňuje vedlejší stupně
- dokáže bez pomoci pedagoga nastavit složitější nastavení nástroje, například využitím funkcí split, dual, registrační paměť, freeze, harmonize aj.
- Využívá výrazové složky hry, muzikálnost i osobitost projevu
- dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných zvuků a rytmických doprovodů), umí samostatně tvořit doprovody k písním a vybraným melodiím
- hraje z listu jednoduché skladby různých žánrů
- projevuje samostatnost při výběru i studiu skladeb

- dokáže vyjádřit vlastní názor na znějící hudbu
- nahraje a provede základní editaci MIDI a audio stopy
- aktivně se zajímá hudební dění a inspiruje se jím při hře na EKN, profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- se učí základnímu aranžování a samostatného vytvoření doprovodu k jednoduchým skladbičkám
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku (volí z aktuální nabídky)

3. a 4. ročník

Žák

- umí při hře použít dostupných kontrolérů, například volume nebo sustain pedál, pitch bend, modulation, d-beam, ribbon controller, breath controller aj.
- umí pracovat s kvalitou i barvou tónu
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- projevuje samostatnost při výběru skladeb, inspiruje se novými trendy využití EKN
- při interpretaci hudby různých žánrů respektuje charakter skladeb, jejich obsah a přizpůsobuje tomu styl hry a tvorbu doprovodu
- nastaví uspokojivý poměr hlasitostí partů na mixážní konzoli nástroje
- dokáže vyjádřit vlastní názor na znějící hudbu
- se orientuje v notačních a nahrávacích programech a zvládá vytvoření vlastního aranžmá písni
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku (volí z aktuální nabídky)

Ročníková zkouška na II. stupni

- 2 skladby odpovídající náročnosti, odlišného charakteru a žánru (celý repertoár žák přednese na keyboard)

Žák v 1. a ve 3. ročníku ročníkovou zkoušku **nevykonává** v případě, že alespoň jednou za pololetí veřejně vystoupí (sólově, příp. v komorním seskupení, nebo jako hráč v souboru/orchestru).

Studium II. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

6.2.23 Učební plán Hra na akordeon: učební plán č. H 23

Hra na akordeon	Přípravné studium		Základní studium											
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:														
Hra na klavír	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:														
Hra v souboru		(1)	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v orchestru														
Praxe klávesových nástrojů														
Doprovod														
Nepovinné předměty:														
Komorní hra						1	1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-1	1,5-1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Poznámky:

Do komorní, případně souborové hry může být žák zařazen i dříve na základě doporučení vyučujícího.

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Vyučuje se hře na klávesový nebo knoflíkový akordeon se standardním basem. Jako přenosný vícehlasý nástroj tvoří roli samostatného, doprovodného nebo souborového nástroje. U každého interpreta je potřebné dokonalé zvládnutí všech technických možností nástroje, jedná se o nezbytný prostředek k dosažení vytčeného cíle, spolu s celkovým hudebním a kulturním rozvojem žáka. V poslední době dochází ke změnám v technickém vývoji a nástrojové interpretaci, proto je

výuka koncipována tak, aby dávala žákům odborné vzdělání, které jim umožní uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti.

Součástí předmětu Hra na akordeon je rovněž hra z listu, tvoření doprovodů k lidovým písním a tancům, komorní nebo souborová či orchestrální hra, hra podle akordových značek a základy improvizace.

Přípravné studium

Žák:

- si osvojuje základní návyky nástrojové hry (sezení, držení nástroje a postavení ruky)
- zvládá základní vedení měchu
- se orientuje na bílých klávesách a zná základní basy C, G, D, F
- rozpozná noty v houslovém klíči od c^1 – g^2
- hraje jednoduché lidové písně z not i podle sluchu

V 1. přípravném ročníku žák ročníkovou zkoušku **nevykonává**.

Ročníková zkouška ve 2. přípravném ročníku

- 2 drobné skladby nebo lidové písně (jednohlas, případně jednoduchá varianta pro hru dohromady)

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- umí využívat základních návyků (správné sezení, držení nástroje a postavení ruky)
- se orientuje na hmatníku v pětiprstové poloze
- v doprovodné části nástroje používá tři řady (pomocná, základní a durová řada)
- zvládá souhru obou rukou a základní vedení měchu podle značek
- hraje stupnice C, G, D, F dur v rozsahu 1 oktávy zvlášť a k nim příslušný kvintakord pravou rukou
- používá základní dynamiku: p – f
- rozlišuje základní druhy tempa: pomalu – rychle
- ovládá základní typy artikulace: legato - staccato

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice (legato) v rozsahu 1 oktávy zvlášť
- 1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (harmonicky, melodicky) pravou rukou
- 1 etuda
- 1 lidová píseň nebo přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- využívá získaných návyků a dovedností (sezení, držení nástroje a postavení ruky)
- hraje durové stupnice od bílých kláves v rozsahu 1 oktávy (legato, staccato) a tříhlasy kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady

- užívá rozšířené polohy v rozsahu oktávy – posun ruky
- hraje dvojhmatové tercie
- používá akordický doprovod dur s kvintovým a terciovým basem
- rozlišuje další dynamické odstíny (crescendo, decrescendo)
- se zdokonaluje ve vedení fráze pomocí měchu
- zahraje z paměti snadné lidové písně
- realizuje skladbu při veřejném vystoupení a umí se při tom vhodně chovat

Ročníková zkouška

- 1 durové stupnice v rozsahu 1 oktávy (legato, staccato) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady
- 2 skladby
  - a) etuda + přednesová skladba
  - b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(z toho alespoň 1 skladba z paměti)

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do 4 posuvek v rozsahu 1 oktávy (legato, staccato) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady
- hraje stupnice a, e, d moll (harmonické a melodické) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) pravou rukou
- dokáže zahrát složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, triola, synkopa, šestnáctinové noty)
- rozlišuje základní druhy tempa a agogiky
- zahraje z listu lidové písně na úrovni 1. ročníku
- podle svých schopností zahraje jednoduché skladby z paměti
- hraje skladby různého charakteru a stylu
- zvládá základy komorní souhry s učitelem

Ročníková zkouška

- 1 durové stupnice v rozsahu 1 oktávy (legato, staccato) a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady
- 2 skladby
  - a) etuda + přednesová skladba
  - b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(z toho alespoň 1 skladba z paměti)

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý kvintakord s obraty (harmonicky, melodicky) oběma rukama dohromady

- hraje mollové stupnice od bílých kláves v rozsahu 2 oktáv (harmonické, melodické) a tříhlasý kvintakord s obraty zvlášť
- je schopen hmatové orientace (bez zrakové kontroly)
- zvládá hru melodických ozdob – příraz, nátryl
- dokáže zahrát skladbu s prvky polyfonie
- používá dokonalejší měchovou techniku
- zná funkci registrů a dokáže je vhodně použít
- tvoří doprovody k jednoduchým durovým písním pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- dokáže zahrát z listu skladby na úrovni 2. ročníku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru či orchestru nebo sborový zpěv
- dokáže adekvátně ohodnotit svůj výkon
- interpretuje přednesové skladby s odpovídajícím výrazem a jistotou na veřejném vystoupení

Ročníková zkouška

- 1 durové stupnice v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý kvintakord s obraty dohromady
- 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý kvintakord s obraty zvlášť
- 2 skladby
  - a) etuda + přednesová skladba
  - b) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(z toho alespoň 1 skladba z paměti)

5. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice rovným v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru trojzvuku nebo čtyřzvuku (dle dispozic žáka)
- si osvojuje chromatickou stupnici v pravé ruce
- zvládá hru dvojhmatů v obtížnějších cvičeních
- vede plynule měch, odlišuje několik úrovní dynamiky a uplatňuje náročnější registrační techniku v přednesových skladbách
- zvládá polyfonní způsob hry
- tvoří doprovody k jednoduchým durovým písním pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D) a transponuje do jiných tónin
- dokáže svými slovy zhodnotit svůj výkon
- zahraje z listu jednoduchou skladbu přiměřenou jeho schopnostem
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru či orchestru nebo sborový zpěv

Ročníková zkouška

- 1 durové stupnice v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý kvintakord s obraty dohromady

- 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý kvintakord s obraty oběma rukama dohromady (podle schopností žáka)
- 2 skladby
  - a) etuda + přednesová skladba
  - b) přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(z toho alespoň 1 skladba z paměti)

6. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku
- hraje dominantní septakord s obraty (harmonicky, melodicky) pravou rukou
- hraje mollové stupnice rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku oběma rukama dohromady
- zvládá výrazovou a technickou úroveň hry (pohyblivost prstů, skoky, vícehlasá hra)
- více pracuje s dynamikou, snaží se vystihnout obsah, charakter a náladu skladby
- dokáže definovat fráze ve skladbě a díky tomu určit měchové obraty
- používá registry v pravé i levé ruce
- rozlišuje a interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- zvládá hru z listu na vybraných skladbách 3. ročníku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru či orchestru nebo sborový zpěv

Ročníková zkouška

- 1 durová stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv a čtyřhlasý kvintakord s obraty dohromady, dominantní septakord s obraty (harmonicky, melodicky) v pravé ruce
- 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý kvintakord s obraty oběma rukama dohromady
- 2 skladby
  - c) etuda + přednesová skladba
  - d) 2 přednesové skladby (baroko, klasicismus x romantismus, 20.st., 21.st.)

(z toho alespoň 1 skladba z paměti)

7. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku
- hraje dominantní septakord s obraty (harmonicky, melodicky) dohromady
- hraje mollové stupnice rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku oběma rukama dohromady
- ovláda prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- při hře využívá registry a rozumí jejich označení
- podílí se na výběru repertoáru, kde rozvíjí smysl pro tempo, správné frázování a základní agogické změny (ritardando, accelerando)

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a uplatňuje v ní získané dovednosti
- zvládá hru z listu na vybraných skladbách 4. ročníku
- je schopen kriticky zhodnotit vlastní výkon a spolehlivě veřejně vystupovat
- nastuduje repertoár na absolventské vystoupení

Studium I. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

Přípravné studium

Žák:

- umí správně sedět i manipulovat s nástrojem
- tvoří tón správným úhozem a respektuje měchové značky
- hraje durové a mollové stupnice rovným v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru trojzvuku nebo čtyřzvuku (dle dispozic žáka)
- se orientuje v notovém zápisu v celém rozsahu nástroje
- v levé ruce používá durové i mollové akordy
- hraje oběma rukama dohromady legato i staccato
- hraje dvojhmatové tercie pravou rukou
- používá základní dynamiku a rozlišuje základní druhy temp
- hraje jednoduché lidové písně a skladby různého charakteru

Ročníková zkouška

- 1 durová nebo mollová stupnice v rozsahu 2 oktáv a tříhlasý nebo čtyřhlasý kvintakord s obraty dohromady (dle dispozic žáka)
- 1 etuda
- 1 lidová píseň nebo přednesová skladba

(z toho alespoň 1 skladba zpaměti)

1. a 2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice rovným pohybem v dělených terciích s příslušnými akordy ve tvaru čtyřzvuku a osvojuje si velký rozklad pravou rukou
- hraje dominantní septakord dohromady a zmenšený septakord pravou rukou
- hraje chromatickou stupnici rovným pohybem oběma rukama dohromady (dle schopností žáka)
- využívá výrazové složky hry, muzikálnost i osobitost hudebního projevu
- vytvoří doprovod k písním dle akordových značek
- prohlubuje a rozvíjí technické dovednosti na skladbách vyšší obtížnosti

- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru či orchestru nebo sborový zpěv

3. a 4. ročník

Žák:

- ovládá nástrojové, technické a výrazové možnosti nástroje
- dokáže zahrát všechny durové i mollové stupnice rovným pohybem a protipohybem přes 2 oktávy (legato, staccato) s příslušnými akordy
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně těžkou skladbu – ví, jak si počínat ve stavbě tématu, při hře akordových značek, dokáže odlišit hru různých žánrů a stylů
- interpretuje přednesovou skladbu dle vlastního, vnitřního cítění
- vyjádří vlastní názor na svůj výkon a dokáže posoudit interpretaci svých spolužáků
- je schopen se profilovat ve zvoleném žánru
- nastuduje repertoár na absolventský koncert

Ročníková zkouška na II. stupni

— 2 skladby odpovídající náročnosti, odlišného charakteru a žánru

Žák v 1. a ve 3. ročníku ročníkovou zkoušku **nevykonává** v případě, že alespoň jednou za pololetí veřejně vystoupí (sólově, příp. v komorním seskupení nebo jako hráč v souboru/orchestru).

Studium II. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem, nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium minimálně na úrovni očekávaných výstupů 6. ročníku I. stupně.

6.2.24 Učební plán Sólový zpěv: učební plán č. H 24

Sólový zpěv	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
					.		.		.	.	.	.	.
Povinné předměty:													
Sólový zpěv	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:													
Komorní pěvecký sbor			(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Nepovinné předměty:													
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru													
Hra v orchestru													
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- rozvíjí hravou formou hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, hudební paměť a představivost, tonální cítění aj.)
- fixuje správnou artikulaci
- dbá na správné držení těla
- fixuje tři fáze dechu (nádech na bránici, zadržení dechu, prodloužený výdech)
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení prováděná hravou formou
- zpívá jednoduché lidové písně s hudebním doprovodem

I. stupeň

1. ročník

Žák

- fixuje zásady hlasové hygieny a pěvecké techniky
- soustavně dbá na správné a přirozené držení těla
- procvičuje klidné a hluboké dýchání na bránici
- uvolňuje bradu a čelist
- procvičuje vyrovnávání všech vokálů na jednom tónu ve střední hlasové poloze
- se učí hravou formou navozovat hlavový tón
- se učí spojovat notový zápis s hudební představou a správně jej reprodukovat
- zpívá s hudebním doprovodem a učí se zpěvu jednoduchých lidových písní a cappella
- se učí diskutovat o obsahu a náladě písně s učitelem
- je schopen nenáročným pohybem a gesty znázornit obsah zpívaných písní (dramatizace písní), a to s ohledem na svůj věk, schopnosti, temperament a jedinečnost
-

Ročníková zkouška

2 písně odlišného tempa a charakteru, z toho jedna píseň lidová (přednes z paměti)

2. ročník

Žák

- zdokonaluje klidné a hluboké dýchání na bránici
- se učí hravou formou další práci s dechem (hospodaření s dechem, dechová opora pomocí pocitů, představ)
- dbá na uvolněnou bradu a čelist
- zvukově vyrovnává vokály, rozšiřuje dle svých možností hlasový rozsah nad oktávu
- vyrovnává hlas v celé své hlasové poloze
- se učí rozeznat hrudní a hlavový tón
- používá různá sestupná a vzestupná hlasová cvičení v rozsahu kvinty
- se seznamuje s kantilénou a legatem

Ročníková zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů (přednes z paměti)

3. ročník

Žák

- zná zásady hlasové hygieny a základy pěvecké techniky
- využívá klidné, hluboké dýchání na bránici
- zdokonaluje práci s dechem (dechovou oporu, hospodaření s dechem)
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály a stále dbá na uvolněnou čelist
- podle svých možností dále rozšiřuje hlasový rozsah
- rozezná hlavový a hrudní tón
- se učí spojovat hlavovou a hrudní rezonanci
- vyrovnává hlasový rozsah
- se učí hravou formou pracovat s hrtanem a uvolňovat ho pomocí pocitů např. zívání aj.
- pracuje s kantilénou

- zpívá hlasová cvičení v rozsahu kvinty a tónický kvintakord s využitím legata
- se učí zpívat dvojhlasně i vícehlasně
- se učí zpěvu se složitějším doprovodem

Ročníková zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů (přednes zpaměti)

4. ročník

Žák

- prohlubuje svou pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- se učí využívat žeberně-bráničního dýchání
- uvědoměle buduje dechovou oporu
- spojuje hlavovou a hrudní rezonanci
- pracuje dále na rozšiřování hlasového rozsahu podle svých individuálních možností
- pracuje na uvolňování hrtanu
- zpívá podle potřeby hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zpívá dvojhlasé i vícehlasé písně
- zpívá se složitějším doprovodem a zpívá jednodušší lidovou píseň a cappella

Ročníková zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů, 1 píseň z komorního repertoáru (přednes zpaměti)

5. ročník

Žák

- pracuje s pěveckou, dechovou a artikulační technikou
- využívá žeberně-bráničního dýchání a zdokonaluje uvědomělé budování dechové opory
- zpívá podle potřeby hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zazpívá rozložený kvintakord s vrchní oktávou legato
- využívá cílevědomě legato v písních
- zpívá na volném hrtanu
- má smysl pro intonační přesnost
- má povědomí o kultivovaném hlasovém projevu
- se seznamuje s pěveckou literaturou a s předními pěveckými interprety
- se učí taktně a adekvátně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců

Ročníková zkouška

1 lidová a 2 umělé písně odlišných charakterů (přednes zpaměti)

6. ročník

Žák

- ovládá základní pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- má smysl pro správné frázování
- využívá legato s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází
- rozvíjí smysl pro kultivovaný a přirozený pěvecký projev
- připravuje zpěv staccata
- má povědomí o potřebě intonační sebekontroly
- se učí samostatnosti při nastudování skladeb
- využívá poznatky získané z předchozího studia k samostatné práci
- se seznamuje (podle svých individuálních schopností) se základy hry na klávesový nástroj a získané dovednosti využívá k samostatnému cvičení
- získává přehled o pěvecké literatuře a přeních pěveckých interpretech

Ročníková zkouška

1 lidová a 2 umělé písně odlišných charakterů (přednes z paměti)

7. ročník

Žák

- samostatně ovládá základy pěvecké, dechové a artikulační techniky
- samostatně a uvědoměle ovládá dechovou oporu
- pracuje na základech hry na klávesový nástroj, sloužících k samostatnému cvičení
- je schopen samostatné intonační a technické sebekontroly
- se orientuje v základech pěvecké literatury a má přehled o předních pěveckých interpretech
- se svědomitě připravuje na absolventský koncert odpovídající úrovni 7. ročníku

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

II. stupeň

* Souhrnné ročníkové výstupy II. stupně pro předmět Komorní pěvecký sbor jsou uvedeny v oddílu Kolektivní interpretace (kapitola 7.6).

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na vědomosti získané v I. stupni studia
- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- v celém svém hlasovém rozsahu propojuje hlavový a hrudní rejstřík
- plně ovládá zvládnutou dechovou techniku
- ovládá samostatně základy pěvecké techniky, je schopen samostatné sebekontroly
- kultivuje nadále tvoření tónu
- zvládá pohotovou orientaci v notovém zápisu

- získané vědomosti využívá při interpretaci skladeb na veřejných vystoupeních

3. a 4. ročník

Žák

- navazuje na vědomosti získané v předešlém studiu
- studuje jednodušší árie podle svých individuálních možností
- má přehled o pěveckých interpretech a orientuje se v základní pěvecké literatuře
- je schopen samostatného nastudování skladeb
- získává zkušenosti pro práci s dynamikou
- je schopen samostatného rozezpívání a samostatného cvičení
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální skladby
- kultivovaně interpretuje přednesové skladby na veřejných vystoupeních

Ročníková zkouška 1. - 3. ročník

1 lidová píseň a 2 umělé písně různých stylových období

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským vystoupením.**

6.2.25 Přípravná hudební výchova: učební plán č. H 25

Přípravná hudební výchova (PHV) – varianta A

PHV A	Týdenní dotace		
	I. pololetí	II. pololetí	Počet žáků ve skupině
Povinné předměty			
PHV	1	1	Maximálně 25
Nástrojové kroužky		1	2 – 4 žáci *
Nepovinné předměty:			
Přípravný sbor	1	1**	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	

Přípravná hudební výchova (PHV) – varianta B

PHV B	Týdenní dotace		
	I. pololetí	II. pololetí	Počet žáků ve skupině
Povinné předměty			
PHV	1	1	Maximálně 25
Nástrojové kroužky	1	1	2 – 4 žáci *
Nepovinné předměty:			
Přípravný sbor	1	1**	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	

Poznámky:

- * hodinu lze rozdělit na dvě části
- ** od 2. pololetí se Přípravný sbor stává nepovinným předmětem

Cílem přípravné hudební výchovy je především rozvoj hudebnosti dětí a podchycení jejich zájmu o hudbu. Hravou formou je u nich rozvíjeno sluhové vnímání, intonační a rytmické cítění. Je určena pro žáky pěti- až sedmileté.

Varianta A

Je určena dětem, které na začátku školního roku **nemají zvolený hudební nástroj**. V prvním pololetí navštěvují kolektivní výuku Přípravné hudební výchovy v rozsahu 2 hodin týdně (PHV + Přípravný sbor), od druhého pololetí mají žáci skupinové vyučování hry na vybraný nástroj, přípravný sbor se stává nepovinným předmětem.

Varianta B

Je určena pro děti, které na začátku školního roku **mají zvolený hudební nástroj**. Tyto děti jsou vyučovány v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně (1 hodina kolektivní výuky Přípravné hudební výchovy, 1 hodina Přípravného sboru a 1 hodina individuální nebo skupinové výuky hry na hudební nástroj).

Žáci

- rozlišují výšku tónů, dokáží pohybem znázornit vysoký nebo nízký tón
- poznají a pohybem znázorní stoupající a klesající melodii
- se učí výšku tónu nejen poznat, ale ji i správně intonovat
- se učí správně intonovat stoupající a klesající melodie a nejjednodušší lidové písně
- dokáží správně reprodukovat hru na tělo, rytmické ozvěny, rytmická říkadla aj.
- využívají různé sluchové a rytmické hry volené učitelem
- se učí správně využívat nástrojů orffovského instrumentáře k doprovodné hře
- se seznamují s hodnotami not
- poznají a umí nakreslit houslový klíč a notu
- se orientují v notové osnově v rozsahu c^1 - c^2
- se pomocí slabik a obrázků učí rozlišovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
- aktivně poslouchají krátké skladby a písně

6.2.26 Hudební nauka: učební plán č. H 26

Předmět Hudební nauka je povinný pro všechny žáky navštěvující hudební obor, a to od 1. do 5. ročníku I. stupně v rozsahu 1 hodiny týdně. Jedná se o kolektivní výuku, přičemž v jedné skupině může být najednou vyučování max. 15 žáků. Na odloučených pracovištích je z organizačních důvodů umožněno vyučovat kolektiv složený z několika ročníků (výuka pak musí být těmto podmínkám přizpůsobena, např. společným výkladem totožné látky v různých ročnících, větším důrazem na samostatnou činnost žáků apod.).

Hudební nauka vytváří teoretický fundament pro umělecký vývoj každého žáka, je nedílnou součástí individuální nástrojové/pěvecké výuky a tvoří s ní integrální celek. Žáci si během 5letého učebního cyklu osvojují znalosti jednotlivých složek hudební řeči vč. jejího

grafického záznamu (notopis, artikulace, dynamika, metrum a tempo, výraz), poznávají hudební formu od nejjednodušších prvků (motiv, téma, věta) ke složitějším celkům a seznamují se s vývojem hudební kultury v českém i evropském kontextu od nejstarších dob až po současnost s důrazem na přední osobnosti, které tento vývoj utvářely (skladatelé, interpreti), a to především na základě aktivního poslechu vybraných ukázek. Vedle toho žáci systematicky rozvíjejí vlastní hudebnost pomocí melodicko-rytmických úryvků a prací s nimi a tvořivou činností zejména s lidovými písněmi. V hlavní budově je k výuce hudební nauky využívána počítačová učebna s interaktivní tabulí, pro niž jsou učiteli vytvořeny multimediální prezentace vč. pracovních listů pro samostatnou (domácí) přípravu žáků a aktivit pro skupinovou práci v hodinách. Výstupy z jednotlivých ročníků vycházejí z očekávaných výstupů vzdělávacího obsahu oblasti Recepce a reflexe hudby RVP ZUV.

1. ročník

Žáci

- rozlišují zvuk a tón, vlastnosti tónu
- definují a popíší vzhled noty, notovou osnovu, houslový – G klíč
- vyjmenují hudební abecedu, umí ji zazpívat
- se orientují v délce not a pomlk (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová)
- rozlišují pojmy stupnice a tónina
- formulují definici durové stupnice, poznají a zapíší stupnici C dur, G dur a F dur, rozlišují vzestupný a sestupný trojzvuk, orientují se v příslušných tóninách
- se seznámí s taktý a taktovými čárami, orientují se v taktech $C = 4/4, 3/4, 2/4, 3/8$ a $6/8$
- se seznámí s notou a pomlkou půlovou s tečkou a čtvrt'ovou s tečkou
- objasní rozdíly mezi základními dynamickými značkami: piano, forte
- rozlišují mezi základními druhy artikulace – staccato, legato
- se seznámí se základními tempovými označeními – andante, moderato, allegro
- charakterizují půltón, celý tón
- rozlišují základní posuvky (křížek, béčko, odrážka), seznámí se s pořadím křížků a béček v předznamenání
- si fixují čtení not z houslového klíče v rozsahu $g - c^3$
- rozlišují basový (F klíč) a houslový klíč
- rozpoznají základní značky v notopisu: repetice, ligatura
- se seznamují s hudebními nástroji (vizuálně, pomocí audio nahrávek) – klavír, housle, kontrabas, kytara, flétna, trubka, buben aj.
- aktivně poslouchají krátké skladby a písně, pracují s nimi

2. ročník

Žáci

- si upevňují učivo 1. ročníku
- charakterizují pojem předznamenání stupnic
- se orientují v durových stupnicích do 4 křížků a 4 béček
- poznají a zapíší tónický durový kvintakord (trojzvuk) k probíraným stupnicím

- se seznámí s a moll, sluchově se učí identifikovat a rozeznat stupnici durovou a mollovou
- odvozuji vzdálenější dynamická odstínění: pianissimo, mezzoforte, fortissimo, crescendo, decrescendo
- používají a dovedou zapsat noty na pomocných linkách
- se orientují v zápisu not do basového klíče a seznámí se s druhy oktáv
- vyjmenují a zapíší základní intervaly, zdůvodní definici intervalů
- si fixují a zpívají opěrné písně k probíraným intervalům
- znají a užívají další tempová označení: adagio, ritardando, accelerando
- rozpoznají další značky v notopisu: prima a sekunda volta, da capo atd.
- pojmenují a sluchem poznají základní hudební nástroje, orientují se ve zpěvních hlasech
- aktivně poslouchají vybrané skladby a učí se pojmenovat jejich charakter a náladu
- si upevňují znalosti taktů rytmickými cvičeními
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)

3. ročník

Žáci

- si opakují a prohlubují probrané učivo z předchozích ročníků
- definují a zapíší mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček (stupnice aiolská, harmonická, melodická), rozlišují mezi paralelními a stejnojmennými stupnicemi
- sestaví a učí se formulovat definici obrátů k příslušným akordům, zachycují do notové osnovy durový a mollový kvintakord a identifikují k nim náležící obraty
- sluchově identifikují a rozlišují kvintakord durový a kvintakord mollový
- rozliší hlavní stupně ve stupnici: tónika, subdominanta, dominanta
- prozkoumají život a dílo Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka s důrazem na jejich význam pro českou hudební kulturu
- se orientují v základních intervalech a rozvíjejí rozlišení intervalů čistých a velkých (sluchově, teoreticky a prakticky)
- si fixují doposud probrané italské hudební názvosloví a rozšiřují výběr o další tempová, dynamická či přednesová označení
- definují značky v notách – triola, akcent (důraz), synkopa, koruna, hra o oktávu výš
- na základě vizuální i sluchové ukázky rozpoznají hudební nástroje a zařadí je do příslušných nástrojových skupin
- se věnují zdokonalování uvědomělého poslechu z vybraných kapitol dějin hudby, odrážejících se od potřeb hudební nauky a hlavního oboru
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamenají jednoduchou hudební myšlenku
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)

4. ročník

Žáci

- opakují probrané učivo z 1. – 3. ročníku

- znají předznamenání durových a mollových stupnic zkombinované se znalostí kvintového a kartového kruhu
- doplní získané vědomosti durovými stupnicemi do 7 křížků a 7 béček
- dosažené informace o durových stupnicích aplikují do stupnic mollových do 7 křížků a 7 béček, dokáží rozlišit pojmy tónina a tónorod
- rozliší a uplatní kvintakordy durové a mollové k probíraným stupnicím, včetně jejich obrátů
- dosavadní znalosti o stupnicích a akordech prohlubují o další pojmy: subdominantní a dominantní kvintakord, dominantní septakord
- se seznámí s problematikou transpozice a umí ji prakticky aplikovat
- se vedle dosud probraných taktů (osminové, čtvrt'ové) orientují i v taktech půlových, zejména v 2/2 (alla breve)
- se seznámí s melodickými ozdobami: příraz, nátryl, mordent, skupinka, obal, trylek
- si prohlubují další znalosti italského hudebního názvosloví podle aktuálních potřeb
- znají intervaly základní a učí se odvozovat intervaly příbuzné, vedle svrchních intervalů pracují i s intervaly spodními
- zařadí a porovnají nejvýznamnější představitele dějin hudby baroka a klasicismu (J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. van Beethovena)
- se orientují v problematice hudební kultury, dokáží vysvětlit pojmy: orchestr, komorní soubor, pěvecký sbor (a jejich druhy), balet
- rozvíjí podstatu národního uvědomění s vazbou na hudbu (Národního divadlo, Rudolfinum, Pražské jaro, Česká filharmonie)
- probrané učivo doplňují kvalitním výběrem poslechu rozličných hudebních období a stylů
- znají a používají enharmonicou záměnu, dvojzvýšené a snížené tóny
- rytmicky i intonačně reprodukují jednoduchý notový zápis, zaznamenají jednoduchou hudební myšlenku
- vytvářejí vlastní melodické a rytmické útvary
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)

5. ročník

Žáci

- si prohlubují a fixují učivo probrané v předešlých ročnících pomocí systematizace a přehledů
- objasní pojem tetrachord a aplikují ho v jednotlivých typech stupnic
- poznají a podrobně analyzují dílčí jednotky, které utvářejí hudební formy: motiv, téma, dvoutaktí, hudební věta, perioda
- objasní hudební formy vycházející z probírané učební látky (malá a velká písňová forma, koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň, opera ad.), získané poznatky obohacují o aktivní poslech
- se orientují v notopisu a vysvětlí další značky: coda, da segno atd.
- poznávají další drobnější notové hodnoty (nota a pomlka dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová)

- se seznamují s hudebními nástroji oblasti lidové a folklorní hudby
- si dají do souvislosti získané informace o intervalech z předešlých ročníků s intervaly zvětšenými a zmenšenými
- vytvoří zvětšený a zmenšený kvintakord, dominantní septakord s příslušnými obraty
- znalosti o akordech aplikují na čtení a praktickou aplikaci kytarových značek
- se věnují rozdělení elementárních mezníků v dějinách hudby a seznamují se s životem a dílem klíčových skladatelských osobností (pravěk, starověk, středověk - renesance, novověk – baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus, hudba 20. a 21. století)
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamenají jednoduchou hudební myšlenku
- vytvářejí vlastní melodické a rytmické útvary
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)
- obohacují své znalosti nauky o nástrojích o profily významných českých i světových interpretů (vč. pěvců a dirigentů)

7. Kolektivní interpretace: učební plán č. H 27

Žák hudebního oboru volí z následujících možností:

Hra v souboru

Hra v orchestru

Komorní hra

Sborový zpěv

Komorní zpěv

Praxe klávesových nástrojů

Doprovod/Korepetice

Předmět se zaměřuje na rozvíjení individuálních dovedností (Praxe klávesových nástrojů) i dovedností ke spolupráci minimálně dvou hráčů (zpěváků). Žáci se učí vzájemnému respektu a odpovědnosti za společný výsledek. V případě souhry různých nástrojů si žáci obohacují svou zvukovou představivost. Je možné se jednomu předmětu věnovat několik let, lze je také střídat – nejdříve však na začátku každého školního roku. Na škole je vytvořen několikaúrovňový systém kolektivní interpretace, který začíná již v přípravném studiu a prochází bez přerušování prvním i druhým stupněm studia. Všichni žáci jsou tímto způsobem zapojeni do kolektivní interpretace během celého studia.

Pozn.: Pokud žák absolvoval alespoň I. stupeň studia a zároveň chce nadále navštěvovat pouze kolektivní výuku (zpravidla souborová nebo orchestrální hra), tak je mu to umožněno v rámci doplňkové činnosti ZUŠ Karla Malicha.

7.1 Hra v souboru

Jedná se o interpretaci pěti a více hráčů jednoduchých skladeb různých stylových období zpravidla rozdělených do 1–3 hlasů. Tyto soubory zpravidla fungují v rámci jednotlivých oddělení.

1. přípravný ročník I. stupně - 2. ročník I. stupně – **předmět nepovinný**
2. ročník I. stupně – 4. ročník II. stupně – **předmět povinný**

I. stupeň

Žáci:

- mohou být zařazeni do souborové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v souborové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v souboru
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- učí se sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- učí se pohotově číst notový zápis
- přizpůsobují se svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu

II. stupeň

Žáci:

- jsou vzorem začínajícím žákům

- pomáhají s přípravou zkoušky a vystoupení
- pomáhají dirigentovi s rozehráváním a laděním mladších členů
- komunikují se spoluhráči i dirigentem
- zdokonalují hru s agogikou, intonační, dynamickou a rytmickou přesností
- samostatně se připravují do zkoušek
- přizpůsobují se svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- plně si uvědomují odpovědnost za společnou práci
- dovedou objektivně zhodnotit výkon svůj i svých spoluhráčů

7.2 Hra v orchestru

Jedná se o interpretaci 9 – ti a více hráčů složitějších skladeb různých slohových období zpravidla rozdělených do 4 a více hlasů. Tyto orchestry fungují zpravidla v rámci jednotlivých oddělení, ale zároveň se snaží i o propojení různých nástrojových seskupení nebo o spolupráci s pěveckými sbory.

3. a 4. ročník I. stupně – **předmět nepovinný**

5. ročník I. stupně – 4. ročník II. stupně – **předmět povinný**

I. stupeň

3. - 7. ročník

Žáci:

- učí se uplatňovat znalosti a dovednosti získané v hlavním oboru a hudební nauce
- formují si pohotové čtení z notového zápisu
- získávají základní návyky pro hru v orchestru
- učí se vnímat zvuk celého souboru i jednotlivců
- učí se sledovat dirigenta a hrát podle jeho gest
- poznávají a rozlišují základní dirigentská gesta
- rozvíjí intonační a sluchovou představivost
- prohlubují kolektivní práci
- osvojují si základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- dodržují zásady etického a estetického vystupování na veřejnosti
- seznamují se s koncertní a orchestrální praxí
- vytvářejí si vlastní názor na interpretaci a učí se komunikovat se spoluhráči i dirigentem
- získávají přehled o podobných souborech ve svého okolí
- účastní se vystoupení a akcí
- starají se s pečlivostí o svěřený nástroj, uniformu a notový materiál.

II. stupeň

1. - 4. ročník

Žáci:

- jsou vzorem začínajícím žákům
- pomáhají s přípravou zkoušky a vystoupení
- pomáhají dirigentovi s rozehráváním a laděním mladších členů
- komunikují se spoluhráči i dirigentem

- zdokonalují hru s agogikou, intonační, dynamickou a rytmickou přesností
- samostatně se připravují do zkoušek
- přizpůsobují se svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- plně si uvědomují odpovědnost za společnou práci
- dovedou objektivně zhodnotit výkon svůj i svých spoluhráčů

7.3 Komorní hra

Jedná se o interpretaci 2 – 9 hráčů skladeb různých slohových období.

Tento předmět je ve všech ročnících ZUŠ Karla Malicha předmětem nepovinným.

I. stupeň

- učí se poslouchat své spoluhráče
- přizpůsobují se svým spoluhráčům v rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- dbají na intonaci, ladění unisono i v akordech
- dbají na správné frázování a nádechy
- snaží se naučit samostatně naladit nástroj v seskupení
- pod dohledem učitele se učí samostatnosti při nácviu skladeb (udání tempa, nástupů atd.)
- vytvářejí si smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- jsou schopni samostatné práce na jednodušších skladbách

II. stupeň

- rozvíjejí dovednosti ze studia na I. stupni
- zvládají s jistotou vedení svých hlasů v náročnějších skladbách /polyfonie/
- seznamují se s různými styly a žánry /jazz apod./
- jsou schopni si navzájem poradit a pomoci při zvládnutí obtížnějších míst v partech

7.4 Sborový zpěv

Výuka předmětu Sborový zpěv je koncipována do dvou sborů, a to Přípravného sboru (určen pro žáky 1. ročníku přípravného studia) a Dětského pěveckého sboru Malicháček (určen pro žáky od 2. ročníku přípravného studia).

Pozn.: Žáci studijního zaměření Sólový zpěv mají svůj vlastní předmět v oblasti kolektivní interpretace, který je realizován v Komorním pěveckém sboru (viz 7.5 Komorní zpěv).

7.4.1 Vyučovací předmět Přípravný sbor

1. pololetí 1. ročníku přípravného studia – **předmět povinný**
2. pololetí 1. ročníku přípravného studia – **předmět nepovinný**

Přípravné studium

Žák:

- rozvíjí hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační a tonální cítění aj.)
- si fixuje postupně zásady hlasové výchovy
- se naučí správnému pěveckému postoji
- uplatňuje správné dýchání na bránici a dodržování tří fází dechu
- uvolňuje čelist na jednotlivé vokály a fixuje si správnou artikulaci
- provádí rozezpívání na jednom tónu a zpívá sestupné, později i vzestupné melodie
- si procvičuje stupnicové postupy a opakované tóny, tónický kvintakord
- umí zopakovat slyšený tón
- umí do tónu slyšeného zazpívat tón jiný
- zpívá s doprovodem a učí se zpěvu jednoduchých lidových písní a cappella
- vystupuje na akcích školy a na dalších akcích drobnějšího charakteru
- je veden k odpovědnosti za společný výkon

7.4.2 Vyučovací předmět Dětský pěvecký sbor Malicháček

Dětský pěvecký sbor (DPS) Malicháček působí na Základní umělecké škole Karla Malicha od školního roku 2015/2016 a je otevřen všem žákům hudebního oboru (bez ohledu na zaměření) zpravidla od 2. přípravného ročníku I. stupně – prozatím bez omezení horní věkové hranice. Jedná se o pěvecký sbor fungující v jedné dětské skupině, který nemá zřízena dílčí sborová oddělení (členěná např. podle věku). Zkouška probíhá 1x týdně a vedle hlavního předmětu (sborový zpěv) v sobě zahrnuje dále hlasovou výchovu a zpěv z listu, které vyučující zařazuje do výuky ve vhodném období a v potřebném rozsahu na základě jak individuálních potřeb žáka, tak i celé skupiny. Všichni sboristé, kteří výuku aktivně navštěvují, mají povinnost se zkoušek účastnit v celém jejich rozsahu.

2. přípravný ročník I. stupně – 3. ročník I. stupně – **předmět nepovinný**

4. ročník I. stupně – 4. ročník II. stupně – **předmět povinně volitelný**

Přípravné studium

Žák

- se orientuje v elementárním notovém zápisu
- využívá tvoření tónu v dynamice p – mf
- rozvíjí rytmické i melodické cítění a smysl pro kvalitu zpívaných tónů
- rozvíjí hudební paměť a představivost
- dbá na správné a uvolněné sezení, jakož i na držení těla při zpěvu
- používá při zpěvu správný postoj
- používá klidné dýchání
- ovládá zpěv jednoduchých písní přiměřeného rozsahu
- dbá na samostatnou domácí přípravu (učení textů)

I. stupeň

1.–2. ročník

Žák:

- upevňuje a rozvíjí znalosti a dovednosti získané v přípravném studiu (pokud ho absolvoval)
- zná noty v rámci svého hlasového rozsahu, který stále rozšiřuje
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu (jednohlas, klavírní doprovod)

- dbá na správný pěvecký postoj, jakož i správné a uvolněné sezení u zpěvu
- dbá na správné dýchání při zpěvu a výslovnost
- využívá tvoření tónu v dynamice p – mf
- rozvíjí rytmické, intonační a melodické cítění
- si osvojuje schopnost měkkého nasazení tónu
- rozvíjí smysl pro kvalitu zpívaných tónů, jakož i svou hudební paměť a představivost
- si osvojuje schopnost zpěvu a cappella v jednohlasu
- dokáže vnímat náladu skladby
- získává schopnost propojení notového zápisu s orientací při zpěvu
- reaguje na gesta sbormistra
- dbá na samostatnou domácí přípravu (učení textů)
- ovládá zpěv unisono písni přiměřeného rozsahu
- spolupracuje s ostatními sboristy
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

3.–5. ročník

Žák:

- zdokonaluje své znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu (pokud ho absolvoval)
- dbá na správný pěvecký postoj
- si osvojuje žeberně-brániční dýchání
- uvědoměle používá hlavový tón
- orientuje se v notovém zápisu (jednohlas, dvojhlas, instrumentální doprovod)
- využívá tvoření tónu v dynamice p – mf
- rozvíjí rytmické, intonační i melodické cítění
- rozvíjí dále svou hudební paměť a představivost
- získává nové dovednosti při zpěvu z listu
- prohlubuje schopnost propojení notového zápisu s orientací při zpěvu
- poslouchá hudební ukázky k vybraným skladbám
- užívá přípravných cvičení předcházejících zpěvu dvojhlasu a vícehlasu
- ovládá zpěv min. dvojhlasých skladeb přiměřené náročnosti
- se zdokonaluje ve zpěvu a cappella skladeb
- vnímá náladu skladby
- umí základní schémata dirigentských gest – 2/4, 3/4, 4/4 takt
- reaguje na gesta sbormistra
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- dbá na samostatnou domácí přípravu (učení textů)
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

6.–7. ročník

Žák:

- zdokonaluje své znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu (pokud ho absolvoval)
- ovládá žeberně-brániční dýchání i tvorbu hlavového tónu
- zvládá vyrovnávání vokálů
- využívá rozšířený hlasový rozsah a dle svých individuálních schopností umí přecházet mezi hlasovými rejstříky
- orientuje se v notovém zápisu (jednohlas, dvojhlas, vícehlas, instrumentální doprovod)
- využívá veškerou dynamickou škálu zpěvu

- rozvíjí rytmické, intonační i melodické cítění, jakož i svou hudební paměť a představivost
- rozvíjí schopnost zpívat a cappella ve vícehlasu
- zdokonaluje svou schopnost zpěvu z listu i u náročnějších skladeb
- ovládá schopnost propojení notového zápisu s orientací při zpěvu
- ovládá zpěv vícehlasých skladeb
- adekvátně reaguje na gesta sbormistra
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

II. stupeň

1.– 2. ročník

Žák:

- zdokonaluje své znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu (pokud ho absolvoval), zejména s důrazem na adekvátní úroveň hlasové výchovy
- zdokonaluje kvalitu své hlasové techniky
- pracuje s větším rozsahem dynamických a agogických výrazových prostředků
- kultivovaně interpretuje hudební fráze
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasé skladbě
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při nácviu a interpretaci sborových skladeb
- reaguje s jistotou na dirigentská gesta
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- podílí se na organizační přípravě koncertů a vystoupení
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

3. – 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje své znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu (pokud ho absolvoval), zejména s důrazem na adekvátní úroveň hlasové výchovy
- prohlubuje samostatně kvalitu své hlasové techniky
- pracuje s větším rozsahem dynamických a agogických výrazových prostředků
- kultivovaně interpretuje hudební fráze
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasé skladbě
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při nácviu a interpretaci sborových skladeb
- reaguje s jistotou na dirigentská gesta
- je vzorem pro mladší žáky
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- podílí se na organizační přípravě koncertů a vystoupení
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

7.5 Vyučovací předmět Komorní zpěv – Komorní pěvecký sbor

Předmět Komorní zpěv spadá do oblasti kolektivní interpretace, primárně určené žákům studijního zaměření Sólový zpěv. Je realizován v Komorním pěveckém sboru – tělese, jehož repertoár tvoří literatura odpovídající úrovni žáků.

1. přípravný ročník I. stupně – 2. ročník I. stupně – **předmět nepovinný**

3. ročník I. stupně – 4. ročník II. stupně – **předmět povinně volitelný**

I. stupeň

Přípravné studium

Žák:

- užívá přípravných cvičení
- využívá dovedností a znalostí získaných v předmětu sólový zpěv
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- učí se kolektivní spolupráci
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

1. – 2. ročník

Žák:

- využívá dovedností a znalostí získaných v předmětu sólový zpěv
- rozvíjí schopnost zpěvu a cappella
- učí se dělit pozornost
- užívá přípravných cvičení předcházejících zpěvu dvojhlasu a vícehlasu (rytmický dvojhlas, rytmický vícehlas, rytmický kánon, zpěv písní ve štafetě, zpěv dvou odlišných písní dohromady aj.)
- seznamuje se se zpěvem kánonů
- zpívá prodlevy v jednom hlase
- seznamuje se se zpěvem nejsnazšího dvojhlasu
- reaguje na gesta sbormistra
- dbá na samostatnou domácí přípravu spočívající zejména v učení textů
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

3.–5. ročník

Žák:

- využívá dovedností a znalostí získaných v předmětu Sólový zpěv
- navazuje na dovednosti získané z předchozího studia komorního zpěvu (pokud ho absolvoval)
- rozvíjí dosud získané hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační, tonální a harmonické cítění aj.)
- zpívá snazší i náročnější dvojhlasé písně podle svých individuálních možností
- užívá průpravných cvičení předcházejících zpěvu vícehlasu (trojhlasé a vícehlasé kányony, několik písní současně, lidový dvojhlas s třetím hlasem tvořeným tónikou a dominantou, dvojhlas s třetím hlasem ostinátním aj.)
- seznamuje se podle svých individuálních možností se zpěvem nejjednoduššího trojhlasu, případně vícehlasu
- reaguje na gesta sbormistra
- získává odpovědnost za společný výkon
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce

- dbá na samostatnou domácí přípravu spočívající zejména v učení textů
- prezentuje podle svých individuálních možností své dovednosti získané v komorním zpěvu na veřejných vystoupeních

6.–7. ročník

Žák:

- využívá samostatněji dovedností a znalostí získaných v předmětu Sólový zpěv
- navazuje na dovednosti získané z předchozího studia komorního zpěvu (pokud ho absolvoval)
- rozvíjí dosud získané hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační, tonální a harmonické cítění aj.)
- získává potřebné znalosti sloužící ke zpěvu z listu (seznamuje se s opěrnými písněmi a solmizačními slabikami)
- vhodně interpretuje vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr a styl
- reaguje na gesta sbormistra
- podílí se na přípravě společných vystoupení a získává odpovědnost za společný výkon
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- prezentuje podle svých individuálních možností své dovednosti získané v komorním zpěvu na veřejných vystoupeních

II. stupeň

1. – 2. ročník

Žák:

- využívá samostatněji dovedností a znalostí získaných v předmětu Sólový zpěv
- navazuje na dovednosti získané z předchozího studia komorního zpěvu (pokud ho absolvoval)
- rozvíjí dosud získané hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační, tonální a harmonické cítění aj.)
- zdokonaluje svoji schopnost zpěvu z listu a samostatnou orientaci v notovém zápisu
- vhodně interpretuje vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr a styl
- reaguje s jistotou na gesta sbormistra
- podílí se na přípravě společných vystoupení a získává odpovědnost za společný výkon
- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- prezentuje podle svých individuálních možností své dovednosti získané v komorním zpěvu na veřejných vystoupeních

3. – 4. ročník

Žák:

- využívá samostatněji dovedností a znalostí získaných v předmětu Sólový zpěv
- navazuje na dovednosti získané z předchozího studia komorního zpěvu (pokud ho absolvoval)
- rozvíjí dosud získané hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační, tonální a harmonické cítění aj.)
- zdokonaluje svoji schopnost zpěvu z listu a samostatnou orientaci v notovém zápisu
- vhodně interpretuje vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr a styl
- reaguje s jistotou na gesta sbormistra
- podílí se na přípravě společných vystoupení a získává odpovědnost za společný výkon

- prokáže schopnost kolektivní spolupráce
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- prezentuje podle svých individuálních možností své dovednosti získané v komorním zpěvu na veřejných vystoupeních

7.6 Vyučovací předmět Praxe klávesových nástrojů

Cílem tohoto předmětu je seznámit žáky studující hru na vybraný klávesový nástroj (klavír, varhany a EKN) s elementárními zákonitostmi hry na ostatní klávesové nástroje, mimo jejich hlavní studijní zaměření. Výuka probíhá ve skupinách po čtyřech blocích (cembalo, EKN, čtyřruční hra na klavír + základy klavírní improvizace, varhany), přičemž každý blok trvá jedno čtvrtletí. Za jeden školní rok tedy žáci absolvují výuku u všech čtyř výše zmíněných nástrojů pod odborným dohledem konkrétního pedagoga.

4. ročník I. stupně – 7. ročník I. stupně: **předmět povinně volitelný**

1. ročník II. stupně – 4. ročník II. stupně: **předmět povinně volitelný**

7.6.1 Vyučovací předmět Hra na cembalo

Studium je zaměřeno na seznámení žáka se specifiky cembalové hry, získávání informací o principu, fungování a také o historickém vývoji nástroje. Těžištěm výuky je interpretace skladeb z období baroka a klasicismu, a to jak v sólové hře, tak v komorních seskupeních ve spolupráci s žáky jiných oborů.

I. stupeň

4.–5. ročník

Žák:

- uplatňuje své pianistické dovednosti, skladby z období baroka či klasicismu hrané v hlavním předmětu interpretuje s historickým poučením učitele na cembalo a uvědomuje si rozdíl mezi zvukem a hrou na obou nástrojích
- hraje z listu jednodušší skladbu z téhož období
- zvládne interpretovat i jednodušší korepetici z téhož období
- poslouchá nahrávky světových cembalistů či komorní hudby s cembalem
- zapojuje do hry tzv. prstový pedál

6.–7. ročník

Žák:

- uplatňuje své pianistické dovednosti, skladby z období baroka či klasicismu hrané v hlavním předmětu interpretuje s historickým poučením učitele na cembalo a uvědomuje si rozdíl mezi hrou na klavír a cembalem
- nastuduje samostatně zadanou skladbu
- hraje z listu jednodušší skladbu
- se zapojuje do komorní hry, korepetic, zvládá souhru s dalšími hráči a uvědomuje si spoluzodpovědnost za kolektivní interpretaci
- zapojuje do hry tzv. prstový pedál
- poslouchá nahrávky světových cembalistů či komorní hudby s cembalem

- orientuje se v problematice melodických ozdob a zvládá je zahrát
- seznamuje se s barokními tanci a jejich charakteristickými znaky

II. stupeň

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje své pianistické dovednosti, skladby z období baroka či klasicismu hrané v hlavním předmětu interpretuje s historickým poučením učitele na cembalo a uvědomuje si rozdíl mezi hrou na klavír a cembalem, uplatňuje zkušenosti získané v předchozím studiu (pokud ho absolvoval)
- hraje z listu
- zapojuje se do komorní hry, korepetic, zvládá souhru s dalšími hráči
- poslouchá nahrávky světových cembalistů, komorní hudby s cembalem
- seznamuje se s tvorbou francouzských clavecinistů a anglických virginalistů
- je poučen o teorii a praxi generálbasu
- orientuje se v základních hudebních formách v období baroka
- aktivně zkouší základní princip hry na cembalo, kdy levá ruka předchází pravou

3. – 4. ročník

Žák:

- uplatňuje své pianistické dovednosti, skladby z období baroka či klasicismu hrané v hlavním předmětu interpretuje s historickým poučením učitele na cembalo a uvědomuje si rozdíl mezi hrou na klavír a cembalem, uplatňuje zkušenosti získané v předchozím studiu (pokud ho absolvoval)
- hraje z listu
- nastuduje samostatně zadanou skladbu
- zapojuje se do komorní hry, korepetic, zvládá souhru s dalšími hráči
- poslouchá nahrávky světových cembalistů, komorní hudby s cembalem
- seznamuje se s tvorbou francouzských clavecinistů a anglických virginalistů
- zahraje jednoduchá generálbasová cvičení, příp. je umí i transponovat
- umí zapracovat melodické ozdoby do notového partu či urtextu
- orientuje se v základních hudebních formách v období baroka
- aktivně zkouší základní princip hry na cembalo, kdy levá ruka předchází pravou

7.6.2 Vyučovací předmět Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Studium je zaměřeno na osvojení základních uživatelských znalostí ke hře na keyboard a jejich praktickém využití v jednotlivých stylech populární hudby. Cílem výuky je tvořivě seznámit žáka s jednotlivými hudebními styly, poukázat na jejich specifika a v součinnosti s potřebnými znalostmi keyboardu u něj rozvíjet sluchové a improvizální schopnosti s přihlédnutím k jeho individuálním schopnostem.

I. stupeň

4.–5. ročník

Žák:

- se seznamuje se základními funkcemi nástroje: master volume, voice, style
- používá tlačítka accomp, intro, ending, start/stop, tempo v doprovodné části nástroje
- při hře využívá rytmické citění
- doprovází známé písně pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- se učí zásady registrace (volby nástroje) a díky tomu volí požadovaný zvuk a doprovod
- umí pojmenovat jednotlivé ovládací prvky nástroje českou terminologií a zná i základní anglickou terminologii
- ovládá hru podle základních akordických značek
- využívá doprovodné rytmy při hře písní a skladeb: polka, waltz, beat, rock, swing atd.

6.–7. ročník

Žák:

- využívá hru akordů maj7, sus4, nónový akord včetně jejich obrátů
- vedle T, S, D a jejich obrátů používá při doprovodu písní i kvintakordy na vedlejších stupních
- transponuje melodii i doprovod jak samostatně, tak s pomocí tlačítka transpose
- se učí propojit elektronický klávesový nástroj se zvukovou aparaturou nebo zesilovačem
- prokáže pohotovou orientaci v akordických značkách
- nastaví a použije jednoduché zvukové a barevné efekty podle možností nástroje
- pracuje s internetem v hudebním prostředí (umí vyhledávat nahrávky a MIDI soubory)

II. stupeň

1. – 2. ročník

Žák:

- využívá základní funkce keyboardu (voice, style, tempo, start/stop)
- se seznamuje se složitějším nastavením nástroje - split, dual, registrační paměť, freeze, harmonize aj.
- zahraje podle akordických značek základní typy akordů
- vytvoří a upraví MIDI soubor pomocí počítače a některého notačního programu
- seznamuje se s funkcemi pedálu - sustain a switch pedály
- při interpretaci hudby různých žánrů respektuje charakter skladeb, jejich obsah a přizpůsobuje tomu styl hry a tvorbu doprovodu
- pomocí nástroje nahraje do PC hudební záznam ve zvukovém (wav) a MIDI formátu

3. – 4. ročník

Žák:

- využívá pokročilejší funkce keyboardu (voice, style, tempo, start/stop)
- seznamuje se se složitějším nastavením nástroje - split, dual, registrační paměť, freeze, harmonize aj.
- zahraje podle akordických značek všechny typy akordů
- vytvoří a upraví MIDI soubor pomocí počítače a některého notačního programu
- prohlubuje znalosti s funkcemi pedálu - sustain a switch pedály
- při interpretaci hudby různých žánrů respektuje charakter skladeb, jejich obsah a přizpůsobuje tomu styl hry a tvorbu doprovodu
- pomocí nástroje nahraje do PC hudební záznam ve zvukovém (wav) a MIDI formátu

7.6.2 Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Studium je zaměřeno na osvojení základních uživatelských znalostí ke hře na keyboard a jejich praktickém využití v jednotlivých stylech populární hudby. Cílem výuky je tvořivě seznámit žáka s jednotlivými hudebními styly, poukázat na jejich specifika a v součinnosti s potřebnými znalostmi keyboardu u něj rozvíjet sluchové a improvizální schopnosti s přihlédnutím k jeho individuálním schopnostem.

I. stupeň

4.–5. ročník

Žák:

- se seznamuje se základními funkcemi nástroje: master volume, voice, style
- používá tlačítka accomp, intro, ending, start/stop, tempo v doprovodné části nástroje
- při hře využívá rytmické cítění
- doprovází známé písně pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- se učí zásady registrace (volby nástroje) a díky tomu volí požadovaný zvuk a doprovod
- umí pojmenovat jednotlivé ovládací prvky nástroje českou terminologií a zná i základní anglickou terminologii
- ovládá hru podle základních akordických značek
- využívá doprovodné rytmy při hře písní a skladeb: polka, waltz, beat, rock, swing atd.

6.–7. ročník

Žák:

- využívá hru akordů maj7, sus4, nónový akord včetně jejich obrátů
- vedle T, S, D a jejich obrátů používá při doprovodu písní i kvintakordy na vedlejších stupních
- transponuje melodii i doprovod jak samostatně, tak s pomocí tlačítka transpose
- se učí propojit elektronický klávesový nástroj se zvukovou aparaturou nebo zesilovačem
- prokáže pohotovou orientaci v akordických značkách
- nastaví a použije jednoduché zvukové a barevné efekty podle možností nástroje
- pracuje s internetem v hudebním prostředí (umí vyhledávat nahrávky a MIDI soubory)

II. stupeň

Přípravný ročník, 1.–4. ročník

Žák:

- využívá základní funkce keyboardu (voice, style, tempo, start/stop)
- se seznamuje se složitějším nastavením nástroje - split, dual, registrační paměť, freeze, harmonize aj.
- zahraje podle akordických značek všechny typy akordů
- vytvoří a upraví MIDI soubor pomocí počítače a některého notačního programu
- se seznamuje s funkcemi pedálu - sustain a switch pedály

- při interpretaci hudby různých žánrů respektuje charakter skladeb, jejich obsah a přizpůsobuje tomu styl hry a tvorbu doprovodu
- pomocí nástroje nahraje do PC hudební záznam ve zvukovém (wav) a MIDI formátu

7.6.3 Čtyřruční hra + základy klavírní improvizace, harmonizace písní

Studium je zaměřeno na osvojení základních principů elementární klavírní improvizace, především s ohledem na harmonizaci písní (tvorbu kadencí, spojování akordů, stylový doprovod apod.). Tento blok rovněž slouží k výuce čtyřruční hry, jakožto repertoárovému rozšíření studovaných skladeb – nabízí širší využití podle individuálních schopností každého žáka a umožňuje mu uplatnit získané dovednosti v praktickém muzicírování.

I. stupeň

4.–5. ročník

Žák:

- porozumí základním pojmům charakteristickým pro čtyřruční hru (part primo, secondo, díl, téma, souhra).
- využívá svých dosavadních pianistických dovedností
- zvládá interpretovat jednoduchý spodní part v basovém klíči
- hraje (dle svých možností) čtyřruční skladby různých stylových období
- vnímá rozličnost hudebních stylů a volí adekvátní výrazové prostředky
- chápe hru jako společnou práci dvou hráčů
- chápe základní akordické značky, včetně označení dominantního septakordu
- drženým akordem doprovodí píseň
- zahraje základní harmonickou kadenci TSĐT v kvintakordové poloze i obratech v tóninách do dvou křížků a dvou bé
- spojuje akordy v pravé ruce, levou udržuje základní harmonický tón
- zahraje jednoduché formy klavírního doprovodu (bas + příznávka, rozložený akord)

6.–7. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nácvik svého partu v rámci čtyřruční skladby, orientuje se v něm a vnímá ho jako součást většího celku
- hraje skladby různých žánrů a stylů
- reaguje na hru spoluhráče a uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- improvizuje ve stylu polky a valčíku na základě kadenčního schématu
- hraje základní harmonickou kadenci v tóninách do třech křížků a třech bé (příp. i rozšířenou kadenci)
- zharmonizuje dle sluchu lidovou píseň
- rozpoznává akordické značky pro dur/moll akordy, septakordy – zmenšený, zvětšený, dominantní

II. stupeň

Přípravný ročník, 1.–4. ročník

Žák:

- se věnuje nácvičku složitějších čtyřručních kompozic
- prokazuje znalosti z individuálních lekcí
- samostatně připraví svůj part
- používá vhodné výrazové prostředky
- citlivě reaguje na spoluhráče
- zhodnotí svůj výkon
- hraje základní kadenci v libovolné tónině
- rytmizuje basovou linku, dle svých fyzických možností hraje oktávy v levé ruce, v pravé harmonizuje melodickou linku
- improvizuje doprovod k písni
- chápe zahušťování akordů a příslušné akordické značky
- zná schéma bluesové dvanáctky
- zvládá hru bluesového a swingového charakteru, osvojuje si základy jazzového frázování a artikulace

7.6.4 Hra na varhany

Studium je zaměřeno na seznámení žáka se specifiky varhanní hry (vč. základů hry na pedál podle fyzických dispozic), s varhanami jakožto nástrojem s bohatou historií a nepřebornými zvukovými možnostmi. Výuka je zaměřena na interpretaci skladeb především z období baroka (příp. doby předbarokní, klasicistní i jiných slohových období). Jedná se buď o skladby zcela nové, nebo díla studovaná v hlavním studijním zaměření, jež lze interpretovat i na varhany. V rámci studia žák v základních obrysech poznává výrazné milníky v dějinách vývoje tohoto nástroje, regionální specifika evropských varhanních škol, jakož i zásady stylové registrace studovaných skladeb.

I. stupeň

4.–5. ročník

Žák:

- umí popsat hlavní části varhan (hrací stůl, manuál, pedál)
- interpretuje jednoduchou skladbu z období baroka (příp. klasicismu) na varhany (jako tzv. manualiter)
- hraje z listu jednodušší skladby z téhož období
- poslouchá nahrávky českých i světových varhaníků, příp. komorní a symfonické hudby s varhanami

6.–7. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře i střídání rukou na manuálech
- se dle svých fyzických dispozic seznamuje se základy hry na pedál (hra špičkami)
- si uvědomuje rozdíly v technice hry na klavír a na varhany (artikulace, odpor kláves apod.)
- interpretuje skladbu vhodnou pro hru na varhany, kterou nastudoval v hlavním studijním zaměření

- hraje z listu
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- si osvojuje základy stylové registrace (kombinace zvukových barev rejstříků)
- poslouchá nahrávky českých i světových varhaníků, příp. komorní i symfonické hudby s varhanami
- se seznamuje se základními pravidly varhanní improvizace (harmonizace, práce s tématem, tvorba předeher, meziher a doher apod.)

II. stupeň

Přípravný ročník, 1.–4. ročník

Žák:

- dle svých fyzických dispozic rozšiřuje hru na pedál i o další technické prvky (hra patami, hra legato apod.)
- si uvědomuje rozdíly v technice hry na klavír a na varhany (artikulace, odpor kláves apod.)
- interpretuje skladbu vhodnou pro hru na varhany, kterou nastudoval v hlavním studijním zaměření
- hraje z listu
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- definuje zásady stylové registrace (kombinace zvukových barev rejstříků) s ohledem na různá slohová období
- poslouchá nahrávky českých i světových varhaníků, příp. komorní i symfonické hudby s varhanami
- rozvíjí své dovednosti v oblasti varhanní improvizace (harmonizace, práce s tématem, tvorba předeher, meziher a doher apod.)

7.7 Doprovod/Korepetice

Tento předmět je primárně určen pro žáky studijního zaměření Hra na klavír (ve vhodných případech i pro žáky hrající na jiné klávesové nástroje) a je veden jako nepovinný od 3. ročníku I. stupně, jako povinně volitelný od 4. ročníku I. stupně. Výuka je založena na spolupráci 2 a více žáků (instrumentalistů, zpěváků) a jejich pedagogů při studiu konkrétních skladeb, v nichž je možno uplatnit klávesový nástroj buď jako doprovodný (korepetice), nebo jako součást komorního uskupení (komorní hra). Skladby jsou vybírány na základě hudební vyspělosti interpretů, jejich nácvik pak probíhá formou společných zkoušek. Žák z tohoto předmětu dostává hodnocení od pedagoga, který vede společné zkoušky a zodpovídá za nácvik skladeb.

– pozn.: Žáci hrající na klávesové nástroje se dále mohou uplatnit v předmětech Hra v souboru (viz oddíl 7.1) a Hra v orchestru (viz oddíl 7.2).

3. ročník I. stupně: **předmět nepovinný**

4. ročník I. stupně – 7. ročník I. stupně: **předmět povinně volitelný**

1. ročník II. stupně – 4. ročník II. stupně: **předmět povinně volitelný**

I. stupeň

3.–5. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti získané z dosavadního studia hlavního předmětu
- rozvíjí dovednosti ke spolupráci 2 a více žáků
- se učí vzájemnému respektu a odpovědnosti za společný výsledek
- si v případě spolupráce více žáků různého studijního zaměření obohacuje svou zvukovou představivost
- interpretuje skladby adekvátní míře jeho hudební vyspělosti
- dbá poznámek hodnotícího pedagoga a aplikuje je při nácviu i společném provedení skladby
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

6.–7. ročník

Žák:

- si rozšiřuje své dovednosti získané při studiu hlavního předmětu
- rozvíjí dovednosti ke spolupráci 2 a více žáků
- chápe potřebu vzájemného respektu a odpovědnosti za společný výsledek
- si v případě spolupráce více žáků různého studijního zaměření zkvalitňuje svou zvukovou představivost
- interpretuje skladby adekvátní míře jeho hudební vyspělosti
- dbá poznámek hodnotícího pedagoga (včetně objektivní kritiky) a aplikuje je při nácviu i společném provedení skladby
- je schopen zhodnocení společného výkonu a sebereflexe, úměrné míře jeho hudební vyspělosti
- získává poznatky o novém repertoáru různých slohových období, hudebních stylů, druhů a žánrů
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

II. stupeň

1.–4. ročník

Žák:

- si upevňuje své dovednosti získané při studiu hlavního předmětu
- si rozšiřuje dovednosti ke spolupráci 2 a více žáků
- vnímá nutnou potřebu vzájemného respektu a odpovědnosti za společný výsledek
- si v případě spolupráce více žáků různého studijního zaměření zdokonaluje vlastní zvukovou představivost
- interpretuje skladby adekvátní míře jeho hudební vyspělosti
- dbá poznámek hodnotícího pedagoga (včetně objektivní kritiky) a aplikuje je při nácviu i společném provedení skladby
- je schopen sebereflexe a adekvátně zhodnotí společný výkon
- si rozšiřuje znalosti o novém repertoáru různých slohových období, hudebních stylů, druhů a žánrů
- vystupuje na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

7.8. Kolektivní interpretace – tabulková část

Nepovinné předměty
Povinně - volitelné předměty

Dechové a bicí nástroje	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I	4./I.	5./I	6./I.	7./I	1./II	2./II	3./II.	4./II.
Přípravný dechový soubor BaŠaPa													
Dechový orchestr BaŠaPa													
Komorní hra													
Sborový zpěv													

*žáci ve hře na bicí nástroje a zobcovou flétnu jsou případně vedeni i v souborech a orchestrech jiných oddělení

Smyčcové nástroje	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I	4./I.	5./I	6./I.	7./I	1./II	2./II	3./II.	4./II.
Přípravný smyčcový soubor													
Smyčcový orchestr (Symfonický orchestr)													
Maximix													
Komorní hra													
Sborový zpěv													

Strunné nástroje	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Přípravný kytarový soubor													
Kytarový orchestr													
Stinkers													
Komorní hra													
Sborový zpěv													

*Žáci ve hře na elektrickou kytaru a basovou kytaru jsou případně vedeni i v souborech a orchestrech jiných oddělení.

Klávesové nástroje	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Doprovod Korepetice													
Hra v souboru nebo orchestru (Red Keys Bellow)													
Praxe klávesových nástrojů													
Komorní hra													
Sborový zpěv													

Sólový zpěv	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Komorní zpěv													
Sborový zpěv													

8. Vzdělávací obsah výtvarného oboru

8.1 Charakteristika výtvarného oboru

Vzdělávací obsah výtvarného oboru vychází z RVP ZUV, ze vzdělávacích oblastí Výtvarná tvorba, Recepce a Reflexe výtvarného umění. Je zaměřen na rozvoj osobnosti žáka ve všech hlavních výtvarných disciplínách.

Výtvarný obor je rozdělen do 3 oblastí, mezi kterými přirozeně prostupuje získávání znalostí z oblasti výtvarné kultury a výtvarného umění. Těmito oblastmi jsou Plošná tvorba, Prostorová tvorba a Akční tvorba. Výtvarná kultura nabízí prožitky a zážitky při seznamování se s historií svého bydliště či regionu, s historií památných míst, z návštěvy výstav a galerií, z besed o umění, poznává a proniká do základního přehledu historických slohů.

Plošná tvorba zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Žáci poznávají výrazové možnosti linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užitě tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentování s materiály, nástroji nebo postupy, které rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, při kterých se mnohdy ztrácí rozdíl mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Vyučované techniky

základy kresby - tužkou, dřívkem, špejlí, perem, uhlem, rudkou, pastely, pastelkou, štětcové techniky, enkaustika

základy malby - temperou, akvarelem, akrylem

základy grafických technik tisku z výšky i hloubky - linoryt, suchá jehla, papíroryt, papírořez

základy textilních technik - tkaní na rámu, batika, niťák, malba na hedvábí

Prostorová tvorba využívá role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Je závislá i na zvoleném postupu - modelování, tvarování, konstruování. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování. Pro základy modelování, tvarování a konstruování je převážně využíván papír, hlína a textil, drát, dřevo.

Akční tvorba je zaměřena na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity a vztahy. Navazuje na jejich výtvarný přepis. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

Poznámky:

- Výuka probíhá formou skupinového vyučování tzn., že pracují společně žáci různých ročníků. Tento způsob výuky je povolený ředitelem školy.
- Všechny předměty jsou vyučovány v tříhodinových blocích z důvodu ucelenosti výchovně vzdělávacího procesu. Vzhledem k časové náročnosti některých výtvarných postupů jsou

hranice mezi hodinovými dotacemi jednotlivých předmětů dostupné v závislosti na tematickém plánu.

- Volba technik závisí na učiteli a místě výuky.
- Výtvarná kultura prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Proto má výtvarná kultura v přípravné výtvarné výchově a v základním studiu I. a II. stupně volný časový rozsah a není samostatně klasifikována.
- Přípravné studium pro II. stupeň slouží jako mezistupeň pro žáky, kteří nastoupili do ZUŠ ve vyšším věku. Žáci, kteří absolvovali I. stupeň, nejsou do tohoto předmětu zařazováni.
- Studium I. a II. stupně je zakončeno závěrečnou prací.
- Výstavy výtvarných prací probíhají v průběhu školního roku.
- Žáci mají možnost výuky na odloučených pracovištích.
- **Po celou dobu studia učitel respektuje možnosti a schopnosti žáka.**

8.2 Výtvarný obor: učební plán č. V 01

Výtvarný obor	Přípravné studium		Základní studium							
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	
Povinné předměty:										
Přípravná výtvarná tvorba	2	2								
Plošná tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1
Prostorová tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1
Akční tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3

Přípravná výtvarná výchova - výstupy

Žák

- dokáže rozeznat základní barvy
- se učí zacházet se základními výtvarnými materiály a nástroji formou hry
- učí se pracovat ve skupině
- má snahu vhodně umístit prvky do formátu
- se vžívá do nových situací
- se tvořivě vyvíjí
- se učí komunikovat s učitelem a ostatními žáky
- se učí pracovat v exteriéru
-

I. stupeň

Plošná tvorba - výstupy

1. – 3. ročník

Žák

- vychází z vlastních prožitků a pocitů
- začíná poznávat prvky plošné tvorby jako je bod, linie, barva, plocha
- učí se poznávat výtvarné pojmy
- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky práce svých spolužáků
- všímá si názorů ostatních
- vědomě užívá hygienické návyky
- nebojí se experimentu, využívá svoji fantazii

4. – 6. ročník

Žák

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik
- používá kontrastu v barvě a tvarech
- si osvojuje náročnější techniky a umí je kombinovat
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- se orientuje v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- si na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytváří vlastní výtvarný názor
- respektuje odlišné názory, je schopen vyjádřit a obhájit svůj názor
- se zdokonaluje v práci v exteriéru
- se nebojí experimentovat s nástroji a materiály
- umí komunikovat s učitelem a ostatními žáky
- užívá vědomě základní hygienické návyky

7. ročník

Žák

- vyhledává samostatně podněty k plošné tvorbě
- používá a poznává vědomě prvky plošné tvorby jako je bod, linie, barva, plocha, prostor a světlo
- experimentuje záměrně, hledá neobvyklá řešení
- uvědomuje si podobné, opakované, používá kontrastu v barvě a tvarech, využívá prvků rytmu a kontrastu
- používá různou skladbu materiálů a postupů
- používá prvky výtvarného jazyka
- prohlubuje si znalosti základních výtvarných pojmů, umí samostatně formulovat vlastní názor
- užívá vědomě základní hygienické návyky

Prostorová tvorba – výstupy

1. – 3. ročník

Žák

- hledá podněty k prostorové tvorbě, rozlišuje haptické vjemy
- vyjádří kresbou návrh
- dodržuje základní technologické postupy práce s keramickou hlinou a využívá základní nástroje
- vymodeluje základní tvary a samostatně vyválí plát
- dodržuje základní technologické postupy práce s glazurami
- užívá vědomě základní hygienické návyky
- začíná poznávat prvky prostorové tvorby jako je tvar, objem, prostor, světlo, struktura
- objevuje vlastnosti různých materiálů
- seznamuje se s použitím základů technik prostorové tvorby, modelace přidáváním a odebráním hmoty
- všímá si názorů ostatních, začíná vnímat výtvarnou tvorbu svou a svých spolužáků
- užívá vědomě základní hygienické návyky
- umí pracovat s hlinou (zná její vlastnosti a možnosti)
- dokáže vytvořit prostorový objekt z různých materiálů (drát, papír, sádra, krabíčky, špejle)

4. – 6. ročník

Žák

- hledá a nalézá podněty k prostorové tvorbě na základě vlastních prožitků a pocitů
- poznává a začíná používat prvky prostorové tvorby jako je tvar, objem, prostor, světlo, působení barvy, struktury, povrchu, objevuje vlastnosti a zákonitosti různých materiálů
- začíná vědomě používat techniky prostorové tvorby, modelace, přidáváním a odebráním hmoty
- vnímá smyslové podněty, využívá je ve své tvorbě, uvědomuje si prostorové vztahy
- vytváří reliéf odebráním a přidáváním hmoty, zhotoví nádobu
- dekoruje tenkostěnný výrobek prořezáváním, rytím atd.
- kombinuje vhodně glazury, zvládá techniku glazování štětcem a vyléváním
- užívá vědomě základní hygienické návyky
- seznamuje se postupně se světem výtvarné kultury
- vnímá tvorbu svých spolužáků, je schopen dle svých schopností obhájit svůj názor a vyslechnout názor druhých
- užívá vědomě základní hygienické návyky

7. ročník

Žák

- hledá a samostatně nachází podněty k prostorové tvorbě
- poznává a vědomě používá prvky prostorové tvorby jako je tvar, objem, prostor, světlo, působení barvy, struktury, povrchu, objevuje a využívá vlastnosti a zákonitosti různých materiálů
- inspiruje se podněty z vnitřního a vnějšího světa, uvědomuje si prostorové vztahy, objem, vlastnosti materiálů
- seznamuje se světem výtvarné kultury
- umí formulovat svůj vlastní názor
- pracuje na vlastním projektu a využívá nabitých technologických zkušeností a znalostí
- používá správný technologický postup

- prezentuje a obhajuje svoji práci
- užívá vědomě základní hygienické návyky

Akční tvorba - výstupy

1. – 3. ročník

Žák

- se seznamuje s akční tvorbou
- využívá svoji fantazii
- všímá si názorů ostatních, začíná vnímat výtvarnou tvorbu svou a svých spolužáků
- je schopen vžít se do určité situace
- pracuje v exteriéru
- se učí pracovat ve skupině
- užívá vědomě základní hygienické návyky

4. – 6. ročník

Žák

- seznamuje se aktivně s akční tvorbou
- nebojí se experimentovat
- reaguje na výtvarnou akci
- rozlišuje mezi realitou a fantazii
- všímá si názorů ostatních, začíná vnímat výtvarnou tvorbu svou a svých spolužáků
- pracuje v exteriéru
- umí pracovat ve skupině
- užívá vědomě základní hygienické návyky

7. ročník

Žák

- dokáže najít inspiraci
- má reakci přiměřenou věku
- hledá inspiraci kolem sebe
- vnímá svět výtvarné kultury
- je schopen vyslechnout názor jiných a reagovat na něj
- užívá vědomě základní hygienické návyky

II. stupeň

Výtvarný obor	Přípravné studium	Základní studium			
	1.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:					
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Prostorová a akční tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	3	3	3	3	3

Plošná tvorba – výstupy

1. – 2. ročník

Žák

- používá přiměřené výtvarné prostředky při řešení výtvarného problému
- nebojí se kombinovat různé výtvarné techniky
- dokáže obhájit svoji práci, naslouchá ostatním názorům, zapojí se do diskuze
- umí pracovat ve skupině
- samostatně řeší výtvarný problém
- nebojí se odlišit od ostatních
- užívá vědomě základní hygienické návyky

3. – 4. ročník

Žák

- pracuje samostatně, vybírá si námět
- si dokáže zvolit téma
- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- nebojí se experimentu
- do výtvarné práce vnáší osobitý přístup
- orientuje se v základech výtvarného umění
- se nechává inspirovat současným výtvarným uměním
- umí pojmenovat výtvarné postupy

Prostorová a akční tvorba - výstupy

1. – 2. ročník

Žák

- vyjádří dle svých možností svůj výtvarný názor, diskutuje o něm
- pojmenovává různé materiály a techniky prostorové tvorby z hlíny
- umí samostatně pracovat s glazurou a engobou
- zachová správný technologický postup
- umí pracovat ve skupině
- užívá vědomě základní hygienické návyky

3. - 4. ročník

Žák

- dokáže prezentovat vlastní práci, volí vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd.
- ovládá technologický postup vybrané techniky
- dokumentuje vlastní práce
- pomocí nových forem výtvarného vyjadřování dokáže vyjádřit vlastní myšlenku
- vyjádří svůj výtvarný názor, obhájí jej a diskutuje o něm
- vhodně používá různé materiály v rámci prostorové tvorby
- umí samostatně pracovat s glazurou a engobou
- umí pracovat ve skupině
- užívá vědomě základní hygienické návyky

9. Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru

9.1 Charakteristika literárně-dramatického oboru

V literárně-dramatickém oboru se u dětí snažíme rozvíjet jejich představivost, obrazotvornost a tvořivost. K tomu využíváme prostředky dramatické výchovy, která podporuje empatii, spolupráci a partnerství, obohacuje verbální i nonverbální komunikaci. Dále klade dramatická výchova důraz na emocionální a estetický rozvoj dětí, na vnímání a poznávání všech druhů umění a kultury. Nedílnou součástí je také pohybová výchova, práce s hlasem, hudbou i výtvarnými prostředky. Těžištěm a zdrojem látky pro předměty literárně-dramatického oboru jsou všechny druhy literatury. Ve skupinové i individuální výuce rozvíjíme u žáků dovednosti vedoucí k přirozenému projevu při divadelním či přednesovém vystoupení.

Získané zkušenosti a dovednosti mohou naši žáci bohatě uplatnit v běžném životě (komunikace, vztahy), v jakémkoli profesním oboru, v neposlední řadě i uměleckém.

Vzdělávací obsah předmětů:

Přípravná dramatická výchova

Je určena pro žáky a studenty, kteří se s dramatickou výchovou teprve seznamují. Ti se zde naučí aktivně účastnit dramatických her a spolupracovat při nich s ostatními. Získají základní znalosti o divadelním prostoru. Z dovedností je cílem rozvíjet práci s rytmem, práci s hlasem a schopnost empatie a spolupráce.

Dramatická průprava

Dramatická průprava je zaměřena na spolupráci a komunikaci mezi partnery při dramatických situacích. Žáci se učí vyprávět příběhy, vytvářet jednoduché etudy na zadané téma, pracovat s rytmičností a dynamikou řeči a pohybem vyjádřit hudbu.

Dramatika a slovesnost

Při dramatice a slovesnosti žáci zpracovávají v dramatických etudách příběhy a jejich náměty, při čemž uplatňují vlastní myšlenky a nápady. Umí si vyrobit jednoduchou loutku či ve hře využít zástupné předměty. Jednají v roli postav. Vnímají prostor, partnera i skupinu a aktivně s nimi spolupracují.

Divadelní tvorba

Divadelní tvorba se zabývá přípravou, tvorbou a realizací uceleného divadelního tvaru, inscenace. Žáci uplatňují prostorové, rytmické a dynamické cítění v pohybových a dramatických situacích i s použitím hudebního námětu. Znájí teorii divadelních žánrů, umí ji pojmenovat a reflektovat.

Přednes

Při přednesu se žáci učí vybrat si vhodnou literární předlohu pro svou individuální tvorbu a osobitým způsobem ji ztvárnit. Přitom využívají naučené mluvní a výrazové dovednosti.

9.2 Literárně-dramatický obor: učební plán č. L 01

Literárně-dramatický obor	Přípravné studium		Základní studium							
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	
Povinné předměty:										
Přípravná dramatická výchova	1	1								
Dramatická průprava			2	2						
Dramatika a slovesnost					2	2	2			
Divadelní tvorba								2	2	
Přednes					1	1	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3

Přípravná dramatická výchova (PDV)

Žák

- se aktivně účastní a spolupracuje s druhým v jednoduchých dramatických hrách
- rozpozná základní divadelní prostor - jeviště a hlediště
- dokáže vytleskat nebo zahrát rytmus na jednoduchý hudební nástroj z Orffova instrumentáře
- sílu hlasu i tempo zvládne cíleně projevit v krátkých říkadlech

I. stupeň

1. ročník

Dramatická průprava

Žák

- komunikuje a spolupracuje s partnery v jednoduché hře
- reaguje pohybem na charakter hudby
- vyjmenuje jednotlivé části těla
- v jednoduchých artikulačních cvičeních zvládá rytmičnost a dynamiku řeči

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

2. ročník

Dramatická průprava

Žák

- koordinovaně se pohybuje rytmicky podle zvuku
- jednoduchou etudou vyjádří zadané téma
- vypráví krátkou příhodu či velmi jednoduchý příběh
- provede pohybovou improvizaci na danou hudbu
- reaguje na partnera

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

3. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák

- svými slovy převypráví jednoduchý příběh
- uplatňuje vlastní nápady a myšlenky
- vyrobí jednoduchou improvizovanou loutku
- ztvární etudu se zástupnou rekvizitou
- vnímá prostor, partnera i skupinu a aktivně s nimi spolupracuje

Přednes

Žák

- dovede sdělit obsah textu
- přednesem vyjádří osobní postoj k tématu literární předlohy

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

4. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák

- v jednoduchých etudách naváže kontakt s partnerem a vyjádří svůj vztah k němu
- vytvoří a předvede situaci s jednoduchou loutkou, princip ožívování
- se orientuje v základní divadelní terminologii
- vědomě pracuje s těžištěm a zapojuje se do rytmického pohybu v různých dynamických variantách
- konkrétně hodnotí práci svoji i druhých
- ve skupině se podílí na vytváření partnerské atmosféry konkrétním a ohleduplným jednáním s partnerem a posilováním mezilidských vztahů

Přednes

Žák

- uplatňuje zvládnuté mluvní dovednosti
- vyjádří jednoduchý podtext
- vědomě užívá základní výrazové prvky a prostředky v projevu

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

5. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák

- písemně i v dramatické etudě zpracuje zážitek či námět
- jednáním postavy zveřejňuje zadané postoje k partnerovi i prostředí
- formuluje své myšlenky k danému tématu
- předvede cvičení na ovládnutí těžiště
- zvládne jednoduchou slovní improvizaci (rozhovor, výklad,...)

Přednes

Žák

- zvládne nadsázku v mluveném projevu
- vloží svůj vlastní postoj a myšlenku do přednášeného textu
- individuálně obohacuje výrazové prvky a prostředky zvládnuté v předchozím studiu

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

6. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- jedná v kolektivní improvizaci, kde je možnost rozhodnutí k vyřešení dané situace
- zhodnotí výsledky svých činů, práci druhých a zároveň dokáže přijímat kritiku od partnerů i autorit
- dovede využít pohybové techniky pro sdělování a jednání
- umí vést jednoduchou pohybovou rozcvičku

Přednes

Žák

- využívá svých individuálních dovedností
- uvědomuje si přednosti a nedostatky u svého projevu
- pojmenovává klady či nedostatky při práci jiných

žáků

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

7. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- se podílí tvořivě na realizaci uceleného dramatického tvaru
- zvládne pohybový projev související s absolventským představením
- uplatňuje prostorové, rytmické a dynamické cítění v pohybových a dramatických situacích i s použitím hudebního námětu
- ukončí studium absolventským představením

Přednes

Žák

- vybírá předlohu pro vlastní individuální interpretaci
- zvládá práci na krátkém dramatickém výstupu (monolog, dialog)
- vědomě pracuje s kritikou svého projevu od pedagoga, porotce na přehlídce či ostatních žáků

Žák absolvuje studium prvního stupně veřejným vystoupením.

II. stupeň

Povinné předměty:		Základní studium			
		1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:					
Divadelní tvorba		3	3	3	3
Povinné předměty:		1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)		4	4	4	4

1. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- spolupracuje vědomě s ostatními na přípravě dramatického tvaru
- pojmenuje a reflektuje dané žánry

Přednes

Žák

- reflektuje práci svou i jiných žáků ve skupině
- využívá naučené mluvní a výrazové dovednosti

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

2. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- samostatně vytvoří krátkou dramatickou situaci
- se dokáže podílet na vytváření inscenace, uplatňovat své znalosti a dovednosti

Přednes

Žák

- samostatně se orientuje při výběru textu
- vědomě a samostatně uplatňuje stavbu textu při jeho interpretaci

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

3. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- hodnotí dramatické nebo literární dílo včetně způsobu jeho provedení
- podílí se na scénografii a výběru kostýmů

Přednes

Žák

- je schopen realizovat tvorbu osobitým způsobem
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

4. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- si uvědomuje a uplatňuje zákonitosti dramatického tvaru
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru

Přednes

Žák

- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu
- zvládne naplnit vyšší nároky v oblasti hlasové a mluvní vybavenosti

Žák absolvuje studium druhého stupně veřejným vystoupením.

9.3 Studium pro dospělé

Na škole je organizováno studium pro dospělé, jehož rozsah a formu určí ředitel školy na základě individuálního učebního plánu, předloženého učitelem hlavního oboru

10. Vzdělávací obsah tanečního oboru

10.1. Charakteristika tanečního oboru

V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní a systematický rozvoj dětí po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi, podle míry jeho schopností a zájmu, poskytneme základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších neprofesionálních aktivitách, v povoláních, pro která je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení.

Ve výuce v tanečním oboru žáky seznamujeme se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytujeme mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

Prostřednictvím vzdělávací oblasti **Taneční tvorba a interpretace** žáky učíme základy tanečních technik (technika klasického tance, současného a lidového tance). Rozvíjíme techniku pohybu jako systém specifických prostředků komunikace a seznamuje se způsoby rozvoje a kultivace koordinačních, silových a vytrvalostních schopností, včetně relaxace. Zároveň propojujeme tuto oblast se vzdělávací oblastí **Recepce a reflexe tanečního umění**, kde žáky učíme schopnosti porozumět komunikačnímu obsahu uměleckého díla a umělecké dílo hodnotit, chápat taneční umění v souvislostech, hodnotit prováděný pohyb i umělecký projev.

10.2. Taneční obor: učební plán č. T 01

Učební plán rozpracuje učitel tanečního oboru s ohledem na konkrétní podmínky do vlastního učebního plánu, který schvaluje ředitel školy.

Vyučovací předmět taneční praxe navazuje v 1. a 2. ročníku na předmět taneční průprava, ve 3. -7. ročníku převážně na předmět hlavní.

Vzdělávací obsah oblasti **Recepce a reflexe tanečního umění**

Výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák:

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem, interpretuje zadaný pohybový úkol
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý projev s osobitým a účelově pojatým využitím potenciálu jemu dostupné techniky pohybu
- rozpoznává, kultivuje a respektuje svá specifika
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- podílí se na tvorbě taneční kompozice

- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností

Vzdělávací obsah oblasti Taneční tvorba a interpretace

Výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

Žák:

- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- užívá základní odborné názvosloví

Poznámka k rámcovému učebnímu plánu a k organizaci výuky:

- ve skupině maximálně 20 žáků v přípravném studiu
- ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu I. a II. stupně
- ve skupině maximálně 10 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. i II. stupni
- ve skupině minimálně 5 žáků v tanečním souboru
- Velikost a obsazení tanečních souborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy.
- Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Je určeno pro žáky s hlubším zájmem o taneční obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Minimální hodinová dotace je navýšena podle individuálních potřeb žáka a možností školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu.

I. stupeň

Taneční obor	Přípravné studium		Základní studium I. stupně						
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.
Přípravná taneční výchova	2	2							
Taneční průprava			2	2					
Klasický tanec					1	2	2	2	2
Současný tanec					0,5	1	1	1	1
Lidový tanec					0,5				
Taneční praxe			1	2	2	1	1	1	1
Celkem hodin	2	2	3	4	4	4	4	4	4

Předmět Přípravná taneční výchova

žák:

- v zájmových a hravých pohybových činnostech a cvičeních si vytváří návyk správného držení těla
- na základě pohybových dovedností a návyků získává správné držení těla v základních polohách na místě, v pohybu z místa
- umí protáhnout a uvolnit celé tělo v základních polohách na místě
- získává pružnost a obratnost
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- snaží se rozvíjet základy rytmického a intonačního citění a elementární schopnost rozlišovat dynamiku
- vhodnými náměty a přiměřenými hudebními skladbami probouzí vnitřní citlivost, pohybovou fantazii a taneční citění žáků
- zapojuje se do jednoduchých pohybových a tanečních her se zpěvem, říkadly

1. ročník

Předmět Taneční průprava

žák:

- upevňuje návyk správného držení těla v základních prvcích pohybu na místě, v pohybu z místa
- využívá pohybu z místa, chůzi, běh
- posilováním, zcitlivováním a ovládním jednotlivých svalových oblastí zvyšuje pohyblivost v kloubech
- získává hudební citění a vnitřní citlivost

Předmět Taneční praxe

žák:

- dokáže se aktivně zapojit při přípravě krátkých choreografií a tanců
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v krátkých tancích a improvizaci

2. ročník

Předmět Taneční průprava

žák:

- upevňuje návyk správného držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- přiměřenými cviky zvyšuje celkovou sílu, pružnost, koordinaci a aktivní pohyblivost jednotlivých částí i celého těla
- v různých krátkých kombinacích spojuje chůzi, běh, poskoky, cval, skoky, obraty, otáčky a dochází k jejich neustálému zdokonalování
- získané dovednosti uplatňuje v taneční praxi
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- v hudební průpravě rozlišuje předtaktí, rytmická cvičení ve dvoudobém, čtyřdobém taktu a tempa chůze, běhu, poskoku
- pokouší se o pohybové vyjádření různých námětů, projevuje pohybovou fantazii, improvizuje

Předmět Taneční praxe

žák:

- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v krátkých tancích a improvizaci

3. ročník

Předmět Současný tanec

žák:

- zvládne správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny a koordinuje pohyby těla tak, aby pohybový projev byl harmonický
- zvládne základní taneční kroky
- si upevňuje rytmické, dynamické a prostorové citění
- získané dovednosti uplatňuje, rozvíjí a prohlubuje v taneční praxi
- reaguje pohybem na různá tempa, dynamické změny a improvizací dokáže vyjádřit nálady drobných hudebních skladeb

- uplatňuje získané dovednosti, rozvíjí pohybovou fantazii v drobných tanečních skladbách

Předmět Lidový tanec

žák:

- používá taneční kroky:
  - chůze hladká, houpavá
  - krok přísunný vpřed, vzad, stranou
  - přeměnný hladký vpřed, krok polkový
  - krok poskočný, dvojposkočný vpřed, vzad
  - cval bočně, vpřed, řezankový krok, sousedská přísunná, vyšlapávaná, hladká
- podřepy – pérování v podřepu, dřepy a výpony ve stoji a ve všech základních pozicích (vytočeně i paralelně)
- dvojpolka – kroky patošpičkové a špičkošpičkové, polka hladká, poskočná, kvapík
- mazurka, kalamajka, Zahradník
- cval vpřed, vzad, stranou ve středním tempu
- krok přísunný, polka v natáčení, (průplet)
- česká mazurka
- sousedská hladká, přísunná, vyšlapávaná; polka poskočná, houpavá
- kalamajkové příklepy + podupy + potlesky; polka; rejdivání
- kroky polonézové
- zvládá základní prvky dětských lidových her a tanců

Předmět Klasický tanec

žák:

- se seznamuje se správným držením těla, s pozicemi dolních a horních končetin, postavením čelem k tyči, základními prvky cvičení u tyče a na volnosti klasické taneční techniky

Předmět Taneční praxe

žák:

- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v krátkých tancích a improvizaci

4. ročník

Předmět Současný tanec

žák:

- rozvíjí v krátkých pohybových vazbách v různých polohách na místě i v pohybu z místa smysl pro plynulý harmonický pohyb celého těla s ohledem na zvládnutí změn polohy těžiště
- snaží se o zdokonalování pohybové koordinace
- v improvizaci a výrazových etudách uplatňuje osobité tvořivé schopnosti
- se snaží o taneční vyjádření kratších hudebních skladeb
- v pohybu umí ve větší míře vnímat hudbu a orientovat se v prostoru

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládne základní prvky klasické taneční techniky u tyče se zaměřením na správné držení těla
- vnímá předehru, přípravu a závěr
- zvládá základní provedení skoků u tyče, na volnosti
- zná V. pozici dolních končetin

Předmět Taneční praxe

žák:

- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je v svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v delších tancích a improvizaci

5. ročník

Předmět Současný tanec

žák:

- ve větší míře upevňuje v pohybových vazbách v různých polohách na místě i v pohybu z místa smysl pro plynulý, harmonický, koordinovaný pohyb celého těla, založený na zvládnutí těžiště
- prohlubuje hudební a prostorové citění
- v improvizaci a výrazových etudách ve větší míře rozvíjí své tvořivé schopnosti
- umí otáčky na místě i z místa
- zvládá vazby několika prvků v přízemních polohách
- začleňuje skoky do jednoduchých vazeb

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládne základní prvky klasické taneční techniky u tyče a na volnosti se zaměřením na správné držení těla
- rozlišuje postavení na volnosti en face, croisée, éffacée
- zná postavení ve IV. p. u tyče, na volnosti

Předmět Taneční praxe

žák:

- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je v svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v delších tancích a improvizaci

6. ročník

Předmět Současný tanec

žák:

- zaměřuje se na zdokonalování nejrůznějších vazeb pohybových prvků s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- samostatně řeší drobné prostorové, rytmické, výrazové úkoly v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu
- učí se základy techniky M. Graham
- umí spojovat probrané prvky do delších vazeb i se změnami poloh a pohybem paží
- procvičuje obratnost, rovnováhu
- používá rotace a suny hlavy, pánve, ramen
- provádí pohyb plynulý i s akcenty
- využívá skoky na místě, z místa
- rozvíjí, vnímá, kontroluje různé stupně svalového napětí
- pohybově reaguje na ticho, zvuky, hudbu
- pracuje na svých rozsahových možnostech
- chápe rozdíly mezi pohybem vedeným, švihovým, kyvadlovým
- umí vedený pohyb různou částí těla

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládá koordinaci pohybů dolních a horních končetin u některých základních prvků klasické taneční techniky u tyče i na volnosti

- umí zapojit pohyb hlavy
- reaguje na změnu akcentu
- vybrané prvky provádí en l'air
- používá obraty u tyče i na volnosti
- během cvičení využívá vazebné prvky

Předmět Taneční praxe

žák:

- užívá základní odborné názvosloví
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je v svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v delších tancích a improvizaci

7. ročník

Předmět Současný tanec

žák:

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- se orientuje v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- interpretuje zadaný pohybový úkol
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudbních podnětů
- se podílí na tvorbě taneční kompozice
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností
- vazby probraných prvků včetně prvků obratnosti v přízemních polohách i na volnosti
- fráze na 12 taktů – spojení několika cvičení v jeden celek

Předmět Klasický tanec

žák:

- používá odborné názvosloví
- dokáže uplatnit zvládnuté pohybové vazby v tancích a původních choreografiích z baletů
- umí malé a velké pózy a 1., 2., 3., 4. arabesque
- vnímá prostor

Předmět Taneční praxe

žák:

- používá získané dovednosti při vytváření vlastní taneční tvorby
- dokáže uplatnit zvládnuté pohybové vazby v tancích a původních choreografiích z baletů
- samostatně řeší krátké choreografické etudy při kterých vychází ze znalostí tanečních technik z ostatních předmětů
- vnímá a hodnotí obsah choreografického díla
- zúčastňuje se veřejných vystoupení

II. stupeň

Taneční obor	Základní studium II. stupně			
	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.
Klasický tanec	2	2	2	2
Současný tanec	1	1	1	1
Taneční praxe	1	1	1	1
Celkem hodin	4	4	4	4

Výuka na II. stupni tanečního oboru, metody a formy práce navazují na vzdělávací program I. stupně. Je zaměřena k dokonalejšímu zvládnutí taneční techniky a dále ji rozvíjí. Zaměření a tempo probíraného učiva se řídí nadáním jednotlivých žáků i celkovou úrovní třídy. Taneční praxe navazuje ve všech ročnících na vyučovaný předmět.

Vzdělávací obsah oblasti Taneční tvorba a interpretace

Výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- při improvizaci používá techniku z různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu jejího provedení
- uvědomuje si svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor
- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základu pro autorskou tvorbu
- tvoří individuálně nebo ve skupině vlastní choreografie s využitím všech získaných pohybových dovedností
- taneční technikou detailně propracovává tělo

- uplatňuje získané poznatky v jednoduchých i složitých kombinacích, v prostorových, dynamických i časových obměnách
- vnímá vnější a vnitřní prostor, souvislost vztahů pohybu a prostoru
- rozumí pojmu „dynamika pohybu“ vliv dynamiky na obsah pohybu, kvalitu pohybu, trvání pohybu
- chápe smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu klasické taneční techniky

Vzdělávací obsah oblasti Receptce a reflexe tanečního umění

Výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák:

- vnímá neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka
- užívá odborné názvosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby
- vnímá a hodnotí choreografické dílo
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla
- vnímá rozdílnost v kvalitě a kvantitě vztahů, vzájemného vnímání
- chápe vztah tance a hudby (rozdílnost rytmu pohybu a rytmu hudby, vzájemná inspirace, souvislost mezi hudbou a pohybem)
- používá improvizaci k rozvíjení kreativity, k rozvíjení fantazie, k hledání individuálního pohybového vyjádření
- na základě taneční a pohybové fantazie se pokouší o autorskou tvorbu
- dokáže pracovat s motivem, tématem

1. ročník

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládá u tyče prvky v épaulement a na relevé, spojuje jednotlivé prvky do vazeb, vkládá do vazeb port de bras a pohyby hlavy, závěrečné výdrže ve vazbách
- na volnosti vkládá prvky en tournante, pózy en l'air v adagioových vazbách, malé skoky s battu, entrechat quatre, royal, pirouette en dehors, en dedans ze IV. a V. pozice

Předmět Současný tanec

žák:

- využívá techniku přirozeného pohybu a jeho zákonitostí ve znalosti anatomie pohybového ústrojí
- pracuje na souhře jednotlivých tělesných těžišť
- detailně propracovává všechny možnosti pohybu trupu, šíje, hlavy a končetin
- uvědomuje si vztahy pohybu a prostoru
- využívá dynamiku pohybu

- pracuje na vzájemných kontaktech
- improvizuje

Předmět Taneční praxe

žák:

- užívá odborné názvosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby
- navštěvuje taneční představení, vnímá a hodnotí choreografické dílo
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla
- vnímá rozdílnost v kvalitě a kvantitě vztahů
- chápe improvizaci jako osobitý projev

2. ročník

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládá u tyče plié – relevé s kročnou nohou na 45°, battement frappé na relevé, battement fondu double na relevé, porté na 90° o 1/4, 1/2 kruhu en dehors, en dedans, předklon, záklon – kročná noha na piqué
- na volnosti zvládá battement tendu a jeté en tournante, pózy na 90° a výše – écarté devant, derrière, IV. arabesque, attitude, pas de bourrée ballotté, pirouette en dehors a en dedans ze IV. a V. pozice několikanásobné, piqué en tournant po diagonále, malé skoky z croisée na croisée, sissonnes fermé a ouverte

Předmět Současný tanec

žák:

- uplatňuje vlastní tvorbu
- rozvíjí taneční a pohybovou fantazii
- umí základy kompozice, práce s tématem, práce s motivem
- vnímá vnitřní a vnější povrch těla, prostor kolem sebe
- reaguje na vnitřní i vnější impulz
- rozezná taneční techniky
- zná izolace různých částí těl

Předmět Taneční praxe

žák:

- chápe vztah tance a hudby (rozdílnost rytmu pohybu a rytmu hudby, vzájemná inspirace, souvislost mezi hudbou a pohybem)
- používá improvizaci k rozvíjení kreativity, k rozvíjení fantazie, k hledání individuálního pohybového vyjádření
- na základě taneční a pohybové fantazie se pokouší o autorskou tvorbu
- dokáže pracovat s motivem, tématem

3. ročník

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládá u tyče battement développé tombé, obraty fouetté, grand rond de jambe jeté en dehors, en dedans, flic-flac přes polohy sur le-cou de pied
- na volnosti využívá prvků grand temps lié, pas de bourrée en tournante, soutenu en tournante po diagonále, échappé battu, assemblé battu, emboité en tournante, grand jetés, grand jeté entrelacé

Předmět Současný tanec

žák:

- zvládá vazby po technické stránce
- uvědomuje si při kontaktu sebe i partnera
- naplňuje pohyb obsahem
- je přizpůsobivý práci ve skupině
- realizuje ve vazbách dané téma prostřednictvím svých pohybových schopností

Předmět Taneční praxe

žák:

- dokáže zpracovat dané téma pro malou skupinu
- dbá na výraz, vyjádření obsahu
- spolupracuje na tvorbě díla
- navštěvuje taneční semináře, představení
- hodnotí taneční díla
- v tvorbě využívá zvuky, ticho, hudbu různých žánrů

4. ročník

Předmět Klasický tanec

žák:

- zvládá u tyče všechny prvky ve složitějších a rychlejších vazbách, všechny prvky na relevé, obraty fouetté o 1/2 kruhu en dehors, en dedans
- na volnosti používá složitější prvky a skoky např. rond de jambe par terre en tournante, tour ve velkých pózách, obraty fouetté, pas failli, cabrioles, entrechat trois, cinq, grand jeté en tournante, saut de basque, temps-lié sauté, brisé, pas ballonés

Součástí výuky klasického tance může být i špičková technika – la danse sur le pointes.

Obsah výuky se řídí individuálně podle úrovně schopností a fyzické připravenosti jednotlivých žáků ve třídě.

Předmět Současný tanec

žák:

- zvládá vazby po technické a obsahové stránce
- vnímá při kontaktu sebe i partnera
- naplňuje pohyb obsahem
- je přizpůsobivý práci ve skupině
- vnímá prostorové změny
- realizuje ve vazbách dané téma prostřednictvím svých pohybových schopností

Předmět Taneční praxe

žák:

- má znalosti o historii a vývoji tance
- účastní se tanečních seminářů
- tvoří vlastní choreografická díla
- hodnotí taneční díla

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob a formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů v souladu s ŠVP a možnostmi školy.

Výuka se uskutečňuje v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

11. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a prokázali schopnosti nutné ke studiu některého z vyučovaných oborů, přistupujeme v rámci ŠVP k různým podpůrným opatřením nad rámec běžné individuace ve vzdělávání. Volíme vhodné učební pomůcky a metody, zohledňujeme zdravotní hledisko a individuální potřeby žáka. Dbáme na adekvátní rozvržení učiva v rámci školního roku (volíme pomalejší tempo, výuku v kratších blocích apod.).

V případě potřeby dále využíváme jednu z forem tzv. individuální integrace realizovanou prostřednictvím individuálního vzdělávacího plánu. Roční individuální vzdělávací plán je součástí dokumentace žáka a obsahuje mimo jiné časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob hodnocení, úpravu konání závěrečných zkoušek, seznam kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek aj. Individuální vzdělávací plán navrhuje třídní učitel a schvaluje ředitel školy.

Individuální vzdělávací plán volíme na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. K individuálnímu vzdělávacímu plánu přistupujeme v situaci, kdy míra handicapu u takového žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu (včetně podpůrných opatření).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje úzkou spolupráci s rodiči a často i jejich přítomnost ve vyučovací hodině. Důležitá je trpělivost, vytrvalost a důslednost, protože výsledky se dostavují často až po delším časovém období. Zpětná vazba prostřednictvím hodnocení má především motivační charakter.

Cílem výuky je podpořit komplexní rozvoj žáka a využít co největší potenciálu vzhledem k fyziologickým možnostem či mentálním schopnostem žáka. Pokud je to možné, zapojíme žáka do skupinové výuky, kde využíváme sociálního učení od vrstevníků, větší flexibility žáka i učitele a obohacení výuky o další prvky.

Volba alternativních metod výuky a individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami obohacuje také práci učitele a seznamuje ho s inovativními přístupy ve výuce.

Využíváme odbornou literaturu, výukové programy na PC, učebnice a metodické příručky s prvky muzikoterapie (např. hru podle nehudební grafické předlohy, zapojení pohybu a hry do výuky). Dáme prostor kreativě vycházející z osobnostních stránek pedagoga i žáka. Vzděláváme se prostřednictvím tematických kurzů a školení pro pedagogy.

Dostupnějšími se stávají speciálně upravené hudební nástroje a speciálně-pedagogické pomůcky.

Budova naší školy je bezbariérová a umožňuje tak i výuku imobilních žáků.

12. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy na základě individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka. Je zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelem.

Do tohoto studia jsou žáci zařazováni ředitelem na základě doporučení učitele a mimořádných studijních výsledků. Zařazení a setrvání žáků v tomto studijním programu je podmíněno úspěšným vykonáním komisionální zkoušky.

Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na konkrétní školní rok. Podmínky pro rozhodnutí ředitele školy o vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu:

- Doporučení školského poradenského zařízení
- Žádost zákonných zástupců žáka
- doporučení učitele

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka. Možnosti péče o mimořádně talentované žáky:

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium ve středních nebo na vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce i kolektivní interpretaci, rozšíření obsahu učiva). O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi k uměleckému vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného studijního zaměření. Další možnosti nadstandardní péče pedagogů o mimořádně talentované žáky:

- konzultace s profesory na konzervatořích, uměleckoprůmyslových školách apod.
- dny otevřených dveří na odborných školách
- semináře, mistrovské kurzy se špičkovými umělci a pedagogy
- konzultace s ostatními pedagogy daného oboru
- odborně řízená návštěva koncertů, výstav, představení atd.
- častá účast na soutěžích a koncertních vystoupeních

13. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

13.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku v souladu s platnou legislativou. V individuální výuce je žák hodnocen minimálně jednou za měsíc známkou, kterou učitel zaznamená do třídní knihy a žákovské knížky.

Známka zahrnuje:

- zvládnutí zadaných úkolů
- úroveň domácí přípravy
- aktivitu a přístup žáka k práci v hodině

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení, kterou učitel stanoví na základě:

- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách
- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)

V případech, kdy jsou učební osnovy rozpracovány do delších časových celků než jeden rok (např. na II. stupni všech oborů), klasifikujeme především pokroky žáka.

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- prospěl (-a) s vyznamenáním
- prospěl (-a)
- neprospěl (-a)

Za mimořádné výkony a reprezentaci školy může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy. Udělená pochvala se zaznamenává na vysvědčení.

Každý žák obdrží v prvním pololetí výpis vysvědčení, na konci školního roku vysvědčení za obě pololetí. Vysvědčení lze vydat pouze na základě ročníkové zkoušky (výjimky povoluje ředitel školy).

Zásady hodnocení

Smyslem hodnocení žáků je nejen jejich motivace, ale především rozvoj jejich osobnosti a schopnost vlastního hodnocení:

- Žák chápe smysl hodnocení a za co ho hodnotíme.
- Při hodnocení přihlížíme k momentální dispozici žáka.

Ročníkové zkoušky

Před koncem každého školního roku vykonají všichni žáci hudebního oboru ročníkovou zkoušku. Její obsah je pro každý ročník uveden v učebních osnovách pro dané studijní zaměření.

- Ročníkové zkoušky hodnotí nejméně tříčlenná komise složená z učitelů daného nebo příbuzného předmětu.
- Znamka odráží momentální výkon žáka. Schvalují ji všichni členové komise a zapisuje se do protokolu a žákovského sešitu.
- Znamka z ročníkové zkoušky se nemusí shodovat se známkou na vysvědčení. Konečné rozhodnutí při stanovení známky na vysvědčení je na učiteli.
- Úspěšné vykonání ročníkové zkoušky je podmínkou postupu do vyššího ročníku.
- Pokud žák nemůže z vážných důvodů vykonat ročníkovou zkoušku, může ředitel na návrh třídního učitele povolit odklad. V tomto případě musí zkouška proběhnout nejpozději do 30. září následujícího školního roku.
- V odůvodněných případech navrhuje učitel vykonání komisionální zkoušky i v průběhu školního roku.

13.2 Vlastní hodnocení školy

Frekvence, struktura a způsob zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

14. Studium pro dospělé *

V souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání škola umožňuje žákům starším devatenácti let rozvoj v uměleckých oblastech.

V návaznosti na aktuální stav, individuální vzdělávací potřeby a zaměření konkrétního žáka stanoví pedagog očekávané výstupy v souladu se ŠVP a vloží je do třídní knihy.

Každoročně podle nich vypracuje roční individuální plán žáka.

Přijímání ke studiu – vždy podle zájmu uchazeče.

Školné:

- ve skupinovém vyučování běžné školné
- v individuální výuce je školné navýšeno o 50 % běžného školného (týká se pouze žáků, kteří absolvovali I. a II. stupeň základního studia v Základní umělecké škole Holice a nejsou výdělečně činní)
- ostatní zájemci o studium pro dospělé uhradí 100% nákladů na vzdělávání

Ročníkové zkoušky se u tohoto typu studia nekonají, odpadá i povinnost minimálně 1x ročně veřejně vystoupit.

* Z kapacitních důvodů škola tento stupeň studia provozuje, ale výhradně v rámci své doplňkové činnosti.